የአማርኛ ተረትና ምሳሌዎች

በ**ዳን**ኤል አበራ 1998 ዓ.ም.

መግቢያ

ይህ የተረትና ምሳሌዎች ስብስብ ከተለያዩ ምንጨች የተጠናቀረ ሲሆን፤ ያስባሰብኳቸው ስራሴ ጉዳይ ቢሆንም፤ አንዴ ከተየብኳቸው በኋላ ለሌሎችም የሚጠቅም ከሆነ ልካፈለው በሚል መንፈስ አቅርቤዋለሁ። የከርሞ ሰው ይበለንና ተረትና ምሳሌዎቹን አበጃጅተን ወግ አናወጋለን። አስተያየት ለሚኖራችሁ danlinet@yahoo.com ብትስዱልኝ ይደርሰኛል።

ምስ*ጋና*

አቶ አምሓ አስፋው ይህንን የአማርኛ ተረትና ምሳሌዎች መድበል በድረ-ገጹ ለማካተትና ለታዳሚ ለማድረስ ስለተባበረኝ በራሴና በእናንተ አንባቢዎች ስም ምስ*ጋ*ናዬ የላቀ ነው።

ሙታ ሰቢያነቱ

ስቋንቋ አድገት ባተሌዎች ስቋንቋ ውበት አድናቂዎች ስቋንቋ እድገት ናፋቂዎች ሀሜተኛ ነው ከዳተኛ ሀሜተኛ ያፍራል ሀስተኛ ይረታል ሀሜተኛ ያፍራል እውነተኛ ይረታል *ህሜት አይቀር ከድህም* ቤት ሀሜትና ጅራት በስተኋላ ነው **ሀምሌ ቢያባራ በ***ጋ* ይመስላል *ህምሴና ሙሽራ ሳይገለ*ጡ ነው **ሀምሌን በብጣሪ ነሀሴን በእንጥርጣሪ ሀምሳ ሎሚ ለሀምሳ ሰው ጌጡ ለአንድ ሰው ሽክሙ** ሀረጉን ሲስቡት ዛፋ ይወዛወዛል ሀረጉን ሳብ ዛፉ እንዲሳሳብ ሀረግ ለመዳፍ አልኃ ለምንጣፍ ሀሰተኛ ምስክር ጉልበት ይሰብር ሀሰተኛን ሲረቱ በወንድም በእህቱ ሀሰተኛ ሲናገር ይታወቃል ስሱ ሲበላ ይታነቃል ሀሰተኛ ሲናገር ይታወቃል በሶ ሲበሉት ያንቃል ሀሰተኛ በቃሉ ስደተኛ በቅሉ ሀሰተኛ በቃሉ ስደተኛ በቅሉ ይታወቃሉ ሀስተኛ ብርቱ ወንጀለኛ ሀሰተኛ ያወራውን ፈረሰኛ አይመልሰውም *ሀ*ሰት ስለበዛ እውነት *ሆነ* ዋዛ ሀሰት ቢናገሩ ውቃቢ ይርቃል ሀሰትና ስንቅ እያደረ ያልቅ ሀሰት አያቀላ እውነት አያደላ ሀሰት አያድንም መራቆት መልክ አያሳምርም ሀሰት እያደር ይቀላል እውነት እያደር ይበራል ሀሰት እያደር ይቀላል እውነትና ውሀ እያደር ይጠራል ሀሰት ነገር ክፋ ገሀነም እሳት ትርፉ ሀሳቡ ጥልቅ ነገሩ ጥብቅ ሀሳብሀን ጨርቅ ያድርገው **ሀሳብና መንገድ ማስቂያ የስ**ውም ሀሳብ ከውስታ አይቆጠርም ሀሳብ ከፊት አይፈታ ሙት አይመታ ሀሳብ ያገናኛል ፍራት ያሸኛኛል ሀሳብ ያገናኛል ፍርሀት ያሽኛኛል ሀ ሳይሉ ጥፈት ውል ሳይዙ ሙግት ሀ ባሉ ተዝካር በሉ ሀ ባሉ ደሞዝ በሉ ሀብታም ለሀብታም ይጠቃቀሱ ድሀ ለድሀ ይለቃቀሱ *ሀብታም ለሰጠ የድሀ ሙር* አበጠ **ሀብታም ለሰ**ጠ የድሀ ሙርጥ ያብጣል ሀብታም ለሰጠ ደሀ ምንጭሩ አበጠ ሀብታም ለሰጠው ደሀ ይንቀጠቀጣል ሀብታም ሊሰጥ የደሀ ቂጥ ያብጥ **ሀብታም ሊሰጥ የደ**ሀው ሙርጥ ያብ**ጣ**ል ሀብታም ሊሰጥ ደሀ ምርጥ ያወጣል ሀብታም ሲወድቅ ከሰንነት ድሀ ሲወድቅ ከመሬት

ሀብታም በመመጽወቱ ድሀ በጸሎቱ

ሀብታም በከብቱ ድሀ በጉልበቱ

ህብታም በወርቁ ድህ በጨርቁ

ህብታም በገንዘቡ ድህ በጥበቡ እርስ በርስ ይቃረቡ

ሀብታም በገንዘቡ ይኮራል ድሀ በጥበቡ ይከበራል

ሀብታም በገንዘቡ ይኮራል ድሀ በጥበቡ ይከብራል

ሀብታም ቢሰጥ አበደረ እንጃ አልሰመም

ሀብታም ቢያብር ድሀነትን ያጠፋል

ሀብታም ነው መባል ያኮራል ድሀ ነው መባል ያሳፍራል

ሀብታም እንደሚበላለት ድሀ እንደሚከናወንለት

ሀብታም ያለ ድሀ አይኮራም ድሀ ያለ ሀብታም አይበላም

ሀብታም ገንዘቡን ያስባል ድሀ ቀኑን ይቆጥራል

ሀብት እና እውቀት አይገኝ(ም) አንድነት

ሀብት የጠዋት ጤዛ ነው

ሀኪም ሲበዛ በሽተኛው ይሞታል

ሀኪም የያዘው ነፍስ ባያድር ይውሳል

ሀኪሞች እስኪመካከሩ በሽተኛው ይሞታል

ሀዘንሽ ቅጥ አጣ ከቤትሽ አልወጣ

ሀዘንና ደስታ ጎን ለጎን ናቸው

ሀዘንን የፌራ በደስታ የተጣራ

ሀይለኛ ውሀ አሻቅቦ ይፈሳል

ሀይለኛ ዱቄት ከነፋስ ይጣላል

*ህይማኖቱ ከጅማት ጉ*ልበቱ ከብረት የጠና

ህይማኖት ከግብር ጸሎት ከፍቅር

ሀይጣኖት ያስ ፍቅር ጸሎት ያስ ግብር

ሀይማኖት የሌለው ሰው ል**ንም የሌለ**ው ፈረስ ነው

ሀጢአት ለሰሪው ምሀረት ለአክባሪው

ሀጢአት ሲደ*ጋገ*ም ጽድቅ ይመስላል

*ህ*ጢአት ሳያበዙ በጊዜ ይ**ጓ**ዙ

ሀጢአት በንስሀ በደል በካሳ

ሀጢአት በንስሀ እድፍ በውሀ

ሀፍረት ያከሳል ያመነምናል

*ሁስተኛ ደሞ ስ*ዘበኛ! አሉ

ሁለተኛ ግፌ ጨንቃዬን ተገርፌ ልብሴን መገፈፌ

ሁለተኛ ግፍ ልብሴን ይገፍ ጀርባዬን ይገርፍ

ሁለተኛ ጥፋት ቆሞ *ጣን*ቀሳፋት

ሁለተኛ ጥፋት ከገበያ ማንቀሳፋት

ሁለተኛ ጥፋት ከ*ገበያ* ቆሞ *ማን*ቀላፋት

ሁለቱን የተመኘ አንዱንም አላገኝ

ሁለቱን የተመኘ አንድም አላገኘ

*ሁለቱን ወንበ*ዴ በአንድ ዘዴ

ሁለቴ ሰላምታ አንዱ ለነገር ነው

ሁለት ሆነው የተናገሩት በመሬት የቀበሩት

ሁለት ሞት *መጣ* ቢለው *አንዱን ግ*ባ በለው አለ

ሁለት ምግዚት ያለው ሀጻን ያለጥርጥር በእሳት ይቃጠላል

*ሁ*ለት ቁና ሰጥቼ አንድ ጥንቅል

ሁለት ባላ ትከል አንዱ ሲሰበር ባንዱ ተንጠልጠል

ሁለት ባላ ትከል አንዱ ሲነቀል ካንዱ ተንጠልጠል

*ሁለት ብልጥ ኑግ አያ*ደቅ

*ሁለት አይወዱም ከመነኮ*ሱ *አይወልዱም*

ሁለት አይወዱ ከመነኩሴ አይወልዱ

ሁለት አይወዱ ከመነኮሱ አይወልዱ

ሁለት አገር አራሽ ለባልንጀራው አውራሽ

ሁለት እግር አለኝ ብሎ ሁለት ዛፍ *አይወ*ጡም

ሁለት እግር አለኝ ብሎ እሁለት ዛፍ አይወጣም

ሁለት እግር አለኝ ተብሎ ሁለት ዛፍ አይወጣም

ሁለት አፎች ባይናከሱ ይናቀሱ

*ሁለት ወፎች ባይናከ*ሱ ይናቀሱ

ሁለት የተመኘ አንድም አላገኘ

ሁለት የወደደ አንዱን ሳያገኝ ሄደ

ሁለት ጉድጓድ ያላት አይጥ አትሞትም

ሁለት ጊዜ ተናገርሀ ከፋሀ ሁለት ጊዜ በላሀ ተፋሀ

ሁለት ጊዜ ተናግረሀ ከፋሀ ሁለት ጊዜ በሳሀ ተፋሀ

ሁለት ጊዜ ነው የዶሮ ልደት አንዱ በእንቁላል አንዱ በጫጩት

ሁለት ጊዜ ይፈርዱ ጉድ ይወልዱ

ሁለት ጥፋ ካገር ይጥፋ

ሁሉ ሄዶ ተበተነ እሀና እኔ ቀረነ አለ እያዘነ

ሁሉ ሄደ ተበተነ እህና እኔ ቀረነ አለ ያዘነ

ሁሉ ሆነ ቃልቻ ማን ይሽከም ስልቻ

ሁሉም ሰው መምሰሉ ባይታይ አመሉ

ሁሉም ሽክሙን ፍቅርም ያዥውን

ሁሉም በየዘመድሀ ቢሉት አክንባሎ ጋጥ ገባ

ሁሉም አካል ነው ግን እንደአይን አይሆንም

ሁሉም ከኋላው ያገኘዋል እንደሰራው

*ሁ*ሉም ከልኩ *አያ*ልፍም

ሁሉም ወንፈሉን ፈታይም ድውሩን

ሁሉም ያልፋል እውነት ብቻ ይተርፋል

ሁሉ በእጀ ሁሉ በደጀ

ሁሉ ቢናገር ማን ይሰማል

ሁሉ አማረኝን ገበደ አቃውጣት

*ሁ*ሉ አረስ *ማን* ይሽምት

ሁሉ የሚገኝ ከእሱ የሚገኝ የለም ያለእርሱ

ሁሉን ለእኔ አትበል

ሁሉን ቢናገሩት **ሆድ ባ**ዶ ይቀራል

ሁሉን አውቆ አሳውን እሾሀ ከስጋው ለይቶ

ሁሉ ያልፋል እስኪያልፍ ያስፋል

ሁሉም ያልፋል ግን እስኪያልፍ ያለፋል

ሁሉ ያልፋል እውነት ብቻ ይተርፋል

ሁሉም በየዘርህ ቢሉት አከንባሎ *ጋጣ ገ*ባ

ሁሉም ያልፋል የሚኮርጅም ቢሆን

ሁሉ አማረሽን ዲስኮ (disco) አታውጧት

ሁሉ አማረሽን ገበያ አቃውጧት

ሁል ጊዜ ባሬራ ትበያለሽ ወይ አንዳንድ ጊዜ እንኳ ወጥ አትይሞይ

ሁል ጊዜ ከመደንገጥ አንድ ጊዜ መሽጥ

ሂዳ ጉበት ቢነሷት ታናሽ ታላቅ ስደዱልኝ አለች

ሂዳ ጉበት የነሷት ታናሽ ታላቅ ሰደዱልኝ አለች

ሂዳ ጉበት ይነሷታል ታናሽ ታላቅ ሳኩልኝ አለች ሂድ አትበለው እንዲሄድ አድርገው ሂድ አትበለው እንደሚሄድ አርገው ሂድ ካገር ኑር ካገር ህልም ተፈርቶ ሳይተኛ አይታደርም ሀልም አለ ተብሎ ሳይተኛ አይታደርም ህመሙ ቀርቶ ሞቱን በሰጠኝ ህመሙ ቀርቶ ሞቱን በተወኝ ህመሙን የሽሽን መድሀኒት የለውም ህመሙን የደበቀ መድሀኒቱም አልታወቀ ህመሙን የደበቀ መድሀኒት የለውም ህዳር መጣረሪያ ሰኔ መቃጠሪያ ህያዋን ለነገስታት ሙታን ለካህናት ይገብራሉ ህግ ይኖራል ተተክሎ ስርአት ይኖራል ተዛውሮ ሆሆሆ ስቄ ልሙት አለ ሰውየው ሆቴል ቢያብር ገንዘብ ያስገኛል ሆደ ሰፊ ነገር አሳሳፊ ሆደ ሰፊ ይሻሳል ከአኩራፊ *ሆ*ዱ ሲሞላ ፍቅሩ ሌላ *ሆ*ዱ ሲጎድል ሰው *ያጋ*ድል ሆዱ ናረት ሙያው ከጅረት *ሆዱን* የወደደ *ማ*እረጉን የጠላ *ሆዱን* የወደደ *ማ*እረ*ጉን* ይጠላል ሆዱን ያለ ሆዱን ተወጋ ሆዱ ወድዶ አፋ ክዶ ክፋ ለምዶ ሆዱ ፈሪ እግሩ ዳተኛ አዳም ሲዋጋ እርሱ ይተኛ ሆዳም ሰው እንብርት የለውም *ሆዳ*ም ቢሽከም የበላ ይመስለዋል *ሆዳ*ም ቢፈተፍት የጠገበ ይመስለዋል *ሆዳ*ም ፍቅር *አያ*ውቅም ሆዴ በጀርባዬ ቢሆን ገፍቶ ገደል በጣለኝ ሆ**ዴ ኑር** በዘዴ **ሆዴን በልቶ**ች **ጎኔን ቢያኩ**ች አይገባች ሆዴ አታጣላኝ ከዘመዴ ሆድሀና ልጅሀ አይጥሉሀ ሆድህን ጎመን ሙላው ጀርባህን ለጠላት አታሳየው ሆዴ ሆዴ የሚሰውን ጌታ ያየዋል አይኔ አይኔ የሚሰውን ሰው ያየዋል ሆድ ሆዴን የምትል ወፍ አለች ምናለች ሆድ ለማታ በልቶ ለጠዋት ሆድ ለባሰው ማጭድ አታውሰው ሆድ ለባሰው ቢላዋ አታውሰው ሆድ ስተተባሰው ማጭድ አታውሰው ሆድ ሲሞላ ራስ ባዶ ይቀራል ሆድ ሲያር ጥርስ ይስቃል ሆድ ሲያውቅ ዶሮ ጣታ ሆድ ሲያውቅ ዶሮ ጠዋት **ሆድ ባዶን ይጠላል** ሆድ ባዶ ይጠሳል

ሆድ ከሁዳድ ይስፋል

ሆድ ካገር ይስፋል
ሆድ እንዳሳዩት ነው
ሆድና ግንባር አይሽሽጉም
ሆድና ግንባር አይሽሽግም
ሆድን በጎመን ቢደልሉት ጉልበት ዳገት ላይ ይስግማል
ሆድን በጎመን ቢደልሉት ይለግማል ጉልበት
ሆድን በጎመን ቢደልሉት ጉልበት በዳገት ይለግማል
ሆድ በጎመን ቢደልሉት ጉልበት በዳገት ይለግማል
ሆድ ወዶ አፍ ክዶ ክፉ ለምዶ
ሆድ ዘመድ ሳይወድ አፍ አህል ሳይለምድ
ሆድ የጌ ነው ሲሉት ቁርጠት ሆኖ ይገድላል
ሆድ የሽሽገውን ብቅል ያወጣዋል
ሆድ ያባውን ብቅል ያወጣዋል

λ

ስሀምሳ *ጋን አንድ አ*ሎሎ ለሀምሳ *ጋን አንድ* አሎሎ ይበቃል ለሀብት መት ጋት ሰውነትን ያከሳል ገንዘብን ማሰብ እንቅልፍ ይነሳል ስሀጥአን የወረደ ለጻድቃን ይተርፋል ለሁሉም ጊዜ አለው ለሂደጅ የለውም ወዳጅ **ስሀልም ምሳሌ የስ**ውም ስሆዳም ሰው ማብላት ውቅያኖስን ስመደልደል መቃጣት ስሆዳም በሬ ገስባ ያዝለታል ስሆዳም በሬ ጭድ ያዝለታል ለሆዳም በሬ ቫት ተከፈለ ስሆዳም በቅሎ ጭድ ያዝለታል ለሆዴ ጠግቤ በልብሴ አንግቤ ለሆድ ቁርጠት ብላበት ለራስ ምታት ጩሀበት ለሳሙ መንጃ ለሽጣው መቅደጃ ለሳሙ መንጃ ለሽማው መከንጃ ለላም ቀንደ አይከብዳትም ስሳም ከጥጃዋና ከአሳቢዋ *ማን* ይቀርባታል ለሳም የሳር ስምስም ለሳም ጥጃዋ ለአህያ ውርንጭሳዋ ለሌለው ምን ትለው ለሌባ ቅሌት ልብሱ ነው ለልደት ያልሆነ ቀሚስ ይበጣጠስ ለልጅ ሲሉ ይበሉ ለወዳጅ ሲሉ ይጠሉ ለልጅ ሲሉ ይበሉ ለወገን ሲሉ ይጠሉ ሰልጅ አይስቁለትም ለውሻ አይሮጡለትም ለልጅ ከሳቁለት ለውሻ ከሮጡለት ለልጅ ጥርስህን ለዝንብ ቁስልህን ለልጅ ጥርስህን ለዝንብ ቁስልህን አቃሳይ ለልጅ ጨዋታ ለባለጌ ቧልታ ለሎሌው ምን ትለው ስመሀን እምዬ ለአገል ጋይ እትዬ ብርቋ ነው ለመሄድና ለመላወስ አዛዥ ራስ

ለመሄድና ለመመለስ አዛዥ ራስ

ለመሆኑ ሳይሆን እንዴት ይሆናል ቢሆን

ለመሆን ሳይሆን እንዴት ይሆናል ቢሆን

ለመማር ክፍል መግባት ለመኮረጅ ካሮት መብላት

ለመማር ክፍል መግባት ለማለፍ ካሮት መብላት

ለመስማት የፈጠንሀ ለመናገርና ለቁጣ የዘገየሀ ሁን

ለመስማት የፈጠንህ ለመናገር የዘገየህ ሁን

ስመስራት *የሚያፍር መብ*ሳት አይደፍርም

ስመስራት ያፈረ ስመብሳት ደፈረ

ለመስጠት አለመቸኮል ከሰጡም ወዲያ አለመጸጸት

*ስመነ*ኩሴ መልካም ሎሌ

ለመታጣት መፍራት

ለመከራ ያለው መነኩሴ ዳዊቱን ሽ**ጦ አ**ህያ ይገዛል

ስመከራ **የጣ**ፈው ቢነግድ አይተርፈው

ለሙት የለው መብት

ለሚመለከት ለሚያየው ሞት ቅርብ ነው

ለሚስት ያጎርሷል ለተመታ ይክሷል

ለጣረም ጣን ብሎት ሲሰራው ግን ግድፈት

ለማን አለው ፈጣሪ አለው ጠጅ ለሌለው ውሀ አለው

ስማን ይፈርዱ ስወደዱ አይደስም ስወስዱ

ለማኝ ቢያብድ ስልቻውን አይጥልም

ለማኝ አያማርጥም ማር አይኮመጥጥም

ለማየት የፈለገ አይኑን ይገልጣል

ለማያቅሀ ታጠን ብሎሀል ሀሰን

ለማያውቅ ፎገራ ዱሩ ነው

ለማያውቁሽ ታጠኚ

ለማያውቁሽ ታጥበሽ ቅረቢ

ለማይሞት መድሀኒት አለው

ለማይሰጥ ሰው ስጡ*ች ማ*ለት*ን ማን አ*ስተማረው

ስማይሰጥ ሰው ስጡ*ችን ማን* አስተማረው

ለማእበል ወደብ ለነፋስ ገደብ የለውም

ለምሽት መብራት ለመከራ ጊዜ ብልሀት

ለምክንያት ምክንያት አለው

ለምን ሳስው ፈጣሪ አስው ጠጅ ስሌስው ውሃ አስው

ለምን ሰርግ ይሄዳል ሰርግ አለ በቤቱ

ለምን ተክዤ አምላክን ይዤ

ለምን ያለው ሰልቻውን ጨን ያለው ኮርቻውን

ለምን ያለው ሰልቻውን ጨን ያለው ኮርቻውን አያጣም

ለምን ጊዜው ነቀዝሽ

ስምኖ ስማኝ ቆቤን ቀ*ማኝ*

ለሞኝ ሰኔ በጋው መስከረም ክረምቱ

ለሞኝ ንገረው ምን ይሰማ ብዬ ለብልህ ንገረው ምን ይሳተው ብዬ

ለሞኝ ንገረው ምን ይሰማ ብዬ ለብልሀ ንገረው ምን ይስተው ብዬ

ለሞኝ ከሳቁለት ለቅዘን ከሮጡለት

ለሞኝ ከሳቁለት ለውሻ ከሮጡለት

ለሞኝ ጉድንድ አያሳዩትም ቤት ነው ብሎ ይገባበታል

ለሞፈር ቆራቄ እርፍ አይታየውም በግላቄ

ለረዥም ሰው ልብ እና ልብስ ያጥረዋል

ለረ**ዥም መንገድ አት**ሩጥበት ለረዥም ነገር አትቸኩልበት

ለራሱ አያውቅ ነዳይ ቅቤ ለመነ ላዋይ

ለራሱ አያውቅ ጠንቋይ መድሀኒቱ ሳዋይ

ለራሱ ጥላ ለእግሩ ከለላ

ስራሱ *የማይ*ረባ ስሌሳም አይረባ

ለራሱ የማይረባ ለሰውም አይረባ

ለራስ ምታት ጩሀበት ለሆድ ቁርጠት ብላበት

ለራሱ አያውቅ ሰው አይጠይቅ

ለራሱ ሲቆርስ አያሳንስ

ለራስ ሲቆርሱ አያሳንሱ

ለራስ ቢያወሩ ለቅንቅን ይዘሩ

ለራስ ቢያወሩ ለቅንቅን ይዘሩ አለች ዶሮ

ለራስ ከበጁ አይታጡ ደጁ

ለራበው ሰው ቆሎ ለቁልቁለት በቅሎ

ለራበው ባዶ መሶብ ማቅረብ

ለራት የማይተርፍ ዳረጎት

ስርስት ሴቶች ስንኳ ይሞቱበታል

ስሰማይ ምሰሶ የለው ለባእድ ስር የለው

ለሰለባ የመጣ ልብስ ቢጥሉለት አይመለስ

ለሰለባ የመጣ ልብስ ቢጥሉስት አይመለስም

ለሰበበኛ ቂጥ መረቅ አቃብዛበት

ለሰባቂ ጀሮህን አትስጠው

ለሰው ልጅ ሲያበሉ ለውሻ ልጅ ያብሉ

ለሰው ልጅ ከሚያበሉ ለውሻ ልጅ ያብሉ

ለሰው ልጅ ከማብላት ለውሻ ልጅ ማብላት

ለሰው ልጅ እውቀት ለጣጣ ብልጠት

ለሰው ሞት አነሰው

ስሰው **ሞት አነሰው ውሻውንስ ፈሴ መስሰው አ**ስች ቀበሮ

ለሰው ቢነፃሩት ለሰው

ስሰው ቢናገሩ መልሶ ስሰው ጨር ጨር አድርጌ አፈር ሳልብሰው

ለሰው ብሎ መሞት አምላክነት ያሻል

ለሰው ብሎ ሲ*ያማ* ለኔ ብለሀ ስማ

ለሰው ብትል ትጠፋለህ ለእግዜር ብትል ትለማለህ

ለሰው እንግዳ ላገሩ ባዳ

ለሰው እንዴት F አነሰው

ለሰው ከበሬታው ሰው ለወጥ ማጣፈጫው ጨው

ለሰው ጠላቱ ይወጣል ከቤቱ

ለሰው የማይል ሰው ሞትም ሲያንሰው

ለሰው ብሎ ሲ*ያጣ* ለእኔ ብለሀ ሰጣ

ለሴትና ለጉም አይዘነጉም

ለሰይጣን አትስጠው ስልጣን

ለእሳት ውሀ ለጸጉር ቡሀ

ለሴት ልጅ እስከአርባ ቀን ሞቷን ከዚያ ወዲያ ሀብቷን

ለሴት ምስጢር ማውራት በወንፊት መቅዳት

ለሴት ምክር አይገባትም

ለሴትና ለጉም አይዘነጉም

ለሴት ጠላ ለፌረስ ቆላ

ለሰሟ መጠሪያ ቁና ሰፋች

ለሰሱ ፍትፍት አሳይቶ እበት ያጎርሷል ለሽማኔ ማገጃ ስለት ማረጃ ለሹመት ካልመከሩለት ለጥርስ ካልነከሩለት ለሹመት ካልመከሩለት ለጥርስ ካልከደኑለት ለሹመት ያደለው የለማኝ አለቃ ይሆናል ለሽ ፍልጥ ማሰሪያው ልጥ ለቀላል ምስጢር መንገር በቀዳዳ ጤፍ መቋጠር

ለቀላል ሰው ምስጢር መንገር በቀዳዳ ጤፍ መቋጠር

ስቀሳል ሰው ምስጢ*ር መንገር* በቀ*ዳዳ አ*ቁ*ጣዳ* ጤፍ *መ*ቋጠር

ለቀማኛ የለውም እጅ ለበቅሎ የለውም ልጅ

ለቀበጠች አማት ሲሶ በትር አላት

ለቀባሪው አረዱት

ለቀን ቀጠሮ ለሴት ወይዘሮ

ለቀንዳም በሬ ቤት አትከልክለው ቀንዱ ይከልክለው

ለቀንዳም በሬ ቤት አትከልክለው ቀንዱ ይከለክለዋል

ለቁንጫ ለምጽ ያወጣል

ለቁንጨ መላላጨ

ለቂጡ ጨርቅ የለው ቆንጀ ያባብላል

ስቅልብልብ *አማ*ት ሲሶ በትር አላት

ስቅሶ ሳስ ከቤት ስቅሶ ይሄዳል ጎረቤት

ለቅሶ ሳለ ከቤት ይሄዳል ጎረቤት

ለቅናት የለውም ጥናት

ለቅዘን አፃር አንስተውለት

ለቅዘን እግር አንስተውለት ለውሻ ሮጠውለት

ለቆመ ሰማይ ቅርቡ ነው

ለቆማጣ አንድ ጣት ብርቁ ናት

ለበራ ወለባ ለውሻ ገለባ

ለበጋ ዣጃ ውስ አነሰው ወይ

ለበግ ደጋ ለምቾት አልጋ

ለቡናሽ ቁርስ የለሽ ለነገርሽ ለዛ የለሽ

ለባለጌ ገድሉ ውርደቱ

ለቤት ሳማ ለውዌ ቄሔማ

ለቤት ሳንቃ ለሰው አለቃ

ለቤት ሳንቃ ለነገር ጠበቃ

ለቤት ባላ ለችግር ነጠላ

ለብልሀ ንገረው ምን ይስተው ብዬ ለሞኝ ንገረው ምን ይገባው ብዬ

ለብልሀ አይነግሩ ለድመት አያበሩ

ለብልሀ አይነግሩ ላንበሳ አይመትሩ

ለብልሀ አይነግሩ ለንጉስ አይመክሩ

ለብልሀ አይነግሩም ለንጉስ አይመክሩም

ለብልሀ አይነግሩ ካልጠየቀ በስተቀር

ስተማሪ ቆሎ ለወታደር በቅሎ

ስተሚጋች መዘዘኛ የዳኛ ትእግስተኛ

ስተረቃው ያበደረ እሳት ጨመረ

ለተራበ ግብር ለተበደለ ነገር

ስተራበ በግብር ስተበደለ በነገር

ስተራበ ቂጣ ስተጠጣ ዋንጨ

ለተሸሸገ ምግብ የተሸሸገ ሆድ አይጠፋለትም

ስተሾመ ይሟገቱስታል ስተሻረ ይመሰክሩበታል ስተሾመው ይመሰክሩስታል ስተሻረው ይመሰክሩበታል

ለተሾመ ይመሰክሩስታል ለተሻረ ይመሰክሩበታል

ለተቀማጭ ሰማይ ቅርቡ ነው

ለተባባሰው ማጭድ አቃውሰው

ስተንኮለኛ ሲሉ ይሰበሰባሉ ለቅን ይፈርዳሉ

ስተወገረ የማያዝን እንብርት የለውም

ለትኋን ልንም ማጉረስ ላፈኛ ሰው መመለስ

ለትኋን ልንም ማጉረስ ላፈኛ ሰው መመለስ አይቻልም

ለቸኮለ ሰው ዋንጫ አስጨብጠው

ለችግር የፈጠረው ቢነግድ አይተርፈው

ለነገረኛ ሰው ጀርባህን ስጠው

ለነገረኛ ነገር ተውለት ለሆዳም እህል አቅርብለት

ለኔ ነፃ በኔ

ለንጉስ የማይገዛ ለእግዚአብሄር አይገዛ

ለንጉስ ያልረዳ ከባሀር የማይቀዳ

ለንጉስ ያልረዳ ከባሀር ያልቀዳ

ስንፋግ ሰው የገበደ መንገድ ይጠበዋል

ለንፋግ ሰው የገበያ መንገድ ይጠበው

ለአህያ ማር አይጥጣትም

ለአምላክ ልንገረው ለማያስቀረው

ለአበባ የለው ገለባ

ለአቤቱታ የለው ይሉኝታ

ለአንበሳ አታበድር ካበደርክ አትጠይቅ

ለአንተ ያለውን እንጀራ ይሻግታል እንጃ ጣንም አይበላውም

ለአኩራፊ ምሳው እራት ይሆነዋል

ለአይነ ሰውር መስተዋት

ለአይንና ለወዳጅ ጥቂት ይበቃል

ለአይን የሚከፋ ለአፍንጫ ይከረፋ

ለአዋጅ ነጋሪት ለጥጥ ልቃቂት

ለአገሩ እንግዳ ለሰው ባዳ

ለአፈ ግም አፍንጨ ድፍን ያዝለታል

ለአፉ ለከት የለውም

ለአፍታ የለውም ፋታ

ለአፍ ዳገት የለውም

ለእሳት እንጨት ካልነሱት አይጠፋም

ለእሳት እንጨት ካልነፈጉት አይጠፋም

ለእሳት ውሀ ለጸጉር ቡሀ

ለእሳት ፍላት ለጨማ ስባት

ለእበጥ ፍላት ለእንጨት እሳት

ለእባብ እግር የለው ለሞኝ መላ የለው

ለእብለት ስር የለው ለእባብ እግር የለው

ለእብለት ስር የለውም ለእባብ እግር የለውም

ለእበጥ ፍላት ለእንጨት እሳት

ለእኔ እናት ምን ደላት ያም አፈር ያም ድንጋይ ጫነባት

ለእው*ር ዝማሜ ለመላጣ ኃሜ*

ለአው*ር ዝማሜ ለመላጣ ጋሜ አ*ይስ*ማማ*ውም

ለእጅ ርቆ ለአይን ጠልቆ

ለእግሩ የተጠየፈ ለቂጡ አተረፈ ለአግር የፊሩት ለቂጥ ይተርፋል ለእግዚአብሄር የቀነቀነ ለጽድቅ ለጌታ የቀነቀነ ለወርቅ ለእውነት ማማ ለውሸት ጨለማ ለከለሳ ጥሳ ቢርብሀ ብሳ ለከሳሽ የለው መላሽ ለካሀን ጥምቀት ለገበሬ ግንቦት ለክፋት ያደለው አሳዳጊ የበደለው ስኮ መሳቢያ ወፍ**ጮ** ማላሚያ ለወሬ ሞትሁ ለወሬ ሞትሁ ለእህል ሰለፍኩ ስወሬ ወ*ጻጁ* ወሬ ስመነኩሴ ፕሬ ለወሬ የለው ፍሬ **ለወሬ የለው ፍሬ ለአበባ የለው ገለባ ለወሬ የቸኮለ እናቱን በመንገድ ይረዳል** ለወርቅ ያሉት አንገት ላሽክት ስወታደር ሰፊ መንደር ስወ*ታደር ስፊ መጓደር ስወዲ*ሳ መልካም ዱላ ለወይዘሮ መልካም ዶሮ ለወደላ መልካም ዱላ ስወዳጅ *የማር* ወስሳ ስጠሳት *አሜ*ኬሳ ለወዳጅና ለአይን ትንሽ ይበቃዋል ስወጡም እዘኑስት ከእንጀራውም *ጉ*ረሱስት ለወጡ ጊዜስ ከደረቁም ለወጡም እዘኑለት ከደረቁም ብሉለት ለወጥ የሚሻል ቅልውጥ ለዋንጫ ቡሽ ለውሀ ጉሽ የለውም ሰዋስ አፍ **የ**ሰው ለ*ጉንዳ*ን ደም **የ**ሰው ለውሻ ምሳ የለው ራት ብቻ ስውሻ ሞት ፊት አይነጩለትም ለውሻዬ ያልሁትን ልጀ ቢበላብኝ አልወድም ለውሽማ ሞት ፊት አይነጩለትም ለውጡን ባይ የሚሻለውን አውቆ ለዘመዴ ያዝናል ሆዴ ለዚህ ሆዴ ጠላኝ ዘመዴ ለዝናም ጌታ ውሀ ነሱ ለዝናም ጌታ ውሀ ነሱት ለዝንብ ከትላንት ወዲያም ድሮ ነው **ለይቶ እንደፈፋ አን**ጓሎ እንዳረፋ ለይቶት አባ ንጉሷ ለደህና ሰው ዋ*ጋ* አነሰው ለደሀና ሰው ውሽት ለጅብ እሽት ለደብተራ መቋሚያና ጭራ ለደደብ ማስረዳት ድንጋይ ቅቤ መቀባት ለደግ ንጉስ አለት አለት ማልቀስ ስዳርቻው ሲሳሱ መካከሉን ተነሱ ለዳርቻው ሲሳሱ ከነመሀሉም ተነሱ ለዳባ ለባሽ ነገርህን አታበላሽ

ለዳኛ አመልክት እንዲሆን መሰረት ለዳኛ የነገሩት በርጥብ ይቃጠሉት *ስዳኛ ዳኛ አ*ስው ለአ*ን*በሳ ተኩሳ አለው ለድሀ ማን ሰጠው ውሀ ለድሀነት የፈጠረው ቢነግድ አይተርፈው ለድሀነት የፈጠረው ቢነግድ አያተርፍም ለድሪ ያሉት አንገት ለአሽንክታብ ለድሪ ያሉት አንገት ሳሽክት ለድካም የጣፈኝ ብነባድ አይተርፈኝ ለዶሮ ሲነገሩ ምጥጣጥ ይሰጣል ለጀሮ ጥርስ ለሆዳም ስስ ለገላጋይ ደም የለውም ለገበሬ መልካም በሬ ለገቢሀ ተንገብገብ ለገና ጨዋታ አይቆጡም ጌታ ስገደለ ጎፌሬ ላረ*ጋገ*ጠ ወሬ ለገዳም የረዳ አይጎዳ ስጉንዳን ደም የለው ለዝንብ ቤት የለው ለጉንዳን ደም የለው ለገንዘብ ቤት የለው ለጋስ ቢለግስ አበደረ እንጃ አልሰጠም ለ*ጋ*ስ ቢለግስ አበደረ *እንጃ እንዲያው አ*ልሰጠም ለአግዜር የተቀናቀነ ጽድቅ ለንጉስ የተቀናቀነ ወርቅ ለጎበዝ ስጠው ሰንጋ ፈረስ ለጠላትሀ እንደ ዳቦ እስኪገምጥሀ አትመቸው ለጠቢብ አንድ ቃል ይበቃል ስጠጪ ሰው የመጠፕ ወሬ አውራው ለጥልና ለዳኛ ያለው ገንዘብ አፋፍ ይቆያል ለጥርጣሬ ምንጣሬ ለጥቅም ሲታጠቁ ከጎን ይጠንቀቁ ለጥቅምት ያልሆነ ቀሚስ ይበጣጠስ ለውጠኝ ባይ የሚሻለውን አውቆ ለጨለማ ጊዜ መብራት ለመከራ ጊዜ ብልሀት ለጨቅጨቃ ሰው ከማበደር ይሻላል በጀ ማደር **ለ**ጭሰኛ መሬት ለሳር ቤት ክብሪት ለጾም ማድፊት ለበአል ሽረት ለጾም ማድፈት ለባል ሽረት ለፈረስሀ አንገት ለጋሻሀ እንብርት ለፈሪና ለንፋግ እያደር ይቀጨዋል ስፈሪ *ሜዳ* አይነሱም ለፈሪ ምድር አይበቃውም ለፈሪ ይበቃል ፍርፋሪ ስልሪ ስጠው ፍርፋሪ ለፋሲካ የተዳረች ሁል ጊዜ የፋሲካ ይመስላታል ለፍቅር ብተተኛ ለጠብ አረገዘች ለፍቅር ብተኛት ለጠብ አረገዘች ለፍቅር የለውም ድውር ለፍየል ቆሳ ለሙክት ባቄሳ ለፍየል ህመም በሬ ጣረድ

ለፍየል ስም አውጣ ቢለው ሞት አይደርስ አለው

ሊበሉ የፈለጉትን አሞራ ስሙን ይሉታል ጅግራ

ሊበሉዋት ያሰብዋትን አሞራ ይሏታል ጃግራ

ሊወጋ የመጣ ጌታዬ ቢሉት አይመለስም

ሊያልፍ ውሀ አደረገኝ ድሀ

ሊያስቡት አይገድም

ሊጣላ የመጣ ሰብብ አያጣም

ሳሀያ ፈስ አፍንጨ አይዙለትም

ሳ*ሀያ ማር አይጥማ*ት

ሳህ*ያ ማር* አይጥመውም

ሳህያ ያልከበደው ለመጫኛ ከበደው

ላለው ቅንጭብ ያረግዳል

ላለው ይጨመርለታል

ላለፈ አይጸጸቱም ለ*ሚመ*ጣው አይበለጡም

ላለፈው አይጸጸቱም ለ*ሚመጣ*ው አይበለጡም

ሳለፈው ክረምት ቤት አይሰራለትም

ሳለፈው ክረምት ቤት አይሰራም

ሳለፈው ክሬምት ውሀ ማቆር አይቻልም

ሳለፈው ጸሎት ከንቱ ጩኸት

ላሊበላ ሄደሽ ከሀንጻው ብትሰፍሪ አይገኝም ጽድቅ አለ ባሀሪ

ሳሊበሳ አደራውን አይበላ

ላሊበላ የቃሉን አይበላ

ሳሊበላን ካ**ሳጠገቡት ይ**ጨሀል ሎሌም ካልሰጡት ይከ*ዳ*ል

ሳሳየ ልጅ ዳቦ ፍሪዳው

ሳሳየው የሚያስገርም ስሰማው የሚያስደንቅ

ሳሳዩ ልጅ ዳቦ ፍሪዳው

ሳሳወቀው ፎገራ ዱር ነው

ሳመት ልብስ ለእለት ጉርስ

ላሜ ቦራ የልጀቼን ነገር አደራ

ሳም ሲበዘበዝ *ጭራዋን ያ*ዝ

ላም ቀንዴ አይከብዳትም

ላም በረቱን የሰው ልጅ አባቱን አይረሳም

ሳም ባልዋለበት ኩበት ለቀማ

ላም አለኝ በሰማይ ወተትዋንም አላይ

ሳም አለኝ በሰማይ ገመድ አፈል ኃለሁ

ሳም እሳት ወለደች እንዳትልሰው ፈጃት እንዳትተወውም ልጅ ሆነባት

ላም ከወንዝ ልጅ ከቦዝ

ላንተ መምከር ጥቁር ድንጋይ ላይ ውሀ ማፍሰስ ነው

ላንቺ ቁምነገርሽ በሶብላ ወጥሽ

ላንቺ ብርቅሽ በሶቢላ ወፕሽ

ሳያዘልቅ ጸሎት ለቅስፈት

ሳይቀርልኝ አዳ በጊዜ ልሰናዳ

ሌባ ላመሉ ቅድመ እውቅና አገኘ

ሌባ ሳመሉ *ንግ*ድ ይሳል

ሌባ ሳመሉ *ዳ*ቦ ይልሳል

ሌባ እናት ል*ጇን አታምን*ም

ሌባን ሌባ ቢሰርቀው እንዴት ይደንቀው

ልባም ሴት ለባልዋ ዘውድ ናት

ልብስህን በውሀ ገንዘብህን በድሀ ልብ ካላየ አይን አይይም ልብ ካላየ አይን አይፈርድም ልትደርቅ የደረሰች ምንጭ ጭልጭል ትላለች ልትሰራ ሂዳ ተላጭታ መጣች ልጅም ከሆነ ይገፋል ድንችም ከሆነ ይጠፋል ልጅ ስናቷ ም**ጥ አስ**ተ*ጣ*ረች ልጅ ምን ቢሮጥ አባቱን አይቀድምም ልጅ ሳለሀ አጊጥ ሞል ሳይዘ*ጋ* ሽምት ልጅ ቢያኮርፍ ቁርሱ እራት ይሆናል ልጅና እሳት ባለቤቱ ያጠፋዋል ልጅን አሳዳጊ እሳትን ውሀ ያጠፋዋል ልጅና ወረቀት የያዘውን አይለቅም ልጅና ጠጣ ውህ ይጠጣ ልጅ ያቦካው ለእራት አይሆንም ልጅ ይወሰዳል ከቦዝ ላም ይገዛል ከወንዝ ልጅ ደረሰ ቤት ፈረሰ ልግመኛ ባሪያ መጇን ትደብቃለች ልግመኛ አጋዥ ብታገኝ መጅ ደበቀች ልግመኛን መምከር ውሀ በወንፊት ማኖር ልፋት ቢያምርህ መሬት ግዛ ችግር ቢያምርህ ልጅ አብዛ ልፋ ያለው ሊስትሮ እግር ስር ይውሳል ልፋ ያስው ምረጡኝ አስ ልፋ ያለው በሀልሙ ሲሽከም ያድራል ልፋ ያለው በሬ ቆዳው ለከበር ልፋ ያስው ቢን ሳደንን ይፈልጋል ልፋ ያለው አንድ እንጨት ያስራል **ሎሌ ለስ**ሀተት *ጌታ* ለምሀረት **ሎሌ ሲከብር ጌታውን ይከሳል ሙክት ሲሰባ ሾተሉን ይልሳል ሎሌ ሲከብር ጌታውን ይከሳል ሙክት ሲሰባ ሾተል ይልሳል ሎሌ ያገለገለውን ይ**ቆጥራል ጌታ ያስቀየ*መ*ውን ያስባል **ሎሌና አሞሌ ካዘዙት ይ**ውላል *ሎሚ* ካልመጠጡት እምቧይ ነው *ሎሚ* ካልመጠጡት እምቧይ *ዳ*ቦ ካል*ገመ*ጡት ድ*ገጋ*ይ *ሎሚና ትርጓጎ ሞ*ልቶልህ ባገር እንቧይ ታሽታለህ የድህ ነገር **ሎሚና ትርንጎ ሞልቶ ባገር እን**ቧይ ያሽታል አወይ የድሀ ነገር *ሎሚ* ቢያብብ ቢኖርና መልካም ሽታ ቢሰጥ መኮምጠጡን አይተውም

æ

መሄድ በኃ ነው መቀመጥ ክረምት ነው መሄጃ የሌለው መውጨውን ያበስራል መልከ ጥፋ በስም ይደግፋ መልከ ጥፏ ቆንጆዋን አስናቀች መልካም ባል መጥፎ ሴት ይገራል መልካም ሴት ለባሷ ዘውድ ናት መልካም ስም ከመቃብር በላይ ይውላል መልካም ስም ከመቃብር በላይ ይቆጣል

መልካም አባት ለልጆቹ እጁን ኪሱ ይከታል መልካም ባል መጥፎ ሴት ይገራል መልኳ ባያምር አመሏ ይመር መልክ ታጥቦ አይጠጣ ወይ አይበላ መልክ ስጠኝ እንጂ ሙያ ከጎረቤቴ እማራለሁ መመራመር ያገባል ከባሀር መሞት የፈለገ ግልገል ቀበሮ ቤት ሄደ ይጨፍራል መራጭ ይወድቃል ከምራጭ መቀመጥ በአልጋ ታላቅ ደጋ መቅረቧን ሳታውቅ እጇን ታጠበች መብላቷን ሳታውቅ እጇን ታጠበች መተው ነገሬን ከተተው መቼ መጣሽ ሙሽራ መቸ ቆረጠምሽ ሽንብራ መካር የሌለው ንጉስ አለ አንድ አመት አይነፃስ መንገድ ካገር ልጅ ምክር ከጨዋ ልጅ መወለድ ቋንቋ ነው ሚስቱ ክፋ ባቄላ እራቱ ብሳና እንጨቱ ሀዘን ነው እቤቱ ሚስቱ ደግ ስንዴ እራቱ ወይራ እንጨቱ ደስታ ነው እቤቱ ሚስቱን ጠልቶ ካማቱ ልጇን ከሶ ካባቱ ሚስቱን ገድሎ አማቱ ቤት ተሽሽን ሚስት ባታብል ባሏን ትወልዳለች ሚስት ከፈቷት ባዳ ማሽላ ከተቆረጠ አገዳ ሚስትህ አመዳም ጎራዴህ ጎመዳም ሚስትህ አረገዘች ወይ ቢስው ማንን ወንድ ብላ አለው ሚስትህን ስደድ በሬህን እረድ ይላል የባለኔ ዘመድ ሚስትና ዳዊት ከብብት ሚስት ፈትቶ ካማት መቀለብ በእንፋቅቅ መሄድ ሙቅ ውሀና የሰው ገንዘብ አይጠቅምም ሚስጥርህን ሰባእድ ለምን አዋየኸው ወንፊት ወሀ ይዞ የት ሲደርስ አየኸው ማሞ ሌላ መታወቂያው ሌላ ማር በበላሁበት በጣፈጠው አፌ ጎመን ጎረስኩበት አይ አለማረፌ ማሽላ ሲያር ይስቃል *ማ*ሽላ እየፈካ *ያ*ራል ማቅ ይሞቃል *ጋ*ቢ ይደምቃል ገቢውን ባለቤት ያውቃል *ጣን ሙ*ሽራ ቢልሽ ትኳያለሽ ማን ያውራ የነበረ ማን ያርዳ የቀበረ ማን ያውራ የነበረ ማን ይጨፍር የሰከረ ማእድ ጠፋና አንድ ላይ በላን ማግባቱ ቀርቶብኝ በታጨሁ ማጣት ከሰማይ ይርቃል ምላጭ ቢያብጥ በምን ይበጡ ውሀ ቢያንቅ በምን ይውጡ ምን ያመጣ ድህ ምን ያገሳ ውሀ ምን ቢያርሱ እንደጎመን አይጎርሱ ምንም ቢጠም መንገድ ምንም ቢከፋ ዘመድ ምን ቢፋቀሩ አብረው አይቀበሩ ምከረው ምከረው እምቢ ሲል መከራ ይምከረው ምከረው ምከረው እምቢ ካለ መከራ ይምከረው ምከረው ምከረው እንቢ ካለሀ መከራ ይምከረው

ምከረው ምከረው አንቢ ያስህን ሰው መከራ ይምከረው
ሞት በጥር በነሀሴ መቃብር
ሞት ቢዘገይ ሲኦል ስለሞላ ነው
ሞት ቢዘገይ ነው የምሄደው
ሞት ቢዘገይ የቀረ ይመስላል
ሞት የሰጠው ቀባሪ አያሳጣውም
ሞኝ ሲስቁበት የሳቁለት ይመስለዋል
ሞኝ እከኩን አያየች ስትስቅበት ወደደችኝ ብሎ ይፈነድቃል
ሞኝና ወረቀት ሊደራደሩ ነው
ሞኝና ወረቅት ኢንተርኔትን ናቁ
ሞኝና ወረቅት የያዘውን አይለቅም
ሞኝ ውሀ ሲወስደው ይስቃል
ሞኝ ዘመድ ከልጅህ አኩል አድርገኝ ይላል

ሬ

ሬሳ በምኑ ይከበራል በዝምታው ራስ ሳይጠና ጉተና ራስ ተላጭቶ ወለባ ልባልባ ታጥቆ አዛባ

Ò

ሰለሞን ሳባን ውሀ ባያስጠማት ኖሮ የሱ ጥም ባልበረደ ነበር ሰውን ፈላጊ በምርጫ ይሽነፋል ሰማይ አትረስ ንጉስ አትክሰስ ሰርገኛ መጣ በርበሬ ቀንጥሱ ሰባት አመት ባይማሩ ሰባ አመት ይደንቁሩ ሰነፍ ሴት *ያገ*ባ በሬው በሰኔ ገደል የገባ ሰነፍ በዓል ያበዛል ሰነፍ ቢመክሩት ውሀ ቢወቅጡት ሰነፍ ገበሬ በሰኔ ይሞታል ሰነፍ ገበሬ ክሬምት በጋው በጋው ክሬምቱ ስኔ መቃጠሪያ ህዳር መገናኛ ሰኔ ሰላሳ የለውም ካሳ ሰኔና ሰኛ ሰኔን በዘራዘር ሃምሌን በጎመን ዘር ሰካራም ቤት አይሰራም ሰካራም ዋስ አ*ያጣ*ም ሰው መሳይ በሽንን ሰው በዋለበት ውሀ በወረደበት ሰው ቢማር ቄስ እንጂ መላክ አይሆንም ሰው ባለው ይሰለፋል ሰውን ማመን ቀብድ ተቀብሎ ነው ሰውን ሰው ናቀው የራሱን ሳያውቀው ሰውን ሰው ያሰኘው እቁብ ነው ሰውን ሲወዱ ከነንፍጡ እና ል*ጋጉ* ሰውን ሲያማ ለእኔ ብለሀ ሰማ ሰው አለብልሀቱ ገደል መግባቱ አለጉልበቱ ውሀ መግባቱ ሰው አለወንዙ ብዙ ነው መዘዙ ሰው እንደ እውቀቱ ነው

ሰው ከሞተ የለ ንስሀ ከፈሰሰ አይታፈስ ውሀ ሰውየው ውሀ ሲወሰደው እኔም ወደ ቆላ አወርዳስሁ ብዬ ነበር አለ ሰው ያመነ ውሀ የዘገነ ሰው ያስገድላል አባይ ውሀ ያስጨሀል ድንጋይ ሰው ያለስራው የተሰረቀ አህያ ይነዳል ሰው ጥራ ቢሉት መራራን ጠራት ሰው ጥራ ቢሉት እራሱ መጣ ሰዶ ማሳደድ ቢሻሀ ዶሮሀን ለቆቅ ለውጥ ሰዶ ማሳደድ ካማረህ ዶሮህን በቆቅ ለውጥ ሲሉ ስምታ ዶሮ ሞተች ዋና ገብታ ሲመክሩት ያልሰማ ሲያጨሉት ይሰማ ሲመች ያጣት ተዝካር ይወጣል ሳይመች ያባት ይቀራል ሲሞቱ ብታይ አንቀሳፋች ሲሮጡ የታጠቁት ሲሮጡ ይፈታል ሲሮጡ የፈቱት ሲቀመጡ ለማስተካከል ቀላል ነው ሲሮጥ የመጣን አህያ አጥብቀህ ጨነው ሲሰርቀኝ ያየሁትን ቢጨምርልኝ አላምነውም ሲስሟት ትታ ሲስቧት ሲስሟት እንቢ ብላ ሲጎትቷት ሲሾም ያልበላ ሲሻር ይቆጨዋል ሲበሉ አድርሰኝ ሲጣሉ አርቀኝ ሲበሉ አድርሱኝ ሲጣሉ መልሱኝ ሲቃ የቀስቀስው ነቅቶ አይተኛም ሲታጠቡ እስከ ክንድ ሲታረቁ ከሆድ ሲቸኩሉ የታጠቁት ለወሲብ አይመችም ሲቸግር ጤፍ ብድር ሲያውቀኝ ናቀኝ ሲያዩት ያላማረ ሲበሉት ያቅራል ሲያደርጉ አይታ ዶሮም ጡት መያዣ ገዛች ሲጠሩት ወዴት ሲልኩት አቤት ሲጠባ ያደገ ጥጃ ቢይዙት ያጓራል ሲገደገድ ያልበጀው ሲወቀር እሳት ፈጀው ሳል ይዞ ስርቆት ቂም ይዞ ጸሎት ሳትወልድ ብላ ሳያሽ የበላ ዝንጀሮ ሲስል ያድራል ሳያውቁ የቆረጡት አበባ የፈስጉት ቀን ይደርቃል ሳያጣሩ ወሬ ሳይገሉ ጎፈሬ ሳይርቅ በቅርቡ ሳይደርቅ በቅርቡ ሳይሰሙ ወሬ ሳይገሉ ጎፈሬ ሳይቃጠል በቅጠል ሳይተርፋት አበድራ ሳትቀበል ሞተች ሳይቸግር ጤፍ ብድር ሳይቸግር ጤፍ ብድር መከበር በከንፈር ሳይቸግር ጤፍ ብድር በስተርጅና ሙሽርና ሳይከካ ተቦካ ሳይደግስ አይጣላም ሳይጠሩት አቤት የሰይጣን ጎረቤት ሳይጠሩት ወይ ባይ ሳይሰጡት ተቀባይ

ሴቱ ሲበዛ *ጎመን ጠ*ነዛ

ሴትና ዶሮ ዱር ከሄዱ ቤታቸውን ይክዳሉ

ሴት ከወንድ እህል ከሆድ

ሴት ለቤት ወፍጨ ለዱቄት

ሴትና መሬት የማይችሉት የለም

ሴት ማገዶ ሲቸግራት ምሰሶ ትነቅላለች

ሴት ሲበዛ ልማት ይፋጠናል

ሴት ሲበዛ ወንዶች ይፈራሉ

ሴት በማጀት ወንድ በችሎት

ሴት በጳጳስ ኳደሬ በንጉስ

ሴት ብታውቅ በወንድ ያልቅ

ሴት ሲያፏጩላት ያረሱላት ይመስላታል

ሴት ታውቅ በወንድ ያልቅ

ሴት አማት የመረዘው ኮሶ ያነዘዘው

ሴት አግብተው ሴት ቢወልዱ የት አለ ንግዱ

ሴት ከወንድ እህል ከሆድ

ሴት ከጠላች በቅሎ ከበላች አመል አወጣች

ሴት ካላበለች ባልዋን ትወልዳለች

ሴት ካልወለደች ቋንጣ አትጠብስም

ሴት ካልዋሽች ባልዋን ትወዳለች

ሴትና መሬት የማይችሉት የለም

ሴት የወደደ ጉም የዘገነ

ሴት ያመጣው ጠብ አይበርድም

ሴት ይወዷል ማጀት ያንጎዳጉዷል

ሴትና ቄስ ቀስ

ሴትና በቅሎ እንደገሪዋ ነው

ሴትና አህያ በዱላ

ሴትና አህያ ዱላ ይወዳል

ሴትና ድመት ወደ ሞቀበት

ሴትና ዶሮ ሳይጣላ አይውልም

ሴትና ድስት ወደ ማጀት

ሴትና ዶሮ ሳያብድ አይውልም

ሴትና ፈረስ እንደኩሬ ውሀ እያደር ማነስ

ሴትና ፈረስ የሰጡትን ይቀምስ

ሴትን ያመነ ጉም የዘገነ

ሴት የላከው ምልክቱን አይረሳም

ሴት የሳከው ሞት አስፈራራው

ሴት የሳከው ሞት አይፈራም

ሴት የላከው በር አያንኳኳም

ሴት የላከው አልቃይዳን አይፈራም

ሴት የላከው ጅብ አይፈራም

ሴት የሳከው ፓርሳማ ይገባል

ሴትየዋ እንደፈራሁት ተቀደደብኝ አለች

ስለ ጨሰ አይነድም ስለዳመነ አይዘንብም

ስልቻ ቀልቀሎ ቀልቀሎም ስልቻ

ስምሀ ማነው ላገር አይመች ማን አወጣልሀ ጎረቤቶች

ስምሽ ማነው ሲሏት ቂጤ ትልቅ ነው አለች

ስምን መላክ ያወጣዋል

ስም ከመቃብር በላይ ይቆማል ስም ያለው ሞኝ ነው ስም ይወጣል ከቤት ይሄዳል ጎረቤት ስም ይወጣል ከቤት ይከተላል ጎረቤት ስራ ለሰሪው ምርጫ ለመራጭ ስራ ለሰሪው እሾሀ ላጣሪው ስራ ከመፍታት ምርጫ መወዳደር ሰራ ከምልታ ልጀን ሳፋታ ስራ ያጣ መስኩሴ አደገኛ ቦዘኔ ተባለ ስራ ያጣ መነኩሴ ቆቡን ቀዶ ይሰፋል ስራ ያጣ መነኩሴ "አደገኛ ቦዘኄ" ተብሎ ታሰረ ስራ ያጣ መነኩሴ የምርጫ ቅስቀሳ ጀመረ ስራ ያጣ ቄስ ቆቡን ቀዶ ይሰፋል ስብ ሊያርዱ ጉፋያ ይነዱ ስትወልድ የምትበላውን በርግዝናዋ ጨረስችው ስትግደረደሪ ጾምሽን እንዳታድሪ ስደትና *አግዳሚ ሁሉን*ም እኩል *ያረጋ*ል ስጋ ቁጠር ቢሉት ጣፊያ አንድ አለ ስጋው ያሳማ እንኳን ለበላው ለሰማው ገማ ስጋው ያሳማ ከበላው የሰማው ገማ ሶስቴ ከመፍሳት አንዴ መቅዘን

አ

ሽማ ለብሶ ስልቻ በቅሎ ቄኖ ለብቻ ሽማ ማዋስ ለባላገር በቅሎ ማዋስ ለወታደር ሽማ በውሀ ሰው በንስሀ ሽማን በውሀ ሰውነትን በንስሀ ሽማ በየፈርጇ ይለበሳል ሽማና ምስጥ ወደ ውስጥ ሽ*ግ*ኔ በ*መኑ* ጠይብ በከሰሉ ሽማኔ በድሩ ጠይብ በመንደሩ ሽማኔ ድውሩን ባለስልጣን ክብሩን ሽማን ጠምዞ ያሰጧል እህልን አላምጦ ይበሏል ሽምበቆ በመርዘሙ አይሆንም ምሰሶ ሽምበቆ በ*መርዘሙ* ምሰሶ አይ*ሆን*ም ሽርሙጣ ስታረጅ አቃጣሪ ትሆናለች ሽር*ሙጣን* የወደደ ልብሱን ጥሎ አበደ ሽር*ሙጣን* የወደደ ልብሱን ጥሎ ያበደ ሸ<u>ኒና ጥላ ቤት አይ</u>ገባም **ሽኚ ቤት አ**ያደርስም ሽኝ ቤት አይገባም ሽክላ ቢጥሉት *ገ*ለባ ሹመት ሳወቀው ይከብደዋል ሳሳወቀው ያሳብደዋል ሹመት ሲገኝ ዘመድ አይገድም ሹመት ሺህ ሞት ሹመት በተርታ ስጋ በገበታ ሹመት የለመደ ወንዝ ዳር ይወርዳል

ሹመትና ቁመት ከልኩ አያልፍም

ሹመትና ቁመት አይገኝም በምኛት

ሹም ለመነ አዘዘ

ሹም ለሹም ያወርሳል ጉም ተራራ ያለብሳል

ሹም ለሹም ይጎራረሳል ድሀ ለድሀ ይለቃቀሳል

ሹም *መክ*ሰስ ወጀድ *ማ*ረስ አይቸግርም

ሹም ሲቆ*ጣ ጣር* ይዞ እደጇ ደስ ሲስው *ጣር* ይዞ እደጇ

ሹም ቢሞት *ሀ*ምሳ የሹም ልጅ ቢሞት *መ*ቶ *ሀ*ምሳ

ሹም ቢሞት ቀባሪው ሀምሳ የሹም ልጅ ቢሞት መቶ ሀምሳ

ሹም ያዛል ቄስ ይናዝዛል

ሹምና *ማር እያደር* ይከብዳል

ሹምና *የጋጣ* ከብት በጊዜ ይከተት

ሹምና ጥጥ እያደር ይከብዳል

ሹምና **ጥ**ጥ እያደር ይከዳል

ሹሩባ ትሰራ *ሄዳ ጠጉ*ሩዋን ተላጭ*ታ መጣች*

ሹክሹክታ የጠብ ወለምታ

ሺ መት ሺ ሞት

ሺም ታለበ አንድ ያው በገሌ

ሺ በመከረ አንድ በወረወረ

ሺ በመከር አንድ በወረወር

ሺ አውል ሲሞት ሺህ ይሙት

ሽ አውል ከሚሞት ሽ ይሙት

ሺ አውል ኪሞት ሺ ይሙት

ሺ ይሙቱ ሺ አውል አይሙት

ሺ ዝንብ መሶብ አይከፍትም

ሺህ ቢታለብ አንድ በገሌ አለች ድመት

ሺ ቢታለቡ ከ1ሌ አላልፍም አለች ድመት

ሺ ቢያጩሽ አንድ ያገባሽ

ሺ ያጭሽ አንድ ያገባሽ

ሻማ ራሱ ነዶ ራሱ ብርሀን ይሰጣል

ሻሽ ይደምቃል ማቅ ይሞቃል የሚበጀውን ባለቤቱ ያውቃል

ሻጭ ገዥ ሆኖ ይገምታል

ሽልም እንደሆን ይገፋል ቂጥም እንደሆን ይጠፋል

ሽል ከሆነ ይገፋል ቂጣም ከሆነ ይጠፋል

ሽል እንደሆን ይገፋል ቂጣም እንደሆን ይጠፋል

ሽመልና ዘንግ ቂልና በግ

ሽማግሌ ሳስ ምክር አይጠፋም ጎልማሳ ሳስ ሳም አይነዳም

ሽማግሌ በምክሩ አርበኛ በሰናድሩ

ሽማግሌ ካለበት ነገር አይናቅበት

ሽማግሌ ካለበት ነገር አይሰረቅ ጎበዝ ካለበት በትር አይነጠቅ

ሽማባሌ ካልሞተ ስንዴ ካልመረተ

ሽማባሌ ካልሞተ ስንዴ ካልሽተ

ሽማግሌ ይገላግላል የተጠቃ አቤት ይላል

ሽማግሌና ስልቻ ሳይሞሉ አይቆሙም

ሽማግሌና ጅብ በሳሳባት ይገባል

ሽማግሌን ከምክር ከመለየት ከምግብ መለየት

ሽሮን ሲሽውዴት ፕሮቲን ነሽ አሏት

ሽሽት ከኡኡታ በፊት

ሽበት ምን ታረግ መጣህ ቢሉት አኖር ብዬ አለ ሽበት አኖር ብዬ መጕቻለሁ አለ ሽታና ግማት ላልሰማ ማውራት ሽንብራ መኖር በመከራ ሽንኩርት አንድም በሉት ገማ ደገሙትም ገማ ሽንኩርት የባህሪውን ይሽታል ሾላ በድፍን ሾተልን ወደ ሰገባህ ቁጣህን ወደ ትእግስት ሾተልን ወደ አራዊት ቁጣህን ወደ ትእግስት ሾተልን ወደ አራዊት ቁጣህን ወደ ትእግስት

ቀለም ሲበጠበጥ ብርክ ሲቀረጥ ቀለም ሲበጠበጥ ብርእ ቅረጹልኝ ቀለበት ለቆማጣ ሚዶ ለመላጣ ቀሊል አማት ሲሶ በትር አላት ቀላጅ የሰይጣን ወዳጅ ቀሳዋጭ ወጥ ያውቃል ቀልብ የሌለው ውሻ ጠዲቅ አምጡልኝ ይላል ቀልድና ቅዘን ቤት ያጠፋል ቀልደኛ አልቅሶ ካልተናገረ የሚያምነው የለም ቀልደኛ ገበሬ ሲያስቀን አደረ ቀልደኛ ገበሬ ናይት ክለብ ከፈተ ቀልደኛ ጎረምሳ እያራ ያፏጫል ቀልድና ቅዘን ቤት ያበላሻል ቀሙን ላይቀር ከነጨጣቸው ቀማኛና ሽፍታ ጭለማና ማታ ቀርቀሬ ወርጀ ማር ስልስ ማር ልከፍል ቀስ በመቀስ ቀስ *እንዳ*ይደፈረስ ቀስ እንዳይፈስ ቀስ በቀስ እንቁላል በእግሩ ይሄዳል ቀስ በቀስ አባይም ዝናብ ይሆናል ቀበሮ ናት የገጠሩዋ ሚዳቋ ናት የሰፈሩዋ ቀበሮ የበሬ ቆለጥ ይወድቅልኛል ብላ ስትከተል ዋለች ቀበቶ ለማፈኛ ሰንሰለት ለማቆራኛ ቀበኛ ማሰሪያውን በልቶ ያሳጥራል ቀበኛ ከብት ዋ*ጋውን ያ*ደርስ **ይ** ይያለት የተ ቀብረው ሲመለሱ እግዜር ይማርዎ ቀብሮ የሚመለስ የሚመለስ አይመስለውም ቀኑ የጨለመበት መንገዱ ዘንግ ነው ቀና ሲታጣ ይመስመላል ጎባጣ ቀና ቢታጣ ይመለመላል ጎባጣ ቀናውን ብነግራት ውልግድግዱን አለች ቀን ስው መስሎ ጣታ ጅራት አብቅሎ ቀን ሲከፋ በግ ይነክሳል

- ቀን ሲጥለው ሁሉ ይጠላው
- ቀን ሲገለበጥ ውሀ ወደ ላይ ይፈሳል
- ቀን ሲደርስ አምባ ይፈርስ
- ቀን ሳይቆጥሩ ውሻ ሳይጠሩ ደረሰ በእግሩ
- ቀንበር ታርቆ ጣውንት ታርቆ ምን ይሆናል
- ቀንበር ታንቆ ጣውንት ታርቆ ምን ይሆናል
- ቀን በበቅሎ ጣታ በቆሎ
- ቀን በቅሎ ማታ ቆሎ
- ቀን ቢረዝም ልብ ያደክም
- ቀን ቢረዝም ልብ ይደክም
- ቀን ቢቆጥሩ ውሻ ቢጠሩ ደረሰ በእግሩ
- ቀን ቢቆጥሩ ውሻ ቢጠሩ ይደርሳል በእግሩ
- ቀን ባጀብ ሌት በዘብ
- ቀን አይጥለው የቀለም ሰረገላ አያሰናክለው
- ቀን አይጥለው ጠጅ አያስክረው
- ቀን አይጥለው ጠጅ አያሰክረው የለም
- ቀን እስኪወጣ ያባቴ ገበሬ ያግባኝ
- ቀን እስኪያልፍልሽ ያባትሽ ሎሌ ያግባሽ
- ቀን እስኪያልፍ ያለፋል
- ቀን እስኪያልፍ ያባቴ ባሪያ ያግባኝ
- ቀን እስኪያልፍ ያባቴ ባሪያ ይግዛኝ
- ቀን እንደተራዳ ሴት እንደ ግርግዳ
- ቀን ከሀዝብ ሌት ከጅብ
- ቀን ከጣለው ሁሉ ይጥለው
- ቀን ካልለቀሙ ሴት አይቅሙ
- ቀን ካለቀሙ ሌት አይቅሙ
- ቀን የሰጠው ቅል ድንጋይ ይሰብራል
- ቀን የጎደለበት ጠገራ አይጥ ይበላዋል
- ቀን ይነዳ እንደ ፍሪዳ
- ቀንና ጨርቅ እንደምንም ያልቅ
- ቀንና ጨርቅ ያልቃል ብልሀ ያውቃል
- ቀንዳምን በሬ ቀንድ ቀንዱን
- ቀንዱ ሰማይ ጠቀስ ጭራው ምድር አበስ
- ቀንድ ካላት ላም ጎዳ ትከፋለች
- ቀንድና ጅራት ለዋንጫ አለፋ
- ቀንድ እገባበት ጅራት አይቀርም
- ቀንድ ውስጥ ገብቶ ጅራት አይቀርም
- ቀኝም ሰገሩ ግራም ሰገሩ መገናኛው ኮሩ
- ቀድሞ ነበር እንጃ መጥኖ መደቆስ አሁን ምን ያደርጋል ድስት ጥዶ ማልቀስ
- ቀድሞ ነበር *እንጂ ተራምዶ ማ*ስፍ አሁን ምን ይሆናል ተይዞ መስፍስፍ
- ቀይ ምላሱ ጥቁር እራሱ
- ቀይ ሰው መልክ አይፈጅም
- ቀይ እንደበርበሬ ጥሩ እንደ ብርሌ
- ቀዳዳ ያፈሳል ግቢ ያፈርሳል
- ቀድሞ ሰኛን አለመሆን ነው
- ቀድሞ የሽተውን ወፍ ይበሳዋል ቀድሞ የሚናገረውን ሰው ይጠሳዋል
- ቀድሞ የሽተውን ወፍ ይበላዋል ቀድሞ የተናገረውን ሰው ይጠላዋል
- ቀዶ ያለበስ ቆርሶ ያጎረስ

ቀጥኜ ቢያየኝ ጅማት ለመነኝ ቀጥኜ ቢያዩኝ ጅማት ለመኑኝ ቀጥኜ ቢያዩኝ ሞዴል ነሽ አሉኝ ቁልቢጥ የላት ቁና አማራት ቁልቢ**ጥ የ**ሳት ድርጎ አማራት ቁመህ ተከራከር ዙረህ ተመካከር ቁመህ ተናገር ዙረህ ተመካከር ቁመቷ ቢያጥር እንደ ድምብላል ውደ ክፋ ነው ይደበልላል ቁም እንደአላማ ቁረጥ እንደጨማ ቁም እንዳላጣ ጥልቅ እንደጨጣ ቁም ነገረኛ መምሰል የተለመደ አመል ቁም ነገር ይዞ ተረት ቂም ይዞ ጸሎት ቁራ ሲነጣ አህያ ቀንድ ያወጣ ቁራ ስሙን የጠራ ቁርበት ምን ያንቋቋሀል ቢሉት ባያድለኝ ነው እንጇ የነ*ጋ*ሪት ወንድም ነበርኩ አለ ቁርበት ምን ያንጓጓሀል ቢሉት ባያድለኝ ነው እንጂ የነ*ጋ*ሪት ወንድም ነበርኩ አለ ቁርጥማት ቢያብር አልኃ ላይ ያማቅቃል ቁርጥ ያጠግባል ተስፋ ይታልሳል ቁቅም ከፈስ ተቆጠረች ቁና ለመስፈሪያ ብርብራ ለማስከሪያ ቁንጥጫ ይሻላል ከግልምጫ ቁንጨ ለትልቅ ሰው ይበረታል ይባላል ቁንጨ *መሄድ ሳትማር መ*ዝለል *ትማራ*ለች ቁንጨ ሞኝ ናት ቀን ትበራለች ተለቃቅጣ ታልቃለች ቁንጫ ውሀ ወረጅ ቢሏት ስፈናጠር የሰው ዶጮ እሰብር አለች ቁጥቋጣም ሲያድግ ዛፍ ይሆናል ቁጥቋጦ ሲያድግ ዛፍ ይሆናል ቁጥቋጠ ያለዛፍ አይሆንም ቀጩና ብስጩ አልማችሁ ፍጩ ቁጭትና መረቅ ለጊዜው ይጣፍጣል ቁጭትና መጠ**ጥ ለጊዜ**ው ይ**ጣ**ፍጥ ቁፍ ቁፍ አሰኘሽ እንደቄብ ዶሮ ለመከራ ሳሳርሽ ኖሮ ቂል ሲረግሙት የመረቁት ይመስለዋል ቂል *አይሙት እንዲያ*ጨውት ቂልን ለብቻው ስደበው ራሱን ባደባባይ እንዲሰደብ ቂልን አንድ ጊዜ ስደበው ሲሰደብ ይኖራል ቂልን ድንጋይ ተማትቶ ጌታና ሎሌ ተሟግቶ የማይሆን ነው ከቶ ቂል ከጠገበበት አይወጣም ቂል ያገኘው ፈሊጥ ውሻ የደፋው ሊጥ ቀምህን አትርሳ የወደቀን አንሳ ቂም ይዞ ጸሎት ሳል ይዞ ስርቆት ቂም ይዞ ጸሎት ጭድ አዝሎ ወዘት ቂጡን የተወጋ ውሻ እንደልቡ አይጨህም ቂጡ የቆሰለ ውሻ እንደልቡ አይጨህም ቂጥ ቢወድል ፈስ አያድን ቂጥ ቢያብጥ ልብ አይሆንም ቂተኛም ከውር**ዴ ይ**ማከራል ቂጥኛም ከውርዴ ይውላል

ቂጥ ገልቦ ክንብንብ ቂም ቂም ያሰኘሽ እንደዶሮ ለካስ ለመከራሽ ሳሳርሽ ኖሮ ቂፍ ቂፍ ያሰኘሽ እንደ ቄብ ዶሮ ለመከራሽ ሳሳርሽ ኖሮ ቃልህ ሳይዘ*ጋ እግርህ* ሳይዘረ*ጋ* ቁሱም ዝም *መ*ጽሀፋም ዝም ቁስ ለኑዛዜ ፍቅር ለሚዜ ቄስ ምን ይሻል ጠላ ነገር ምን ይሻል ችላ ቄስ ኤርክሶን መምህሩ እናት አያስቀብሩ ቄስ እበር አረመኔ ከማሀበር ቁስ ካናዘዘው *እድሜ ያና*ዘዘው ቄስ ካፈረሰ ዳያቆን ከረከሰ **ቁስና ንብ እያዩ እሳት ይ**ንባሉ ቁስና ንብ እያየ እሳት ይገባል ቄስ ያዘዘህን አድርግ እንጃ ቄስ ያደረገውን አታድርግ ቅል ባንሩ ድን*ጋ*ይ ይሰብራል ቅል ባንሩ ደንጊያን ይሰብራል ቅልና *ድንጋ*ይ ተ*ጣ*ትቶ ሎሴና *ጌታ ተሟግ*ቶ ቅልና ድንኃይ ተጣትቶ ሎሴና ጌታ ተሟግቶ የጣይሆን ነው ከቶ ቅልና ድንጋይ ተጣትቶ ጌታና ሎሌ ተሟግቶ የጣይሆን ነው ከቶ ቅልውጥ አሳስቦ ይጥላል ዘመቻ ቅምሙ የበዛበት ወጥ አይፋጅ አይኮመጥጥ ቅማል እንኳን ካቅሟ ጥብጣብ ታስፈታለች ቅማል ውሀ ውረጅ ቢሷት ስንዳሰስ ለመቼ ልደርስ ቁንጫ ውሀ ውረጅ ቢሷት ስፈናጠር የሰው ደጮ እሰብር አሉ ቅማል በጥፍር ቢድጧት ራስ ደህና አለች ቅማል ከአካላት ምስጢር ከቤት **ቋንጣና ባለሟል ሳ**ያር አይቀርም ቅዝምዝም ወዲያ ፍየል ወዲህ ቅርብ ያለ ጠበል ልጥ ይነከርበታል ቅርናታም ለቅርናታም ሰንቡሌ ሰንቡሌ ይባባላል ቅርንጫፋ እንደዛፋ ቅቤ መዛኝ ድርቅ ያወራል ቅቤ ሲለግም ወስፌ አይበሳውም ቅቤ ተነጥሮ ለመብላት ያባት የናት ቅቤና ቅልጥም ወዴት ግጥምጥም ቅቤ ይፍሰስ ከ13ፎ አይተርፍ ቅቤ ይፍሰስ ከ*ገን*ፎ አይለፍ ቅል በአገሩ ድንጋይ ይሰብራል ቅናት ያደርሳል ከሞት ቅናት ጥናት አያገናኝ ካባት ከናት ቅናት ጥናት አይገኝም ከናት ካባት ቅና ያለው በአባቱ ከረባት ይቀናል ቅና ያለው በናቱ ብልት ይቀናል ቅን በቅን ከማገልገል ፊት ለፊት ማውደልደል ቅንቡርስ የት ትሄዳለህ መተማ ትደርሳለህ ልብማ ቅንነት ለነፍስ መድሀኒት ቅንድብ ለአይን ጥቅሻ አስተ*ማ*ረች

ቅዝምዝም ሲወረወር ጎንበስ ብለህ አሳልፈው

ቅዠት ተፈርቶ ሳይተኛ አይታደርም **ቆላና ደ**ጋ አመቤትና አልጋ ቆሎ ለዘ*ር እንዶድ ለድግር አይሆንም* ~~ቀሎን ቢቆረጥሙት እንጃ ቢያሹት አያል~~ቅም ቆመው የሰቀሉትን ቁጭ ብለው ለ**ማ**ውረድ ይቸፃራል ቆማጣ ቤት አንድ ጣት ብርቅ ናት *ቆጣጣ ብስው ያው ቁምጥና ነው ሌላ ምን ይመጣል አ*ለ ቆማጣን ቆማጣ ካላሉት ገብቶ ይፈተፍታል **ቆሩ መቀበሪያው ያው ፈሩ** ቆሩ በ*ማን ምድር ትስ*ፋ ቆርሶ ያላጎረሱትን ቀ*ዶ* ያላለበሱትን ብላቴና *ማ*ዘዝ አይገባም ቆቅ ወዲህ ቅዝምዝም ወዲ*ያ* **ቆ**ንጀና እሽት አይታለፍም *ቆዳ ማንጓጓቱን* ስሱ መጓጓቱን *ቆዳ ማንጓጓቱን* ስሱ *መጓጓቱን አይ*ተውም ቆዳ ሲወደድ በሬህን እረድ **ቆ**ጥሮ የማይሰጥ ሌባ ቆጥሮ የማይቀበል ሌባ

በሃምሌ ጎመንና አሞሌ በሀምሌ ጤፍ ይዘሩ ቤት ይሰሩ በስፌስፋ በአፍ ይጠፋ በልቶ የማይበርደው የሰው ነገር የማይከብደው ሁለቱ አንድ ነው በልጁ ቆዳ ተጠቅልሎ የተቀበረ የለም በመስከረም ሊያብድ ያለ ክረምቱ ላይ ጨርቁን ይጥላል በሙቅ ውሀ የታጠበ በሰው ገንዘብ የቸረ በማን ላይ ቆመሽ እግዜርን ታሚያለሽ በሞኝ ክንድ የዘንዶ ጉድጓድ ይለኩበታል በራቸውን ክፍት ትተው ሰውን ሌባ ነው ብለው ያማሉ

በሬ ሆይ በሬ ሆይ ሞኙ በሬ ሆይ ሳሩን አየሀና ገደሉን ሳታይ እልም ካስው ገደል ወደቅክብን ወይ

በሬ ቅባቱን በቅልጥሙ ይዞ ይኖራል ለምንህ ቢሉት ኋላ ለገዛ ቁርበቴ ማልፊያ ይሆነኛል አለ በሬ ካራጁ ቢላ ተዋሰ

በሬ ካራጀ ይውሳል

በርበሬን ከላመ ከሞተ አግኝተሽው ዋጥ ስልቅጥ አድርገሽ ከምኔው ጨረሽው

በሰው ምድር ልጃን ትድር

በሰው ቁስል እንጨት ሰደድበት

በሰፈሩት ቁና መሰፈር አይቀርም

በሴትና በውሀ የማይርስ የለም

በስራህ ደሀ አተበድል ነጋሪት ባይኖረው አንባ አለው ውሀ ሆኖ ቢኮል ያለ ሞረድ የተሳለ ነው

በሽታውን የደበቀ መድሀኒት አይገኝለትም

በሽታውን የደበቀ መፍትሄ አያገኘም

በሽታውን የደበቀ ተፋተሽ

በሽታውን የደበቀ ቫይረሱ አለበት

በቅሎ ማሰርያዋን በጠሰች ለራስዋ አሳጠረች

በቅሎ አባትህ ማነው ቢሉት እናቴ ፈረስ ነች አለ

በቅሎ ገመድ በበጠሰች በራሷ አሳጠረች

በቅሎ ግዙ ግዙ አሞሌ ላይግዙ በቅርብ ያለ ጠበል ልጥ መንከሪያ ይሆናል በቆፈሩት ጉድንድ መቀበር አይቀርም በበጋ እሞኝ ቤት ተንጋጋ በክረምት እቤትሀ ተከተት በባዶ ቢቆጡ በጨለጣ ቢያፈጡ በቤቷ ቀጋ በውጪ አልጋ በትር ለገና ነገር ለዋና በትር ለገና ውሀ ለዋና በክህያ ቆዳ የተሰራ ድንኳን ጅብ ሲጨሀ ይፈርሳል በአንድ ጣት ፊት አይታጠብም በአደባባዶ ወተት በቤት ውስጥ ጉጠት በአጎረስኩኝ ተነከሰኩኝ በአጎረስኩኝ እጀን ተነከስኩኝ በአፋ ቅቤ አይሟሟም በአፍ ይበሉበታል እንጃ ክፋ አይናገሩበትም በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ በእውር ቤት አንድ አይና ብርቅ ነው በእውር አገር ጠንባራ ንጉስ ነው በእውሮች ከተማ አንድ አይና ንጉስ ነው በእጅ ያለ መዳብ እንደወርቅ ይቆጠራል በእጅ ያለ ወርቅ እንደ መዳብ ነው በእጅ ያለ ወርቅ ከመዳብ ይቆጠራል በካፊያ የሚርስ በክረምት በርኖስክን አቃውል እቤት በወተት ላይ ውሀ መጠጣት ያበዛዋል ያነጣዋል በውሻ ሆድ ቅቤ አያድርም በዘጠና ገዝቶ በዘጠና መሽጥ ትርፋ እንዘጥ እንዘጥ በየወንዙ ሀሌ በደረቅ አበሳ እርጥብ ይነዳል በደንባራ በቅሎ ቃቄል ተጨምሮ በጅብ ቆዳ የተሰራ ከበሮ ቅኝቱ እንብላው እንብላው ነው በጅብ ቆዳ የተሰራ ከበሮ ሲመቱት እንብላው እንብላው ይላል በጋለሞታ ቤት ሁሉ ይጣላበት በግ ከበረረ ሞኝ ካመረረ አይመለስም በጠራ ተሻገር በተሳለ ምተር በጥቅምት አንድ አጥንት በጨጨት ፊት ስለ ፈንግል አይወራም ቡና እና ማሽላ እየሳቀ ያራል ቡዳ በወዳጁ ይጠናል ቡዳ ቤት ሰላቢ ገባ ቢዋደዱ ጾም ገደፉ ቢጣሉ ተዋረፉ ቢደፏት ቂጥ የላት ቢባለብጧት ጡት የላት ቢጠሩሽ አትሰሚ ቢጠቅሱሽ አታዪ ረጋ ብለሽ ሂጂ ብር ብር አትበዪ ባህታዊ እንደናፈቀ ይሞታል ባህያ ማገር የተሰራ ቤት ይበጣጠሳል ጅብ የጮኸ ለት ባህያ ቆዳ የተሰራ ቤት ብትንትን ይላል ዠብ የጮኸ ለት ባለቤቱን ካልናቁ ሚስኮል አያደርጉ ባለቤቱን ካልናቁ አጥሩን አይነቀንቁ

ባለቤቱን ካልናቁ ውሻውን አይነኩ ባለቤቷን ያመነች በግ ሳቷን ውጭ ታሳድራለች ባለቤቱ ያቀለለውን ባለክዳ አይቀበለውም ባለቤት ያቀለለውን አሞሌ ባለክዳ አይሽከመውም ባለቤት ካልጮኸ ጎረቤት አይረዳም ባለጌን ተነስ አይሉትም ባለጌን ከወለደ የገደለ ጸደቀ ባለጌ ያለበት ሽንን ዝንብ የገባበት አርን ባለጌ ያለው ቻት ሩም እሾሀ ያለው አሳም ነገሩም ልዋጥሀ ቢሉት እሺ አይልም ባለጌ የጠገበ እለት ይርበው አይመስለውም ባቄላ አለቀ ቢሉ ፌስ ቀለለ ባለፈ ክረምት ቤት አይሰራም ባሏን እጎዳው ብላ መንታ ልጅ ወለደች ባሏን እጎዳው ብላ እንትኗን በእንጨት ወጋች ባል ሳይኖር ውሽማ ባልሽ ቆላ ወርዶ ሰማይ ሰማይ ሲያዪ አንቺ ከኔ *ጋ*ራ ሰበር ሰካ በዪ ባልና ሚስት ካንድ ባሀር ይቀዳል ባልና ሚስት ከአንድ ባሀር ይቀዳሉ ባለጌ ባለሟል ልብስ ገልቤ ልይ ይላል ባል ነበር ይቻል ነበር ባልና ሚስት ሊተዋወቅ የሰርገኛ ልብ ይውለቅ ባልና ሚስት ከአንድ ባሀር ይቀዳል ባልን ወደ ምፕን ፈርቶ ባርያና ቃርያ ጌታውን እንዳቃጠለ ይኖራል ባጎረሰኩ እጀን ተነከሰኩ ባጎረስሁኝ ጣቴን ተነከስኩኝ ባፍ ይጠፋ በለፈለፉ ባልዋን ጎዳሁ ብላ ትምህርት ቤት ገባች ባልዘፈንሽ ከዘፈንሽም ባሳሳፈርሽ ባልዘፈንሽ ከዘፈንሽም ባላፈርሽ ባለጌን ካሳደገው የገደለው ይጽድቃል ቤተ ሰሪ የተሰረቀ ቦታ አይገዛም ብላ ያለው ቀርቦ ተሽከም ያለው ተከማችቶ ይጠብቀዋል ብልሀ ሚስት ለባሏ አክሊል ናት ብልጥ ለብልጥ አይን ብልጥጥ ብልጥ ሲለግም አመድ በዱቄት ይለውጣል ብርሌ ከነቃ አይሆንም እቃ ብርቅና ድንቅ አላንድ ቀን አይደምቅ ብርድ ቢያብር ስቁርጥማት ይዳርጋል ብቀጥንም ጠጅ ነኝ ብቻውን የበላ ብቻውን ይሞታል ብዙ ከብት ለማርባት አልቅትን ጠብቆ ውሀ ማጠጣት ብድሩን የማይመልስ ልጅ አይወለድ

ተ ተሁለት ዛፍ የወደቀ ተሁሉም ያው ወንድም ቢከፋም ቢበጅም ተለመደና ዶሮ መከሽከሽ እኝህ እናትሽ ሀሙስ ከች

ተለማማጭ አልማጭ ተለማበት የተ*ጋ*ባበት ተለጣጭ የጎረቤቷን ድልሀ ጧጣጭ ተለጣጭ የጎረቤቷን ድልህ አሟጣጭ ተሳም የዋለ በሬ ተሴት የዋለ ገበሬ ተሳም የዋለ በሬ ከጋለሞታ የዋለ ገበሬ ተልባ ልባ ቢሰርቀው ምን ይደንቀው ተልባ መስሎሽ ሰናፍጭ ትቀምሽ ተልባ በቅባ ኑግ ለሰሚው ግራ ለበይው መልካም ነው ተልባ በጥባጭ ሳለች ጎመን ቀንጣሹዋን ምች መቃት ተልባ በጥባቄ እያለች ጎመን ቀንጣሹዋን ምች መቃት ተልባ ቢንጨጨ ባንድ ሙቀጨ ተመልከት አሳማሀን ተከተል አለቃሀን ተመልከኛ ዳኛ መልካም ፌራጅ ተመምሩ ደቀመዝሙሩ ተመመራመር ይገኛል ነገር ተመመራመር ይገኛል ቁምነገር ተመሞት ይሻላል መስንበት ተመረቅሁ ብለህ ተተረገመ አትዋል ተመረቅሁ ብለህ ከተረገመ አትዋል ተመርቄያስሁ ብስሀ ከተረገመ አትዋል ተመሮጥ ማንጋጠጥ ተመሮጥ ማንጋጠጥ ይሻላል ተመንግስት አመልጣስሁ ስሞት እድናስሁ ማስት ዘበት ተመክሮ ልብ ተሽምቶ ድልብ አይሆንም ተመዋረድ ጌታን መውደድ ተሟጋች - እኔ እረታ ይመስለኛል ሰውም ይመለከተኛል ተሙጀ መሀል የወጣች ቄጤጣ ወይ ስወፍ ወይ ስባላ ተማሪ ዘኬ ለቃሚ ተማሪ ውሻ ቀባሪ ተማሪና ዶሮ በሞቱ ክብሩ ነው በቁመናው እራቱ ጥሬ ነው ተማሪና ዶሮ በሞቱ ክቡር ነው በቁመናው እራቱ ፕሬ ነው ተማክረው የፈሱት ፈስ አይገማም ተማክሮ የፈሱት ፈስ አይገማም ተምሮ የማይጽፍ አክፍሎ የማይገድፍ ተምሮ ያላስተማረ ዘርቶ ያሳጠረ ተሞተች ሚስቴ ምን አለኝ ካማቴ ተሞኝ ደጅ ሞፈር ይቆረጣል ተረታን እንዳይሉ ይግባኝ ይላሉ ተረቴን መልስ አፌን በዳቦ አብስ ተረት ለነገር ይሆናል መሰረት ተራራ ለጥናት ውሀ ለጥጣት ተራስ በላይ ንፋስ ተራ*ጋሚ ራ*ሱን ደር*ጋሚ* ተርጅናና ተሞት ቢሽሹ አያመልጡ ተሰብሮ ቢጠገን እንደነበረ አይሆን ተሰብሮ ቢጠገን እንደድሮው አይሆን ተሰው አለሁ ብዬ ከጅብ ተዳብዬ

ተሰው አለሁ ብዬ ከጅብ *ጋር ተዳ*ብዬ ተሰግዳዳ ቦታ ታዳጊ ጌታ ተስስታም አንድ ያንቀው አንድ ይወድቀው ተስፋ መስጠት *እዳ መግ*ባት ተስፋ መስጠት እያዩ እዳ መግባት ተስፋ ርቆ የተሰቀስ ዳቦ ነው ተስፋ ቆርጦ አንድ ላይ ከመቆም ይሻላል በተስፋ ሲጓዙ መክረም ተስፋ ያልቆረጠ መነኩሴ ምናኔ ሲሄድ ሴቲቱን ይሰናበታል ተሰፋ ያድናል ክህደት ያመነምናል ተስፋ የተሰቀለ ዳቦ ነው ተሽፋፍኖ ቢተኙ ገልጦ የሚወጋ ጌታ አለ ተሽፋፍኖ ቢተኙ ገልጣ የሚያይ አምላክ አለ ተሹሞ ከመታለል ጥሎ መከብለል ተሺ ምስክር የታቦት አግር ተሻገር ከወንዙ ጉድ እንዳያበዙ ተቀመጥ በወንበሬ ተናገር በከንፈሬ ተቀጣጭ አፋ ምሳጭ ተቀማጭ የሌለው ተሟጋች ስልቻ የሌለው ቧጋች ተቀማጭ የሌለው ተሟጋች ስልቻ የሌለው አንጋች ተቀምጠው የሰቀሉት ቆመው ስማውረድ ያስቸግራል ተቀባሪ ወዲያ ማን ያርዳ ተቀዳዳ ይሻላል ጨምዳዳ ተቁመቱ ማጠር የልቡ መጠጠር ተቁመትህ ማጠሩ ሆድህ መጠጠሩ ተቁም ዶሮ ከሽክላ ማሰሮ ተቂል አትጫወት አይንህን ያወጣል በእንጨት ተቅበሳ ጥጋብ የስቅስት መም ማደር ይሻሳል ተቆብ ላይ ሚደ ተበድሮ ቅቤ ታርዞ ጎፌሬ ተባለ ቀትር አትቀቃተር ተባቄላ አይጠፋም ዲቃላ ከጠላ አይታጣም አተላ ተተሳለ የማይበርድ ተታዘለ የማይወርድ ተተናገረ አያባራ አፋቸው ከያዘ አይለቅ ምንቸታቸው ተተናገረ አያባራ አፋቸው ከያዘ አይለቅ እጃቸው ተተያዙ ብዙ ነው መዘዙ ተተያዙ ወዲያ ቄስ ጥሩልኝ ማስት ሳያደሳድሉ በሺ ብር ጭነት ተታመሙ መክሳት ካጡ መንጣት ተናት ቀን ይሻላል ተናካሽ ውሻ የጅብ መቋደሻ ተናካሽ ውሻህን ተዋጊ በሬህን እሰር ተናካሽ ውሻ የጅብ መደገሻ ተናዞ ይሞቷል አምኖ ይሟገቷል ተናገር በከንፈር ተቀመጥ በወንበር ተናግሮ አናገረኝ ይወደኝ ይመስል ሄዶ ተናገረ የላክሁት ይመስል ተናግሮ አናገረኝ ይወደኝ ይመስል ሄዶ ተናገረ የሳኩት ይመስል ተናግሮ አናግሮ የሆድን ጨርሶ ጠላት ይሆናል ወዳጅ ተመልሶ ተናግሮ ከማሰብ ተከንፈር መሰብሰብ

ተናግሮ ከማሰብ ከንፈርን መሰብሰብ

ተናግሮ ከመጨነቅ የቀልቀሎዬን አፋን እንቅ ተናግሮ ያጣ ሰው ሶስት ጊዜ ሞቱ ነው ተንከትክተሽ ስትስቂ የጥርስሽ ወገብ እንዳይቀጭ ተንኮለኛ መበለት በጾም ዶሮ በፋሲካ አልበት ተንኮለኛ የሰይጣን አርበኛ ተንኮለኛ ተሰባብሮ ተኛ ተንኮለኛ ናቸው አርቃችሁ ቅበሩዋቸው ተንኮለኛ ገደል ዝንጀሮ ይጥላል በሬ ያሳልፋል ተንጋሎ ቢተፋ ተመልሶ ካፋ ተኚ ብልሽ አትነሺ አልኩሽ(ን) ተኛ ወዲያ ጎራሽ እህል አበላሽ ተከበሩ ሰው አይፈሩ ተከብሮ ያደርጋል ደንቆሮ ተከብት እንስት ተሀብት ርስት ተከተጣ ወደዱር ተአልጋ ወደምድር ተከናንቦ የሚበላውን ተጎንብሰህ ግባበት ተከፈት ያለው ጉሮሮ ጣም አያድርም ተኩላ እንደ አንበሳ እጮሀ ብላ ተተረተረች ተኩላ ፍየል በላ ተኩሶ ጣለ ወጋ ነቀለ ተኳሽ በሁለት አይኑ አያነጣጥርም ተክፋ ተወልጀ ስልጭ አደርኩ ተክፋ ጎረቤት አይሰሩም ደህና ቤት ተኮሰ ጣለ ወጋ ነቀለ ተወደዱ ወዲያ ገደሉ ሜዳ ተወገብ በላይ ታቦት ከወገብ በታች ጣኦት ተወገብ በላይ ጥጋብ ተወገብ በታች ራብ ተወጭት አፍ የወንጭት አፋፍ ተወጭት አፍ ተወንጭት አፋፍ ተወፈሩ ፈጣሪን አይፈሩ ሰውን አደፍሩ ተዋርዶ ከማግኘት ኮርቶ ማጣት ተዋቅሶ ወዳጅነት የቂም ጠባሳ ባንገት ተዋሰኝ ግዝት ይሆነኝ አበድረኝ አይማረኝ ተዋጊ በሬ ተጭድ ይጣላል ተዋጊ በሬሀን ተናካሽ ውሻሀን ያዝ ተው አትርሳ ተሰርቶልሀል የሳት ገሳ ተው ፈረሴን ስጉም አይዘነጉም ለሴትና ስጉም ተዝካር ያየ ተጣሪ ሽቀጥ ያየ አጣሪ ተዝካር *ያየ ተጣ*ሪ ሽቀጥ ያየ አጣሪ አይን የለውም ተይዛ ትዘፍን ጠጣ ተይዞ ከመለጣመጥ አርፎ መቀመጥ ተደርቦ መጣላት ስራ ማጣት ተደብቃ ትጸንሳለች ሰው ሰብስባ ትወልዳለች ተደብቃ ትጸንሳስች በሰው ስብሳብ ትወልዳስች ተድረው ቢመለሱ የውሀ መንገድ ረሱ ተድረው ቢመስሱ የውሀን መንገድ ረሱ ተዳኛ ተሟግቶ ታዲያጣ ተዋግቶ ተዳኛ ተሟግቶ ላይደጣ ተዋግቶ

ተጀመሩ መጨረስ ካራገዱ ማልቀስ ተጀ በጉንጬ ተገናኝተናል መሳ ለመሳ አንቺም እውር ነሽ እኔም አንካሳ ተገናኝተው ሳሉ ምን ጊዜ እንገናኝ ይላሉ ተገዳዩም ሟቹ ይጣደፋል ተጋበዙና ብሉ ሀይ በሉ ከልክሉ ተጋፊ ውሀ ሽቅብ ይሄዳል ተጋፊ ውሀ አሻቅቦ ይፈሳል ተግደርዳሪ ጣም አዳሪ ተግደርዳሪ በልቶ ሽሮ ተበዳሪ ተግደርዳሪ ቀሳዋጭ ቀባጣሪ ተጎሽ አበት ተንጨት ሽበት ተጎንብሶ የሚበላን ተኝተህ ቀላውጠው ተጠማኝ ቢሰነብት ባለርስት ይሆናል ተጠንቀቅ ወደል እንዳትገባ ገደል ተጥዶ የማይፈላ ተሹሞ የማይበላ ተጥዶ የማይፈላ ተሹሞ የማይበላ የለም ተጠረኛ ስንቅ አይደባልቁ ተጠጣ የዋለ ጉሬዛ እህል ፈጅቶ ገባ ተጨንቆ ኩራት ተንጠራርቶ ራት ተጨውቶ መጣረር አለ ጉዳይ መብረር ተፈጣሪ ሙርጥ ጨሪ ተፈጣሪ ይበልጣል ቂጥ ጨሪ ተፈጥሮን ተመክሮ አይመልሰውም ተልጭቶ ያልተነፋ ዱቄት ተበራይቶ ያልተመረተ ምርት ተፈጥሮ ሞት ተሾሞ ሽረት ተፈጥሮን ተመክሮ አይመልሰውም (ጠያቂ) ታድያስ (መላሽ) አለን በአዲዳስ ያውም ሳንዋስ ታጥቦ ጭቃ ታላቅ ወንድም እንደ አባት ይቆጠራል ታላቅ ጦር ባይወንበት ያስፈራሩበት ታለቀ መቆጠብ ተሞተ መንጠብጠብ ታላረፋ መከራ ነው ትርፋ ታላቁን ነገር እየተመኘሁ ቢከፍቱት ተልባ ሁኘ ቀረሁ ታሳወቀ ዘዴ በለው በጎራዴ ታልተናገሩ አይከፈት በሩ ታልቸኮሉ ቀስ በቀስ ይገኛል ሁሉ ታም የተነሳ እግዜርን ረሳ ታም የተነሳ እግዚሄርን ረሳ ታም ከመማቀቅ አስቀድሞ መጠንቀቅ ታረጁ ወዲያ ጎፌሬ አዝመራ የሳተው ገበሬ ታልጠገቡ አይዘሉ ካልዘለሉ አይሰበሩ ታረጃ አይበጃ ታሪክን የረሳ ስህተት መድገሙ አይቀርም ይባላል ታርቄ ተመርቄ ታጥቤ ተለቃልቄ ታርቆ ሙግት በልቶ ስት ታሳጭ ማራኪ ይሻላል ታሳጭ መካሪ ይሻሳል

ታሰሮ ከመጣቀቅ ይሻላል መጠንቀቅ ታቀበት በረዶ ተቁልቁለት ዘንዶ ታባ ቁፍር እሽት ተበልቶለት ታባቱ የተረፈ ተጠለፈ ታቦተ ክፋ አጸደ መልካም ታቦት በራሱ ቃጭል በጥርሱ ታከረሩት ይበጠሳል ታየው ትመለከተው ትታነቀው ትሞተው ታዝበው ኪጠሉህ ታዝበው ይውደዱህ ታዝበው ሲጠሉህ ታዝበው ይወደዱህ ታዳጊ ያለው በግ ላቱን በውጭ ያሳድራል ታጉል ጉልበት እዩልኝ ስሙልኝ ማለት ታጉል ጥንቆላ የጨዋ ልጅ መላ ታጥቦ ጭቃ ታጥቀሀ ታገል እንዳትንገላታ አስተውለሀ ተሟገት እንዳትረታ ትለብሰው የላት ትከናነበው አማራት ትላንት ልጇን ዛሬ እናቴን ምን ይበጃል ዘንድሮ አለ አውራ ዶሮ ትልቁ *አሳ ትን*ሹን *አ*ሳ ይው**ጣ**ል ትልቁ ዳቦ ሊጥ ሆነ ትልቅ ብልሀት ለንጉስ መገዛት ትልቅ ብልሀት ለትምሀርት መትጋት ትልቅ ጥቃት ለምኖ *ማጣ*ት *ትልና መጋ*ዝ በሽተኛና *ጓ*ዝ ትምሀርትም እንደ ኮት ፋሽኑ አለፈበት ትምህርት በልጅነት አበባ በጥቅምት ትምሀርትን ስፈጠረ ጥይት በርጫን ሳገኘ ገነት ትም**ሀርት ከሚሉት ነቀርሳ ኤድስ ከሚሉት በሽ**ታ ያውጣን ትምሀርት የማያልቅ ምርት ትምህርት የማያልቅ ሀብት ትሻልን ትቼ ትብስን አገባሁ ትተውት የማይሄዱትን ባልንጀራ አይቀድሙትም ትናንሽ ልጆች ትናንሽ ሀብቶች ትንሳኤ ትንሳኤ ቢሉኝ **ጸ**ሎተ ሀሙስ መሰለኝ **ት**ንሽ ምላጭ አገር ትላጭ ትንሽ ሰው ትንሽ ነው ትንሽ ስጋ እንደ መርፌ ትወጋ ትንሽ ሽሮ ባንኝ ጨው የለኝም እንጃ ተበድሬ ወጥ እሰራ ነበር ትንሽ ልጅ ከሰራው ሽማግሌ የጎበኘው ትንሽ ቆሎ ይዞ ካሻሮ ጠጋ ትንሽ ቆሎ ያደርሳል ካሻሮ ትንሽ አበላሽ ትንሽ ሰው ትንሽ ነው ትንሽ ጎልማሳ ትቢያ ታነሳ ትንቢት ይመራል ልንም ይገራል ትንኝም ስሆዱ ዝሆንም ስሆዱ ወደ ወንዝ ወረዱ ትንኝም ስሆዱ ዝሆንም ስሆዱ ተያይዘው ወደ ወንዝ ወረዱ ትንሽ በመናገር እውነት ትከበር ትኩስ ሬሳ ደረቁን አስነሳ

ትንሽ ጭላንጭል ታስይዛለች ምንጭር
ትአቢትን ከስስት ምን አገናኝቶት
ትአግስተና ከፈለገበት ይደርሳል
ትአግስት ፍራቻ አይደለም
ትካዜ ሲመጣ መከፋት ንዝ ይሆናል
ትገርም ሻሽመኔ ትብስ ኮፈሌ
ትጸድቅ ትኮነን ቢለው ቆይ መክሬ አስታውቅሀለሁ አለ
ትፈጭ የነበረች ማንያለል አቃታት
ትፈጭ የነበረች ማንያለል ተሳናት
ቶሎ ቶሎ ቢቆጡ አብረው አይቀመጡ
ቶፋ በማን ምድር ትለፋ
ቶፋ መቀበሪያው ያው ፊፋ

ቸር ተመኝ ቸር እንድታገኝ ቸርን ቢያጠቁት ቢስ ይሆናል ቸር ይመጸው ታል ጠላት ያጠፋል ቸኩለው ያፈሱታል ተቀምጠው ይለቅሙታል ቸኩሎ ከተጠቀመ ዝግ ብሎ የተጎዳ ይሻላል ቻቻታ የለመደ ሰው አባይ ዳር ቅበሩኝ ይላል ችኩል ሰው ጠንቋይ ይጠይቃል ችኩል ቅቤ ያንቀዋል ችኩል አደንጓሬ ሳይበሉት ሆድ ያጣል ችኩል አፍ ሞትን ይጠራል ችኩል አግር ከዘንዶ ጉድንድ ይገባል ችኮ የጣም ስጋ ችግረኛ ሲናገር ውሽት ሲደነፋ እውነት ችግር ሰወዳጅ ሲያዋዩት ይቀሳል ችግር በቅቤ ያስበላል አለች ውሻ ችግር ነው ጌትነት ችግር የገረፈው ውጤቱ ያጣረ ካልተንቀባረረ

ነትናቂ ሳለ ማን ጥሩ ይጠጣል
ነበረ እንጂ ይኖራል የሚባል ፍጡር የለም
ነበርንበት አትኩሩበት
ነቢያት በመደመዱ ሀዋርያት ገደገዱ
ነቢያት በቀየሱ ሀዋርያት ገሰገሱ
ነቢይ ቢኖር በከበረ ነበር
ነቢይ ባገሩ አይከበርም
ነብር ቢያንቀላፋ ዝንጀሮ ጎበኘው
ነብር ባየለበት ዘመን ድመት ይበረታል
ነብር ሳይገድል ቆዳውን ያስማማል
ነብር አይትን ታመመ ፍየል መሪ ሆነ

ነብር የሞተ እለት ፍየል ልጅዋን ትድራለች

ነዋሪ ለዘላለም አለ አምላክ የለም

ነውር ለባለቤቱ እንግዳ ነው

ነገረኛ ሰው ከቤቱ አይሞትም

ነገረኛ ታሞ አይተኛ

ነገረኛ ናቸው አርቃችሁ ቅበሩዋቸው

ነገረኛ ናቸው አጥልቃችሁ ቅበሩዋቸው የተነሱ እንደሆን ብዙ ነው ጣጣቸው

ነገረኛ ዝንጀሮ ውሻ ታረባለች

ነገሩ ነገር ነው ውስጡ ጥቅንጥቅ ነው

ነገሩ ነገር ነው ውስጡ ጉራንጉር ነው

ነገሩ ነው እንጅ ቢላዋ ሰው አይጎዳም

ነገሩ ነው እንጅ ጩቤ ሰው አይጎዳም

ነገሬ በሆዴ መንገዴ ባመዴ

ነገሬ በከንፈሬ

ነገር ለበለጠ ውድማ ለመለጠ

ነገር ለበለጥ ውድማ ለመለጥ

ነገር ለሰሚ ውሀ ስሎሚ

ነገር ለጀማሪው እሳት ለጨሪው

ነገር ሲበዛ ይሆናል ዋዛ

ነገር ሲያመልጥ ራስ ሲመስጥ

ነገር ሲያመልጥ ራስ ሲመስጥ አይታወቅም

ነገር ሲያመልጥ እራስ ሲመልጥ አይታወቅም

ነገር ሲጀመር እህል ሲከመር

ነገር ሳያውቁ ሙግት ሳይጎለብቱ ትእቢት

ነገር ሳያውቁ ሙግት አቅም ሳይኖር ትእቢት

ነገር ስንት ነው ሁለት ምን ያበዛዋል ውሽት

ነገር በሆዴ መንገድ በአመዴ

ነገር በሆዴ እየተመኘሁ ቢከፍቱት ተልባ ሆኜ ተገኘሁ

ነገር በስዛው ፕሬ በስዛዛው

ነገር በልክ ሙያ በልብ

ነገር በመልከኛ ጠላ በመክደኛ

ነገር በምሳሌ ጠጅ በብርሌ መዝሙር በሀሌ

ነገር በምሳሌ ም በብርሌ ዜጣ በሀሌ

ነገር በቀጠሮ ዘፈን በከበሮ

ነገር በትኩሱ ጨዋታ በወዙ

ነገር በነገር ይጠቀሳል እሾሀ በእሾሀ ይነቀሳል

ነገር በእርቅ መንገድ በድርቅ

ነገር በእርቅ ወይፈንን በድርቅ

ነገር በወቀሳ በደል በካሳ

ነገር በዋስ **እህል በነ**ፋስ

ነገር በዋና ሚዶ በእረኛ

ነገር በዋና ሜዳ በእረና

ነገር በዋና ዘፌን በገና

ነገር በዋናው ንብ በአውራው

ነገር በዳኛ ሚዶ በእረኛ

ነገር ቢሳሳት ከጥንቱ ሰይፍ ቢመዘዝ ካፎቱ

ነገር ቢሳሳት ከጠዋቱ ጥጃ ቢሳሳት ከእናቱ

ነገር ቢበዛ ባህያ አይጨንም

ነገር ባዋቂ ብረት በጠራቂ

ነገር አለኝ ከማለት ስራ አለኝ ማለት

ነገርን አድምጦ እሀልን አሳምጦ

ነገር እንደዛፉ ዛፉ እንደቅርንጨፉ

ነገር ከመጀመሪያው እህል ከመከመሪያው

ነገር ከመጀመሪያ ፍለጋ ከመሻገሪያ

ነገር ከመጀመሪያው ውሀ ከመሻገሪያው

ነገር ከሰነበተ ቅራሪ ከሆመጠጠ

ነገር ካምጩ ውሀ ከምንጩ

ነገር ከስሩ ውሀ ከጥሩ

ነገርን ከስሩ ውሀን ከጥሩ

ነገር ከአብድ ይገኛል

ነገር ከእጅ ይገናል

ነገር ከዋስ ምላስ ከጥርስ

ነገር ከዋስ ምላስ ከጥርስ አያልፍም

ነገር ከውሉ *ጋ*ሻ ከንፃቡ

ነገር ከግቡ *ጋ*ሻ ከእንግቡ

ነገር ከፊቱ ዱቄት ከወንፊቱ

ነገር ካንሹ ስጋ ከጠባሹ

ነገር ካንሺው ስጋ ከጠባሺው

ነገር ካጀማመሩ እሀ ል ካከማመሩ

ነገር ወዳድ ሰው ከመንገድ ዳር ቅበሩኝ ይላል

ነገር ወዳጅ ሰው ከመንገድ ዳር ቅበሩኝ ይላል

ነገር ወዳጅ ከቤቱ አይሞትም

ነገር ወዴት ትሄዳስሀ ጎንደር መጨረሻሀ ታገር

ነገር ያለዳኛ ትብትብ ያለመጨኛ

ነገር የሚከረው ጎንጓኙን ሲያገኝ ነው

ነገር የሻ ዳኛ አምጡ ይላል የዶሮ ሻኛ

ነገር የዋለበት ዳኛ ያውቃል ከብት የዋለበት እረኛ ያውቃል

ነገር የፈራ ይቃጠራል አውሬ የፈራ ያጥራል

ነገር ያለዳኛ ተረት ሰማይ ያለ ደመና ብረት

ነገር ፈጣሪውን እሾሀ አጣሪውን

ነገር ነገርን ያነሳል ጥጋብ ሞትን ያስረሳል

ነገርህና ነገሬ ልክ ነው ሰው መስጣቱ ትርፍ ነው

ነገር ነገርን ያመጣል ድግር አፈር(ን) ያወጣል

ነገርህን በጠጀ ርስትህን በልጀ

ነገር በነገር ይወቀሳል እሾሀ በሾሀ ይነቀሳል

ነገርም ይበረክታል ባለጋራም ይታክታል

ነገርኩት መስዬ እንዲመስለው ብዬ

ነገር መጨኛ እንዳሳጠሩት ወይም እንዳስረዘሙት ነው

ነገርና ገመድ አለውሉ አይፈታም

ነገርን በእርቅ ወይፈንን በድርቅ

ነገር እንዲጠፋ ዳኛውን ግደል

ነገር ነገርን ይወልዳል

ነ*ጋ*ሪ የሌለው ይ*ታጣ* አይመስለው

ነጋዴ ወረቱን ዘላን ከብቱን ገበሬ ምርቱን

ነ*ጋ*ዴን ተዘማች ምን አቀላቀለው

ነጻነት ያኮራል ስራ ያስከብራል ነጭ ሽንኩርት በመሽተቱ እራሱን ቀብሮ ይኖራል ነጭ ድሀ ነጭ ማር ይከፍላል ነጭ እንደሸማ ትክል እንደትርሽማ ነጭ እንደሸማ ትክል እንደአክርማ ነፋስ በተነሳበት ጊዜ እሳት አይጭሩም ነፋስ ሲነሳ እሳት አይጨርም ነፍጥ ቢያጓራ የጌታውን ጎን ይሰብር ነፍጥ ቢያጓር የጌታውን ጎን ይሰብር **ነፍስ በፈጣሪ**ዋ ሴት ባሳዳሪዋ ኑር ባገር ዋፋ ካገር *ኑሮ* በዘዴ አቶ ዘወልዴ *ኑሮ* በዘዴ ጾም በ*ሁዳ*ዴ ኑሮ በደጋ መተኛት ባልጋ *ኑሮ* ቢያምርህ ችላ ጥ*ጋ*ብ ቢያምርህ ባቄላ ኑሮ ከማናደድ ሄዶ መመስገን *ኑሮ ከጣናደድ ሄዶ መናል*ቅ ኑሮ ካሉት መቃብር ይሞቃል ኑሮ ካሉት የጤፍ ቅጠል ሁለት ሰው ያስተኛል ኑሮ ካሉት ፍሪጅ ይሞቃል ኑሮ ካሉት ፍሪጅ ይሞቃል አለ የቢራ ጠርሙስ ኑ ባይ ከባሪ እንቢ ባይ ቀላይ ኑሮ ኑሮ ከመሬት ዙሮ ዙሮ ከቤት ኑሮ ኑሮ ከመሬት ዙሮ ዙሮ ከቤት አይቀርም ኑሮ ያኗኑራል ሀግ ያከባብራል ናቂ ወዳቂ ና ብላ ሳይሉት ከወጡ አውጡልን ና ያሉት እንግዳ እራቱ ፍሪዳ ናዳ መጣልሀ ቢሉት ተከናንቤአለሁ አለ ናዳ መጣልሀ ቢሉት ተከናንቤአለሁ ልቀቀው አለ ንቡን አባሮ ማሩን ንብ ሳጥር ሳያረዳ አይሄድም ንብ ሲሰማራ አጥሩን ተመልከት ንብ ቢሄድ ካጥር ሰው ቢሄድ ካገር ንብ ቢሄድ ካጥር ሰው ቢሰደድ ካገር ንብ ባውራው ገበሬ ባዝመራው ንብን አይተሀ ተገዛ ብሎዋል እግዜር ንካ ያለው አይቀርም *ንዳማ* ቢአጭዱት ክምር አይሞላም ንጉሱ በድንኳናቸው እኔ በጎጀዬ ንጉሱ በድንኳናቸው እኔ በጎጀዬ ንጉስ ነን አለ ድሀ ንገስ ቢሉት ሳልዋጋ አልነግስ አለ ንጉስ ለብያኔ አቡን ለኩነኔ ንጉስ በመንግስቱ እግዜር በመለኮቱ ጎልማሳ በሚስቱ ንጉስ በመንግስቱ ጎልማሳ በሚስቱ አምላክ ባምላክነቱ ንጉስ በግንቡ ይታማል ንጉስ በግንቡ ገበሬ በርስቱ ቢገቡባቸው ቀናተኞች ናቸው ንጉስ ከግንቡ ውጭ ይታጣል

ንጉስ በዘውዱ ድሀ ባመዱ ንጉስ ቢቆጣቀስ ብለህ ውጣ ንጉስ ሲቆጡ ቀስ ብላችሁ ውጡ ንጉሱ ቢሞቱ ከማን ይሟገቱ ንጉስ ቢያተርፍ ሁሉ ይተርፍ ንጉስ ሲሞት ግንቡን ብልሀ ሲሞት ልቡን ንጉስ አንጋሹን ቤተክርስቲያን ቀዳሹን ንጉስ አይከሰስ ሰማይ አይታረስ ንጉስ አይከሰስ ሰማይ አይታረስ አባት አይወቀስ ንጉሱ ከሾመው ማረሻ የሾመው ንጉስ ከተነፈሰ አይን ከፈሰሰ ንጉስ ከተነፈሰ ውሀ ከፈሰሰ ንጉስ ይተክላል ንጉስ ይነቅላል ንጉስ የቀረጠው እጅ ካለ ይቆጠራል ንጉስ የፈረደበት መርከብ የተሰበረበት *ንጉ*ስ የፈረደበት መርከብ የተሰበረበት (አንድ ነው) *ገጋትን ዶሮ ያውቃ*ል ወፍ *ያረጋግጣ*ል ንጋትን አውራ ዶሮ ያውቃል ወፍ ያረጋግጣል ንጋትና ጥራት እያደር ይታያል ንጉስ የሰቀለው አንበሳ የሰበረው ንፋግ ለግሶ ቢሰጥ እጁ ይንቀጠቀጥ ንጉስ የወደደው ዘመን የወለደው *ንጉ*ስ ያላቸው *ንቦች ማር* ይበላሉ *ንጉ*ስ የሌላቸው ዝንቦች ጥንብን ይልሳሉ ንጉስ ይሞግትልህ ንጉስ አይሞግትህ ንግግር ሲበዛ ይጠፋል ጣር ሲበዛ ያስተፋል ንፍጥ ለባለቤቱ ቅቤ ነው ኖረሽ አልጠቀምሽን ሞተሽ አለቀቅሽን ኖሮ ኖሮ ከሞት ዞሮ ዞሮ ከቤት

አ

አሁን ሊደርቅ ውሀ አደረገኝ ድሀ አሁን እዩኝ እዩኝ ኋላ ደብቁኝ ደብቁኝ አሁን የሚያልፍ ውሀ አደረገኝ ድሀ አህያ ለማኝን አህያ ለማኝ ቀደመው አህያ ለሰርዶ ባላገር ለመርዶ አህያ ለሰርዶ ድህ ለመርዶ አህያ ለአህያ ጥርስ አይሳበርም አህያ ለአህያ ቢራገጥ ጥርስ አይሳበር አህያም እንደአባቱ ይፈርጥጥ ጅብም እንደአባቱ ይዘርጥጥ **አህ**ደም የለኝ አርግጫም አልፈራ አህያም የለኝ ከጅብ አልጣላ አህያ ሞተች ተብሎ ጉዞ አይቀር አህያ ሰባ ካልተበላ ምን ረባ አህያ ሰባ ምን ረባ አህያ ሰባ አልታረደም ምን ረባ አህያ ሲረግጥሀ መልሰሀ ብትረግጠው አንተም አህያ ነሀ **አህ**ያ ሲጠግብ አምቦ ልጅ ሲጠግብ ሽንጎ

አህያ ሲጠግብ ከጅብ ይጨወታል

አህያ ሲግጥ ደብተራ ሲያላግጥ ይሞታል

አህያ ሲጭኑ ሶስት ሆኖ መንገድ ሲሄዱ ሁለት ሆኖ

አህያ ቀንድ ቢያወጣ ቁራ እንዴት በነጣ

አህያ በሞተች ባመቷ ኩርኩር

አህያ ቢሞት ጉዞ አይቀሩም ገዠ ቢጠፋ ተገዠ አይጠፋም

አህያ ቢረግጥህ መልሰህ ብትረግጠው አህያው አንተ እን*ጂ* እሱ አይደለም

አህያ ተጣሎ(ተጣምሎ) ጅብን አወረደ

አህያ ታመዱ ሰው ተዘመዱ

አህያ አታመካኝብኝ ትበላኝ እንደሁ እንዲያው ብላኝ አለች

አህያ እንኳን በወለደች ታርፋለች

አህያ እንደምትታለብ ከላሞች ፊት (ለፊት) ትቅለበለብ

አህያ እጅብ ለቅሶ ሄደች

አህያና ጓያ በአምሳያ

አህያና ፋንድያ አራዳና ገበያ

አሀያን ስጋ ጭነሀ ጅብን ንዳ ብለሀ እንጃ ይሆን ብለሀ

አህ*ያን* በ*መንገድ* ካህንን በመርገድ

አህያን በመንገድ ካህንን በማርገድ

አህያን ባመድ ካህንን በማእድ

አህደን አባትህ ማን ነው ቢሉት ፈረስ አንቴ ነው አለ

አህያ ከመሞቷ መጎተቷ

አህያ የሌለው በቅሎ ያንኳስሳል

አህያ የሌለው በቅሎ ይንቃል

አህያ የሌለው ቤቢ ፊያት ይንቃል

አህያ የተጨነችውን አትበላም

አህደ ደለእውቀት እጅብ ቤት ገባች

አህያ ወደ *ሜዳ* ጅብ ወደ *ጓዳ*

አህያውን ቢፈሩ መደላድሉን ሰበሩ

አህያውን ቢፈሩ ዳውላውን መቱ

አህያውን አመሰግን ብሎ ፈረሱን አዋረደ

*ከህያውን ፈርቶ ዳው*ላውን

አህ<mark>ያው ፈረሱን አህያነህ ብሎ</mark> ሰደበው

አህያ ፈሳች ብሎ *ጣን* አፍንጨ ይይዛል

አህያ ፈሳች ተብሎ አፍንጫ አይያዝም

አህያ የሌለው በቅሎ ይንቃል

አለሌን በጉጣሬ መንገድን በወሬ

አለ መባ ቤተ ክርስቲያን አትገባ

አለ መባ ቤተ ክርስቲያን አትግባ

አለመንገድ እየሄዱ ጅብን ነገረኛ ያደርጉታል አሉ

አለመኛ እንትን ቅቤ ቀቡኝ አለች

አለማረፍ የተርብ ቤት መቀስቀስ

አለማወቄ በላሁ ተጨንቄ

አለማወቄ ከዘመድ መራቄ

አለም ሀሳፊ መልክ ፈጋፌ

አለም ተልባ ነው ይሽትብሀል

አለም ተልባ ነው ይንሽራተታል

አለም አታላይ እንደ በቅሎ ኮብላይ

አለራቱ አይቆርስ አለረጀቱ አይወርስ

አለስራ አይበላ እንጀራ አለባል ቆጥ አይሰራ አለ ሲል ባለቤት ሞተ ይላል ጎረቤት አለቃ ለራሱ አይበቃ አለቃ ለራሱም አልበቃ አለቃ ቢለቅ ለሻለቃ ምንዝር ቢለቅ ላለቃ አለቃ የሌለው ሀዝብ አውራ የሌለው ንብ አለቃ የሰጠው አጣሪ የሽጠው አለቃ ያውቃል ድሀ ይጠይቃል አለቅትና ድሀ ውሀ ለውሀ አለቅን! አለቅን! አለች የእንትን ቅማል አለ በለኝ ቀለቤን ሞተ በለኝ ከፈኔን አለ በል ቀለቤን ሞተ በል ከፈኔን አለባለቤቱ አይነድም እሳቱ አለባል ሴት ወይዘሮ አለማንገቻ ከበሮ አለባብሰው ቢያርሱ በአረም ይመለሱ አለብልሀት ገደል መግባት አለ ጉልበት ውሀ መግባት አለአቡን ቄስ አለዘውድ ንጉስ አለአቡን ክሀነት አለንጉስ ሹመት አለ አባት ጎመን በአዓት አለ አሽከር በቅሎ አለወንድማማች አምባ ጓሮ አለ አቁ*ጣዳ መ*ጫኛ አለ ከብት እረኛ አለአቅማቸው እንዋጋ ቢሉ ጀግኖችን አስገደሉ አለ አቻ *ጋ*ብቻ ቆይ ብቻ ቆይ ብቻ አለአንድ የሳት በዘነዘና ትነቀስ አለ እህል አቁማዳውን ይሞሳሉ አለ ዘር ይቀራሉ አለት ለረገጠ ፍለጋ የለው ውሀ ለጠጣ ሽታ የለው አለት ለረገጠ ፍለጋ የለው ውሀ ለጠጣ ሽታ የለውም አለኩያ *ጋብ*ቻ ቆይ ብቻ አለኩያ ኃብቻ ቆይ ብቻ ቆይ ብቻ አለ ነገር ፒያሳን ስንሻገር አለንጉስ ሰላም አለ ደመና ዝናብ የለም አለንጉስ ዘውድ አለ ምሳር ግንድ የለም አለንጉስ ዘመድ አለ ምሳር ግንድ የለም አለንጋ ለፈረስ ጅራፍ ለሰነፍ አለንኃ እስኪመጣ በክርን ያዝግሙብኝ አለንኃ እስኪገዙ በክርን ይተክዙ አለኝ ብሎ ከጣፈር የለኝም ብሎ መድፈር አለኝ እንጂ ነበረኝ አይጠቅምም አለ ወንድም *ጋ*ሻ አለ ድ*ግር* እርሻ አለዋንጨ አይስማት አለቀንጠፋ አይስባት አለዋዛው ቅቤም አያወዛ አለዋዛው ዋዛ ማቄን ትቀጀአለሽ አለዋዛው ዋዛ ቅቤም አያወዛ አለው አለውና ሳይመታው ቀረ አለዳኛ ሙግት አለገመድ እክት አለዳኛ ቀጠሮ አለቅቤ ዶሮ አለዳኛ አይከሱ አለጥርስ አይነክሱ አለዳኛ አይካሱ አለጥርስ አይነክሱ

አለጉልበት ሰኮና አለራስ ጉተና አለ ድሀ ዘውድ አለ ገበሬ ማእድ አለ ድሀ ዘውድ አለ ገበሬ ማእድ አይገኝም አለጨለጣ ፍራት አለዘመድ ኩራት አለፈ በዋዛ ልብ ሳልገዛ አለፈ በዋዛ ልብን ሳልገዛ አለፊቱ አይቆርሱ አለረጃቱ አይወርሱ አሉ ባለ እዳ አዎን ባለ ሜዳ አሉ ባሉ *እዳ አዎን* ባሉ *ሜዳ* አሉባልተኛ ሴት ተቀን አይተኛ አሉ ብለሀ ካላሉሀ አትገኝ አሉ ብሎ የተረታ መሀል አገዳውን የተመታ አሉን ያህል ነገር ማሉን ያህል ምስክር አሳሀ ወይ ውረድ ወይ ፍረድ አላርፍ ያለች ጣት አር ትጠነቁላለች አላርፍ ያለች ጣት አር ጠንቁላ መጣች አላርፍ ያለች ጣት አር ጠንቁላ ትወጣለች አላርፍ ያለች ጣት አር ጠንቁላ ወጣች አላርፍ ያለች ጣት ክስ ተመሰረተባት አላርፍ ያለች ጊደር ጅቦች ሰፈር ታነጅባለች አሳርፍ ያስ ውሻ ሳፋ ሲጥ ስጀርባው ልጥ አያጣም አላሽከር በቅሎ አለወንድም አምባ ንሮ አላቁ*ጣዳ መ*ጨኛ አለከብት እረኛ አላቅሙ ጥሬ መቃሙ አላቻ ኃብቻ ቆይ ብቻ ቆይ ብቻ አላባት ቢዛቁን ይባክን አላባት ነገር ዝንጀሮን ከባሀር አሳን ከገደል አላባት ጎመን በአዓት አሳባት ጀሮ በጡጫ አላንኮበር ሾላ *ሜዳ* አይ*ገኝም* አላንድ የላት ጥርስ በዘነዘና ትነቀስ አላዋቂ ለባሽ ልብስ አበላሽ አሳዋቂ ሳሚ ንፍጥ ይስቀልቃል አላዋቂ አጉራሽ አፍ ያበላሻል አላዋቂ አጉራሽ አፍ ያበላሽ አሳዋቂ ካረደው አዋቂ ያወራረደው አሳዋቂ ካረዳው አዋቂ ያወራረደው አሳዋቂ ዎርጣፕ እድፍ ያወጣል አላውቅም አስገድሎ አያውቅም አላየናት እንዲያው ገበያ ናት አላጋጭ አልጣጭ አላጋጭ ገበሬ ይሞታል በሰኔ አሌ ብሎ የተረታ መሀል አገዳውን የተመታ አልሞት ባይ ተ*ጋዳ*ይ አልሰሜን ግባ በለው አልሰሜ የናቱን ተዝካር ይበላል አልበላ አልጠጣ ጎንደር ሂዶ ቀረ እንደወጣ

አልቀባም ብትል ትመሰክር

አልቅትና ድህ ውሀ ለውሀ

አልሸሹም ዘወር አሉ

አልጠግብ ባይ ሆዱ አይሞላም

አልነገርኩሽም ወይ ባጥር ተንጠልጥዬ ውሻ በቀደደው ጅብ ይገባል ብዬ

አልነገርኩሽም ወይ ባጥር ተንጠልጥዬ ትግሬ ውሽ*ማ እንጂ* ባል *አይሆንም ብ*ዬ

አልጋ ቢያብር ለሆቴል ይጠቅጣል

አልጋው ሰ.1ኝ ባሉ አይገኝ

አልጠግብ ባይ ሲተፋ ያድራል

አመሌ አወጣኝ ከማሀበሬ

አመልህ በፕፌ ይበልህ

አመልሀን በጉያ ስንቅሀን በአሀያ

አመልሀ በጉያ ስንቅሀ በአሀያ

አመል ላይቀር ቅጣት ሞት ላይቀር ፍራት

አመል ቤት አይጠብቅ

አመልና ጅራት ከወደኋላ ነው

አመልና ጅራት በስተኋላ ይበቅላል

አመል ያላት አገል*ጋ*ይ ከእመቤቷ እኩል ትቀባለች

አመል ያስወጣል ከመሀል

አመል ያገባል ከመሀል

አመራር ያጣ ትግል ተቀባይ ያጣ ድል

*አመስጋኝ አማ*ሳኝ

አመት አርሶ አያጎርስ አመት ፈትላ አትለብስ

አመት አስቦ ለልደት

አመት የማያበላ አመት ያጣላ

አመት ዘመን መክሳት መመንመን

አመንዝራ ስታረጅ አቃጣሪ ትሆናለች

አመንዝራ ካሏት ብትቆርብም አያምኗት

አመካከት ዝንጀሮን ተመልከት

አመድ በዱቄት ሲስቅ ልቡ በንፋስ ውልቅ

አመድ በዱቄት ይስቃል

አመድ ባለበት በስመአብ ማለት የተኛ *ጋ*ኔን መቀስቀስ ነው

አመድ ያጠለቀው ጉልቻ የሳቀው

አመጸኛ ሎሌህን በሰው ፊት አትዘዘው

አሙኝ ብለሀ ካሙሀ አትገኝ

አማቱን ምታ ቢለው ሚስቴን በየት አልፌ አለ

አማትና ምራት ሳይስማሙ መሬት

አማትና ምራት እሳትና እራት ሳይስማሙ መሬት

አማቻችን አፈኛ ቢመለስ ወደኛ ወይ እኛ እንሁን አሳረኛ

አማቻችን አፈኛ ይመለስ ወደኛ

አማች የበሳው እሳት የበሳው

አማችና ቂጥ ትርፍ ነው

አማችና *ጋ*ሻ ካልሰ*ጎዱት አ*ይወድም

አማጭ ለልማዱ የበቅሎ ክበድ የሀር ገመድ አለኝ ይላል

አጣጭ ረጣጭ

አምላክ የተቆጣው በረዶ ከድንጋይ ላይ ወርዶ

አምራስሁ ብላ ተኩላ አይኗን አጠፋች ቸኩላ

አምሳ ሆነው አምሳ በግ ፈጁ

አምሳ ሎሚ ለአንድ ሽክም ነው ለአምሳ ጌጥ ነው

አምሳ ሎሚ ላምሳ ሰው ጌጡ ነው ላንድ ሰው ሽክሙ ነው

አምሳ ሰማ ጀሮ ገማ

አምሳ ዳቦ ከመላስ አንዱን መቅመስ

አምሳ ዳቦ ከመላስ አንዱን መጉረስ

አምሳ ዳቦ ከመላስ አንዱን መግመጥ

አምባ ያለው ፈሳሽ ወንዝ ያለው መላሽ

አምነው የሞባቱት አያስረታ ዝግ ብለው የታጠቁት አይፈታ

አምና ላሞቹ ዘንድሮ ጥጀቹ

አምና እረኛቹ ዘንድሮ በጎቹ

አምኖ ለሚሟገት ረቺ የለው ብቻውን ለሚሮጥ ቀዳሚ የለው

አምኖ ይሟገቷል እጠገቡበት ይሽምቷል

አሞራ ሲበሉ ስሙን ጅግራ ይሉ

አሞራ በበላ ጥፍጥሬን በዱላ

አሞራ በዛፍ ውርርድ በጫፍ

አሞራና ቅል ተ*ጋ*ቡ አሞራው በረረ ቅሉም ተሰበረ

አረመኔ በጭካኔ ሙግት በውጣኔ

አረምና ጥላት ሳይዘሩት ይበቅላል

አረጉን ሲሰቡት ዛፍ ይወዛወዛል

አራስ የእጅዋን ድመት የልጅዋን

አራስ የእጅዋን ድመት የልጅዋን ትበላለች

አራት ቁና አጃ ቢጠፋባት ሁለት ቁና ስንዴ ይዛ ከጠንቋይ ቤት

አር ሲቀብጥ እንግላል ይወድቃል

አርሶ ያልበላ ሆነ ነሁላላ

አርሶ ያልጠገበ ነግዶ

አር ቢሰበሰብ ግድግዳ ይሆናል

አርባ አመት ቢቀመጥ በደል አያረጅም

አርባ አመት ከሆነው *ጋ*ር ምከር ከሰላሳ አመት ልጅ *ጋር መክ*ት

አር የነካች ጣት ገጣች ተብላ ተቆርጣ አትጣልም

አርጂ ጥኑ ነው

አሮጌ መጥረጊያ ቤት አያጠራም

አሮጌ ማሳ ያረሰ ለእንጀራ ልጅ ያጎረሰ

አሮጌ ውሻ በከንቱ አይጨሀም

አሰሩት ተበተቡት በኋላ ሊፈቱት

አስተኛ ሲናገር ይታወቃል በሶ ሲበሉት ያንቃል

አሰት ሲናገሩ ውቃቢ ይርቃል

አሰት አያድንም መራቆት መልክ አያሳምርም

አሰትና እውነት የቱ ይረታ ጠዋት

አሰድ ያየውን አይሰድ

አሳ ለወ*ጋ*ሪ ነገር ለጀማሪ

አሳን መብላት በብልሀት

አሳ መብላት በብልሀት ነው

አሳምር ያሉት አያክፋ ጠብቅ ያሉት አያጥፋ

አሳ ጎርጓሪ ዘንዶ ያወጣል

አሳ ብለምነው ዘንዶ ዝናም ብለምነው በረዶ

አሳብ የለሽ ወጧ ጣፋጭ ነው

አሳ በልቶ *ውሀ መጠጣት መ*ልሶ ከነበረው *ማግ*ባት

አሳ በወንዙ ይታረዳል የጨዋ ልጅ በቤቱ ይፈርዳል

አሳ የጌቶች ምሳ የገረድ አበሳ

አሳን መብላት በብልሀት

አሳ ያለበት ባህር እውር ያለበት ደብር ሳይበጠበጥ አያድር

አሳ ከውሀ ወጥተሀ ኑር ቢሉት ምነው የምልሰው ድንጋይ የምቅመው አሽዋ ነው አለ

አሳ ብለምነው ዘንዶ ዝናም ብለምነው በረዶ

አሳ አሳን ይበሳዋል ወንድም ወንድሙን ይጠሳዋል

አሳ ግማት ካናቱ

አሳ ጎርጓሪ ዘንዶ ያወጣል የሰው ፈላጊ ራሱን ያጣል

አሳውም እንዳያልቅ ውሀውም እንዳይደርቅ

አሳው እንዳይሞት ውሀው እንዳይደርቅ አድርጎ ነው እርቅ

አሳማ በበላ ጉፍጠራን በዱላ

አሳም በበላ ጎፍናኔን በዱላ

አሳሳች ከላይ ሲሉት ከታች

አሳይቶ መሳሳት የሰጭ ቅሌት

አሳይቶ መሳሳት የሻጭ ቅሌት

አሳቀኝ ገንፎ ከምሳዬ ተርፎ

አሳቀኝ ገንፎ ከእራቴ ተርፎ

አሳዳጊ ለበደለው ለክፋት ያደለው

አሳዳጊ ለበደለው ፊትህን አትስጠው

አሳፋሪ ሎሌህን እሰው ፊት አትላከው

አሳፋሪ ሎሌህን እሰው ፊት አትዘዘው

አስራ ሁለት ሆኖ አንድ ነብር ፈጃት

አስር የሚመጥ አንድም አያገኝ

አስብ ያለው የመገዘዝ አይጥ ምን ትበላለች እያለ እንቅልፍ ያጣል

አስብ ሁለቴ ከመናገር አንዴ

አስቀድሞ ማመስገን ለሀሜት ያስቸግራል

አስተማሪ ች*ጋ*ር ጠሪ

አስተካክሎ ይቀዷል ለእግዚአብሄር ብሎ ይፈርዷል

አሰጨነቀኝ ገንፎ ከራቴ ተርፎ

አስቸ ጋሪ እንግዳ ተዘቅዝቆ ይተኛል

አስፍቶ ከማረስ ከተቀላቢው መቀነስ

አስፍቶ ከማረስ ከበላተኛው መቀነስ

አሽከሩን አይ*ዳ*ኝ በገናውን አይቃኝ

አሽከር ባንደበቱ ውሻ በጅራቱ

አሽከር ባንደበቱ ውሻ በጅራቱ ይታወቃል

አሾክሻኪ አነካኪ

አቀማመጥ ያላወቀ ከባልና ሚስት መካከል ይቀመጣል

አቀበት ያደክማል እርሻ ያዳግማል

አቀፈ አዘለ ለባለቤቱ ያም ሽህም ነው

አቀፈ አዘለ ለባለቤቱ ያም ይህም ሽህም ነው

አቋራጭ ነው ብለሀ በገደል አትግባ

አቃቢ በተልባ በበላች ገበዙን ተጋረፈው

አቃቢ ኮሶ ቢጠጡ ቀሰ-ገበዙን አሻራቸው

አቅለው ብለው ቆለለው

አቅሙን አያውቅ ቶሎ አይታረቅ

አበልጀ አትቁም ከደጀ

አበበን ጥራ ቢሉት እራሱ መጣ

አበቢላ የመስከረም ጠላ

አበባ እያገርህ ግባ

አበሻና ጉንዳን ክፋቱ እንጂ ደግነቱ አይወራም

አበሻ አይቀድም ወይ አያስቀድም

አበድረኝ አይማረኝ ተዋሰኝ ግዝት ነኝ

አበድረኝ አይማረኝ ተዋሰኝ ግዝት ይሁነኝ

አበጀሁ ያላሰብኩት ጀሮዬ ደነቆረ

አቡን ቄስ ናቸው ወይ ቢሉት ተርፎዋቸው ይናኛሉ አለ

አቡጊዳ የተማሪ እዳ

አቡክቶ አሳብ

አባ ላዩ ዳባ ውስጡ ደባ

አባ በሌሉበት ተዝካር ተበላ

አባ ቢዘሉ እስከ ንፍሮ

አባ ከበሉ እመን አነሳቸው

አባም ሰው ሆኑና ፋኖ ገደላቸው

አባሪ ተነባባሪ

አባቱ ሲላጨው እናቱም ስታቅፈው

አባቱ ዳኛ ልጇ ተጨዋች

አባቱን አያውቅ አያቱን ናፈቀ

አባቱ ዳኛ ልጁ ቀማኛ

አባቱን ሳይመስል የተወለደ ልጅ ከጎረቤት ያሳማል

አባቱን አያቅ አያቱን ናፈቀ

አባቱን የጠላ የሰው አባት ይሰድባል

አባቱን ያሳወቀ አያቱን ናፈቀ

አባቱ ያልበላውን ኑግ ልጁ አማረው ቅባ ኑግ

አባት ሳለ አጊጥ ጀምበር ሳለ ሩጥ

አባቱን የጠላ የስው አባት ይስድባል

አባቱ ያልበላውን ኑባ ልጁ አማረው

አባት ያበጀው ለልጅ ይበጀው

አባቱን ረስቶ ላማቱ ይነጭ አማቱን ገድሎ እናቱን ያስፈጭ

አባቱን ረስቶ ላማቱ ይነጭ አማቱን ኃርዶ እናቱን ያስፈጭ

አባቱን ገድሎ ሳጣቱ ይነጭ አጣቱን ገድሎ እናቱን ያስፈጭ

አባቱን ገድሎ ሳጣቱ ይነጭ አጣቱን ጋርዶ እናቱን ያስፈጭ

አባቴ ሲሞት እናቴን ያገባ ሁሉ አባቴ ነው

አባቴ ትንሽ ነው ብልቴ ትልቅ ነው የሚል የለም

አባት ሲታማ ልጅ አይስማ

አባት አይከሰስ ሰማይ አይታረስ ውሀ አይጠበስ

አባት በነውሩ ይከሰሳል ሰማይ በመብረቅ ይታረሳል ውሀ በምንቸት ይጠበሳል

አባት ካነሰው ምግባር ያነሰው

አባት የሌለው ልጅ መዝጊያ የሌለው ደጅ

አባት የያዘውን ልጅ ይወርሳል እጅ የያዘውን አፍ ይጎርሳል

አባት ያጠፋው ልጇን ያለፋው

አባት ያቆየው ለልጅ ይበጀው

አባት ጨርቋን በጎረሰ የልጇ ጥርስ አጠረሰ

አባትና *ጋ*ሻ ምስክርም አያሻ

አባትና ጋሻ በውጭ ያስታውቃል

አባትና *ጋ*ሻ አይሸሽግም

አባድር ጾም አቃሳድር

አባያ ቢቀና ቤት ያቀና

አባያ ከሰው ሁሉ ፊት ይተኛል

አባይ ለስቱ ደስ ማሰኘቱ አባይ ማደሪያ የለው ግንድ ይዞ ይዞራል አባይን በጭልፋ አባይን ያላየ ሄዶ ይይ አባይን ያላዬ ቡዳ ነው አባይ አንተ አየኸኝ ከደረት እኔ ያየሁህ ከጉልበት አባይን ያላየ ሄዶ ማይት ይችላል አባይን ያላየ ምንጭ አይቶ ይስቃል አባይን ያላየ ምንጭ አይቶ ይደነቃል አባይን ያላየ ምንጭ ያመሰግናል አባይ ማደሪያውን ሳያውቅ ግንድ ተሸክሞ ይዞራል አባይ ጣደሪያ የለውም ግንድ ይዞ ይዞራል አባይ ማደሪያ የለው ግንድ ይዞ ይዞራል አባይ በቃሉ ያስታውቃል በጁ ሲበላ ይታነቃል አባይ ቢሞላ ተሻገር በመላ አባይ ነፍስ አስገዳይ አባይ አንተ አየሀኝ ከደረት እኔም አየሁሀ ከጉልበት አባይ አንተ አየሀኝ ከደረት እኔ ያየሁሀ ከጉልበት አባይ ጠንቋይ ቤት ያስፈታል አባት ጭብጦዬን ከወሰደብኝ ወዲያ አላምነውም አባይና ስንቅ እያደር ይቀላል አብ ሲነካ ወልድ ይነካ አብሎ መብላት በእሳት አብስሎ መብላት በእሳት አብረህ ብላ ቢሉት ቆሞ አጉርሱኝ አለ አብረው የበሉ አብረው ይሙቱ አብረው የተጠመዱ አብረው ይፈቱ አብራ የተኛችው እያለች በቀ*ዳዳ ያ*የችው አረገዘች አብሮ መብላት ያናንቃል አብሮ ማደግ ያናንቃል አብሮ ማደግ ያሳስቃል አብሮ የበላን ቅዱስ ዮሀንስ አይሽረውም አብን ያየ ወልድን አየ አብዝቶ ከማረስ ከተቀላቢ መቀነስ አቦን አይጠምቅ ወር አይጻድቅ የለም አቦን አይጠምቅ ፍልሰታን አይጥድ የለም አተር መዝራት አቦ በብልሀት አተር ቢጎድል ሽንብራ ይበረክትልናል አተርፍ ባይ አጉዳይ አተርፍ ባይ አጉዳይ አልሞት ባይ ተ*ጋዳ*ይ አታላይ ለጊዜው ያመልጣል በኋላ ይሰምጣል አታላይ ጉድባ ዘላይ አታላይ ባለጧል ባቄላ አሽቶ ይበላል አታላይን ማታለል አጠፊታ ያለው ደስታ ነው አታሳይ ወደ ታች ሲሉት ወደ ላይ አታላይ እታች ሲሉት እላይ አታማርጭው አንዱን አምጭው

አታምጣው ሲለው ቆለለው አሉ

አታርፍ አትስራ አትጾም አትበላ

አታስለምዳቸው አትከልክላቸው

አታበድር እንዳትቸገር

አታበድር ካበደርክም አታስቸግር

አታንቀላፋ ነቅተሀ ተኛ ይሀ ሁሉ መንገደኛ

አታማባና የሰው አጥር ዝለል

አታወሳውል እንዳትቀር ከመሀል

አትሩጥ አንጋጥ

አትንገር ብየ ብነግረው እንዳትነግር ብሎ ነገረው

አትክልት በውሀ ይለመልጣል አህል ከፈጨት ይልጣል

አትጣታ በበትር ተከራከር ባሔ ስር

አትረፍ ያለው በሬ ቆዳው ከበሮ ይሆናል

አትቁም ያሉት ለማኝ ከሰጡት አንድ ነው

አትቁም ያሉት ለማኝ ከሰጡት እኩል ነው

አትትረፊ ያላት ወፍ በጥቅምት ትሞታለች

አትናገረው ምስህ ቅበረው

አትኩራ ገብስ ጎመን ባወጣው ነፍስ

አትክልት በውሀ ይለመልማል እሀል ከፈጨት ይልማል

አትዋል ይዋሉብሀ አትምከር ይምከሩብሀ

አትዋል ይዋሉብህ አትምከር ይምከሩብህ እንዲያው ያወጣሀል ቅን ከሆነ ልብሀ

አትዋልባቸው ይዋሉብህ አትምከርባቸው ይምከሩብህ

አትጥላኝ በወሬ ሳይጣራ ነገሬ

አትጥላኝ በወሬ ሳታጣራ ነገሬ

አትፍራ ኃብዘኝ አትናገር ሸኘኝ

አትሩጥ አንጋጥ

አነሰ ሲሉት ተቀነስ

አነስ ሲሉት ተቀነሰ

አነክስ ብዬ በቅሎ ገዛሁ አይኔ ጠፋ ብዬ መሪ አበጀሁ ያላሰብሁት ጀሮዬ ደነቆረ

አነር ጉድባ መዝለል ሰላቃተው ከናቱ ከነብር ተለየ

አነስ ሲሉት ተቆረሰ

አነሰ ስትዪ ሽሮ ስትጨምሪ ወፈረ ስትዪ ወሀ ስትጨምሪ ሞላ ገነፈለ ወዴት ታማስዪ

አነ*ጋገ*ሩ ባህታዊ አወሳሰዱ እንደነአባይ

አነ*ጋገራችን እን*ደ ጠባያችን

አነጋገር ቢያምር አሟሟት ይከፋል

አነ*ጋገር አያ*ውቅ ምርቃት ያበዛል

አንቃ ለራሱ አይበቃ

አንበሳ ላንበሳ ቢያገሳ ሞቱ ለኮሳሳ

አንበሳ ሲያረጅ የጅብ መጨወቻ ይሆናል

አንበሳ ሲያረጅ የዝንብ መጨወቻ ይሆናል

አንበሳ ሳይገድሉ ቆዳውን ያስማማሉ

አንበሳ የሰበረው ለጅብ ይተርፈው

አንበሳ የሰበረው ለጅብ ይተርፋል

አንበጣና ፌንጣ ስንጠረዥና ገበታ

አንቃ ለአንቃ ቢደ*ጋገ*ፍ ተያይዞ ዘፍ

አንተ ሰው ና ግንቡን ጣሰው

አንተ ቀውላላ መኖሀ ባቄላ

አንተ አስበሀል ስላሴ ያውቁልሀል

አንተ አብጀው አስቤም አልፈጀው

አንተ አብጀው ጌትዬ አንተ አብጀው እኔማ አስቤም አልፈጀው

አንተ ውስታ ቆጣሪ ቢስው አንተ ውስታ አስቆጣሪ አስው

አንተ ውስታ ቆጣሪ ቢስው አንተ አስቆጣሪ አስው

አንተ ግፋኝ ከላይ እኔ እውድቃለሁ ከሰጋ ላይ

አንተ ግፋኝ እስጋ ላይ እኔም እውድቃለሁ ከላይ

አንተም ሌባ እኔም ሌባ ምን ያጣላናል በሰው ገለባ

አንተም አራዳ እኔም አራዳ ምን ያጣላናል በሰው በረንዳ

አንተን ብዬ መጣሁ አንተን አጣሁ

አንቱ ትተረጉሙ አንቱ ትደረግሙ

አንቱ ትራገሙ አንቱ ትደረግሙ

አንቺ ምን ቸገረሽ ሁለት አባት አለሽ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ትምያለሽ

አንቺ ምን አለብሽ ሁለት ባል አለሽ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ታለቅሻለሽ

አንቺ ምን አለብሽ ሁለት ባል አለሽ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ትምያለሽ

አንቺ ምናለብሽ ሁለት አባት አለሽ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ትምያለሽ

አንችም አበዛሽው እርሳውን በቅቤ ፈትፍተሽ በላሽው

አንቺ ምን አለብሽ ሁለት አባት አለሽ አንዱ ቢሞትብሽ ባንዱ ትምያለሽ

አንቺም ማመን ጉም መዝገን

አንተን ያመነ ጉም የዘገነ

አንተን ያመነ ሁሉ ዳነ

አንችው ታመጭው አንችው ታርጭው

አንቺ ክምር አስሁ ብለሻል ተበልተሽ አልቀሻል

አንቺን ቢጠሉሽ አጥመዝምዘው ጣሉሽ አለቻት ትኋን ለቁንጨ

አንቺማ ታቦኪያለሽ ውሻ ይደፋብሻል

አንቺን ጣመሽ እንጇ እኛንስ አስረጀን

አንቺው ሲሳይ የተጨንሽው ሲሳይ አለ ጅብ

አንቺ ስትጎተቺ አህያ ቀንድ ታወጣለች

አንካሳ በልቡ ኢየሩሳሌም አሳቡ

አንካሳ ያለው ደብር አዞ ያለው ባሀር ሳይበጠበጥም አያድር

አንካሳን ማገም ድንጋይ መቆርጠም

አንደበቱ ከጸሎት እጁ ከምጽዋት (ያልተለየ)

አንደኛው ልብ አብርድ ሁለተኛው ልብ አንድድ ሶስተኛው ነገር ቀስቅስ አራተኛው ጎራዴ ምዘዝ

አንደበቱ ሰውን ከመበደል እጁ ሰውን ከመግደል

አንድ አይን ያለው ባፈር አይጨወትም

አንድ እንጀራ የጣለው አምስት እንጀራ አያነሳውም

አንድ በሬ ስቦ አንድ ሰው አስቦ

አንድ እግር ያለው በከና አይጣታም

አንድ ጥርስ ያላት በዘነዘና ልትነቀስ አማራት

አንዱ ሊበላ አንዱ ያገበግባል

አንዱ ልብ መካሪ አንዱ ቃል ተና*ጋ*ሪ

አንዱ ሲሻር አንዱ ይሾማል

አንዱ ሲናገር ያፈዝ አንዱ ሲናገር ያደነዝዝ

አንዱ ሲናገር ያልዝ አንዲ ሲናገር ያደነፃዝ

አንዱ ባንዱ ሲስቅ ጀምበር ጥልቅ

አንዱን ሳይዘው ደረሰ ጊዜው

አንዱን ጥላ *አንዱን አን*ጠልጥላ

አንዳንድ ጊዜም በዋልድባ ይዘፈናል

አንዴ ያበደረ ሁሌ ተከበረ

አንድ ሎሌ ለሁለት ጌታ አይገዛም

አንድ ምስክር አያስደነግጥ አንድ አይን አያስረግጥ

አንድ በሬ ስቦ አንድ ሰው አስቦ

አንድ በቀል አብሮ በቀል

አንድ ሰኔ የተከለው ካመት አተረፈው

አንደ ሰኔ የገደለውን ሶስት ሰኔ አያድነውም

አንድ ሰኔ የጣለውን አምስት ሰኔ አያድነውም

አንድ ሲናገር ሁሉ ይሰማል ሁሉ ሲናገር ማን ይሰማል

አንድ ቀን ቢሳሳቱ አመት ይጻጸቱ

አንድ ቀን ቢሳሳቱ ዘላለም ይጸጸቱ

አንድ ቅማል ሱሪ ያስፌታል

አንድ አመት እንዳይማሩ ሰባት አመት ያፍሩ

አንድ አመት እንዳይማሩ ሰባት አመት ይደነቁሩ

አንድ አመት እንዳይጣሩ እድሜ ልክ ይደነቁሩ

አንድ አመት ሰርተት አንድ አመት ሽርተት

አንድ አመት ሰርተት አንድ አመት ከርተት

አንድ አመት በደመወዝ አንድ አመት በወዝ

አንድ አመት ወር ድንጋይ ጠጠር (አይሆንም)

አንድ አይነድ አንድ አይፈርድ

አንድ አይና በእንጨት አይጨወትም

አንድ ያላት እንቅልፍ የላት

አንድ አይና ባፈር አይጫወትም

አንድ አይና በግ ሄደች በአንድ አይኗ እንቅልፏን ትፈጃለች በአንድ አይኗ ጊዜን ትጠብቃለች

አንድ እግረኛ ያወራውን አንድ ፈረሰኛ አይመልሰውም

አንድ ወሬኛ አገር ይፈታል አንድ ቅማል ሱሪ ያስፈታል

አንድ ወናፍ ሁለት አፍ

አንድ ያላት እንቅልፍ የላት

አንድ ጣት በቆማጣ ቤት ብርቅ ናት

አንድነት ያገባል ገነት

አንድ ፋሲል ነበረ እሱም ተመተረ

አንድም ምረጥ አንድም ቁረጥ

አንገት ለምን ተሰራ ዞሮ ለማየት

አንገት ደፊ አገር አጥፊ

አንገቷን ደግፈው ቢያዘፍኗት ያለች መሰላት

አንጋጣጭ ዱላ ዋጭ

አንድ ግንድ ለሺህ አይከብድም

አንጣሪያ ላንጣሪያ ቢደ*ጋገ*ፍ ተያይዞ ዘፍ

አንድ ጣት ቁንጫ አይገድልም

አከፋፈል ለእለት አሳሳብ ለጥንት

አከፋፈል ለእለት አሰባሰብ ለጥንት

አካሄዱን አይተህ ዌብጠውን ቀጣው

አካሄ*ዱ* እባበኛ አኮራኮሩ ድ*ንገተኛ*

አካል የወለደው ዘመድ የወደደው

አካልና ከብት ሚስትና ቁርበት

አካልና አምሳል

አክንባሎና እዳ ተሽራርፎ ያልቃል

አወላለድ ያለው አከፋፈል አይቸግረው

አውቀሽ ከተደፋሽ ቢረግጡሽ አይክፋሽ

አውቀሽ ከተደፋሽ ቶሎ ተነሽ አወቅሽ አወቅሽ ቢሏት መጽሀፍ አጠበች አወቅሽ አወቅሽ ቢሏት የባሏን መጽሀፍ አጠበች አወቅሽ አወቅሽ ቢሏት ቦይፍሬንድ አበዛች አውቆ የተኛን ቢቀሰቅሱት አይሰማም አኝከሀ አኝከሀ ወደዘመድሀ ዋጥ አወይ ልጅ በማን እጅ አለች ቆማጣ አወይ ብልሀት ለንጉስ መገዛት አዋቂ ሲበዛ በሽተኛ ይሞታል አዋቂ ሲበዛ አስታራቂ ይሞታል አዋቂ ይርዳኝ ሽንን ይፍረደኝ አዋቂ አስታራቂ አዋጅ ቢነፃሩ ልዩ ነው ምክሩ አዋጅ ቢያስነፃሩ ልዩ ነው ምክሩ አውራ *ዶሮን አውራ መንገ*ድ ላይ መኪና ገጨው አውራ የሌለው ንብ አለቃ የሌለው ሀዝብ አውሬ ከዋሻ በሬ ከርሻ አውቀው በድፍረት ሳያውቁ በስህተት አውቆ መተው ነገሬን ከተተው አውቆ መተው ለእግዜር ይመቸው አውቅ የሚያጠፋ ኑሮው ምን ይከፋ አውቆ የተኛን ቢጠሩ አይሰማም አውድማ እንደ ንፋስ አገር እንደ ንጉስ አውጣን አውርደን (ነው) አዎን ማለት መረቃት አለመመከት መመቃት አዎን ባይ እዳ ከፋይ አሉ ባይ ሞት ተቀባይ አዎን ባይ እዳ ከፋይ አሌ ባይ ሞት ተቀባይ አዎን ብለህ ተሟገት ከጠገበበት ሽንት አዎን ብለህ ተሟገት ከተጠገበ ሽምት አዎን ብሎ የተረታ መሀል አገዳውን የተመታ አዎን ያለች ምላስ እናት የሌላት አራስ አዎን ያለ አያሟግቱ እሺ ያለን አይመቱ አዘለም አቀፈም ተሸከመ ነው አዘለም አቀፈም ያው ተሸከመ ነው አዘለም አሟቀለም ያው ተሸከመ ነው **አዘኑ ሳይለ**ቅሀ ድግሱ አያምልጥሀ አዘኑ ላይለቅሀ ድግሱ አይራቅሀ አዘንጊ ወጥ ከእንጀራ ይተርፋል አዘዞ አንድም ተናዞ አንድም ስንቅን ይዞ አዘዞ አንድም ተናዞ አንድም ስንቅ ይዞ አዙሮ ሳየው ብሳም ነገር ነው አዛኝ ቅቤ አንጓች **አዛውንት ዳዊት ሲደግም እንጂ ሲያስ**ፈራራ ተሰምቶም አያውቅ አዛዩን ነካሽ አዝኙ ባሳድረው ሰርቆኝ ሄደ **አዝ**መራ በቁንዋጫ ሰማይ በጡጫ አዝኝ ባቅፋት እንቅልፍ ወሰዳት **አዞ ሲውጥ ያለ**ቅሳል

አዞ ያለው ባሀር አንካሳ ያለው ደብር ሳይበጠበጥ ውሎ አያድር አየሁ ያለ ጣጣ ያመጣል አላየሁም ያለ ከጣጣ ያመልጣል አያያዙን አይቶ ገንዘብ አበደረው አያያዙን አይቶ ጭብጦውን ቀጣው አያ ጅቦ ሳታመኻኝ ብላኝ አያያዙን አይተሀ ጭብጦውን በቲራ ብለሀ ቀማው አያ ተዋሰኝ ስትሄድ አሳንሰኝ አያተርፍ አይነግድ አይተች አይፈርድ አያ ጅቦ ሳታመሀኝ ብላኝ አያርም አራሽ አያጥብ ለባሽ አይረታ ከሳሽ አያርስ አይነግድ አይተች አይፈርድ አያስብ ቀበኛ ተንኮለኛ አያስገባ ኮሶ የት ደርሶ አያስገባ ኮሶ የታባቱ ደርሶ አያውቅ ቢዳኝ ከቤቱ ይናኝ አያውቅ እንደኛ የበፃ እረኛ አያድሩበት ቤት አያምሻሹበት አያድርስ የባል ቢስ አያቅፍ አያንተርስ አያድን አግሬ ጎድን ያሰብራል አያድን አግሬ ጎድን ያሰብር አያድን *ጋ*ሻ ቂጥ ያስወ*ጋ* አያገባት ገብታ አያወዛት ተቀብታ አያጥብ ለባሽ አይረታ ከሳሽ አያጥብ ለባሽ አይረታ ከሳሽ አያርም አራሽ አዬ ሌላ ወዬ ሌላ አዬ ጉዴን አታበላሽ ለባሰ ቀን ይሆናል አዬ ጉድን አታበላሽ ለባሰ ቀን ይሆናል አዬና ወዬን ምን አገናኘው አይሆንም እንጂ ከሆነማ ከመጋዞ ይሻላል ጉልማ አይ ልጅነት አይ ሞኘነት አይመረው አይተኩሰው ውጠ ውጠ ጨረሰው አይመጣምን ትተሽ ይመጣልን በያዝሽ አይረቢትን አረቧት አይሰጥ አዛኝ ከነፍሰ *ገዳ*ይ አንድ ነው አይበላ የለ አይጠጣ የለ አይበላ የለ አይወጣ የለ አይበላ ዳኛ በእግት ይመረር አይበላ ዳኛ በሙግት ይመረር አይቡ ዳኛ ቅቤው መልከኛ አይቡን ሲያዩት አጓቱን ጨለጡት አይቡን ሲያዩት አንቱን ጠገቡት አይቡን ሲያዩ አንቱን ጨለጡ አይብ ሲያድር አጥንት ይሆናል አይብ ከአንቱ ልጅ ከእናቱ አይብ የጠላ ጎመን ይበላ አይተሀ ቁረስ ከጥርስሀ እንዲደርስ አይተፋሽ ማር ነሽ አይውጡሽ ምርቅ ነሽ አይታ የማታውቀው የሰው ጃኖ ለብሳ ተመለሽ ቢሏት ወዴት ተመልሳ አይታፈሩበት ቤት ገላጋይ አይሆንም

አይቶ አጣ ቤት ጎመን የተቀቀለ ለት ሲጨበጨብ ያድራል

አይቶ አጣ ጠምዶ ፈታ

አይችሉት ድንጋይ ቢሸከሙት ከፍ ብሎ ደረት ይመታል ዝቅ ብሎ አግር ይቆርጣል

አይችል ዳኛ በቤቱ ይናኝ

አይነ ደረቅ ሌባ ከነቃጭሉ ይገባ

አይነ ደረቅ መልሶ ልብ ያደርቅ

አይነጋ መስሷት በቋት አራች

አይነጋ መስሏት እቋት አራች

አይኔን ሲያመው ጥርሴን አታስቆጣው

አይኔን ሲያመው ጥርሴን አሳቀው

አይን ሁል ጊዜ ክታለቅስ አንድ ቀን ብቻ ታልቅስ

አይን ሀመም ልግም ይወዳል

አይን ሀመም ክሱት ነው የሆድ ሀመም ሰውር ነው

አይን ሲያይ ብረቱ ጀሮ ሲሰማ መስኮቱ

አይን አይቶ ልብ ይፈርዳል

አይን አይፈስ እርቅ አይፈርስ

አይን አፋር ልጃገረድ ከወንድጧ ታረግዛለች

አይን አፋር ልጃገረድ ከወንድጧ ትወልድ

አይን ከጥርኝ አፈር በቀር የሚያጠባባት የለም

አይንህና አገርህ አይጠግቡም

አይንህና አገርህ አይጠገቡም

አይን ካላዩበት ግንባር ነው

አይን የማያየው ልብ የማይስተው (እውነት አለ)

አይኗን ቢያጠፉት ቅንድቤን አደራ (አለች)

አይን ያጣ ጠምዶ የፊታ

አይዋስ ቢዋሰኝ ከባለዳው ባሰኝ

አይወጋ ብላቴና አይዘንብ ደመና

አይዋ*ጋ* ብላቴና አይዘንብ ደ*መና*

አይዋጥ አይተፋ መላው የጠፋ

አይዞሀ አይዞሀ ማለት ከመውደቅ ያድናል

አይመጣምን ትተሽ ይመጣልን ያዥ

አይመጣምን ትተሽ ይመጣል ባሰብሽ

አይነሰውር ቤት ፊልም መስራት ተጀመረ

አይነጋ መስሏት በቋት አራች

አይነጋ መስሏት ድመት ናይት ወጣች

አይኔን አታስቀው ጥርሴስ ልማዱ ነው

አይናፋር ልጀገረድ ከወንድሚ ታረግዛለች

አይነጋ መስሏት ቁርሷን ማታ በላች

አይ ሰው ሞት አነሰው አለች ዝንጀሮ

አይታ የጣታውቀውን የሰው ጃኖ ለብሳ ተመለሽ ቢሏት ወዴት ተመልሳ

አይን ግጥጥ ጥርስ ፍጥጥ

አይንህን ያምሀል አንተ ገመምተኛ እንዳይቆረቁርህ ተው ተመለስ ተኛ

አይጥፍ ደብተራ ክንፍ የለው አሞራ

አያ ጅቦ ሳታመካኝ ብላኝ አለች አህያ

አይነጋ መስሏት ቁርስዋን ማታ በላች

አይጠቅም ጠላ ባልና ሚስት ያጣላ

አይጠቅም ጠላ ከጎረቤት *ያጣ*ላ

አይጥ ሹሩባ ተሰርታ ባለጊዜ ሆነች አይጥ ለሞቷ የድመት አፍንጨን ታሽታለች አይጥ ለሞቷ የድመት አፍንጫን ማሽተቷ አይጥ በበላ ዳዋ ተመታ አይጥ በበላ ዳዋን በዱላ አይጥ በድመት አፍንጨ ወርዶ አህያ ታስሮ በሰርዶ አይጥ በድመት አፍንጨ ወርዶ አህያ ታስሮ ከሰርዶ አይጥ በጉድጓዱ ሰው በዘመዱ አይጥ ነሽ እዩት ክንፌን ወፍ ነሽ እዩት ጥርሴን አይጥ ወልዳ ወልዳ ከጅራቷ ሲደርስ ሲጥ አለች አይጥ ወልዳ ወልዳ ጅራቷ ሲቀር ሲጥ አይጥ ወልዳ ወልዳ ጅራቷ ደርሶ ሲጥ አይጥ ወልዳ ወልዳ ዲቪ ደረሳቸው አይጥ ወልዳ ወልዳ የድመት ሲሳይ አደረገቻቸው አይጥ ጣረ ሞት ይዟት ትጨወታለች ድመት አይጧ ጣሪ ሞት ይዟት ድመቷ ትጨወታለች አይጥም ጠላ ባልና ሚስት ያጣላ አይጥም ጠላ ከጎረቤት ያጣላ አይጥ ለሞቷ የድመት አፍንጨ ታሽታለች አይጥና ዝሆን ቢዋደዱ አሳ ወለዱ አይጥና ድመት ታገሉ ማናቸው ጣሉ አይጥና ፍልፈል ሽክላና ገል አይጽፍ ደብተራ ክንፍ የሌለው አሞራ አይጥ ዝሆን አክል ብላ ፈንድታ ሞተች አይፈስ ውኃ አይሰደድ ድኃ የለም አደራ ቢሏቸው ይብሳሉ እሳቸው አደራ ጥብቅ ሰማይ ሩቅ አደባባይ አይውልም አባይ አደባባይ አይውል አባይ አደናግር እንደ ነብር አደን ያስረሳል ኃዘን አደንጓሬ የእህል አውሬ አዲስ ወጠ ሰሪ ዝንጅብል ታበዛለች አዳኝ ውሻ ጭገር ባፏ በትር ትርፏ አድል አልኩሀ እንጂ ጨልጥ አልኩሀ አድላዊ *ዳ*ኛ አምጡ ይላል የዶሮ ሻኛ አድረው ሊለዩ አመል አያሳዩ አድረው ሊለያዩ አመልን አያሳዩ አድራሽ ተመላሽ ቀበኛ ደንጊያ ላሽ አዶላ ወርቅ በየወንዛወንዙ እንደድመት ግልገል ሹሞቹ ባይበዙ አጃ ወቅጠ ቢዘሩ ተመልሶ ከዘሩ *አጀ* ፈልፍለው ቢዘሩ ተመልሶ ከዘሩ አገርህ ወዴት ነው ማርያም ውሀ እንግያው ወንድሜ ነሃ አገርህ ወዴት ነው ማርያም ውሀ እንግያው ዘመዴ ነሃ አገር የጋራ ነው ሀይማኖት የግል ነው አገሩ ሩቅ ስንቁ ደረቅ አገሬ ሩቅ ጭብጣዬ ደረቅ አገር ላጣ ሰሜን ምግብ ላጣ ጎመን

አገር ሲያረጅ ጀርት ያልራል

አገር በጤና ለማኝ በጭራ

አገር ቢጠሳሀ አልፈሀ አልፈሀ ታረቅ

አገር ቢያከብር ለንጉስ ያስቸግር

አገር አላት ይበሉኝ ማሀደረ ማርያም ቅበሩኝ

አገር የሌለው ለጌታ አዳሪ ማጭድ የሌለው መስክ ሰፋሪ

አገር የሌለው ለጌታ አዳሪ ማጭድ የሌለው ወራሪ

አገር ያለምክር ቤት ያለማገር

አገር ያደረው ዘንዶ የወደረው

አገር ያጣ ስሜን ምግብ ያጣ ጎመን

አገር ጥሎ ቁርበት ጠቅሎ

አገው ልቡ ዘጠኝ ስምንቱን ደብቆ ባንዱ አጫወተኝ

አገባሻለሁ ያለ ላይገባሽ ከባልሽ ሆድ አትባባሽ

አገኘሁ ብልሀት አርሶ መብላት

አገኝ ባይ ልብ የለህም ወይ

አጉሊንጥ ባልንጀራ እንብላ ሲሉት እንራ

አጉል መ*ጋ*ባት መ*ጋጣ*ት

አጉል ንግግር ያደናግር

አጉል ፍቅር ያመናቅር

አጉል መንፈራገጥ ለመላሳጥ

አጉል ልጅ ከመውለድ ነጉላ ልጅ ከመውለድ ይሻላል ማስወረድ ደግሞም ከማስወረድ ይሻላል ሴት መውለድ

አጉራሹን ነካሽ የበላበትን ወጪት ሰባሪ

አጋም ተደግፎ ይዋጋል እንባጨ

አጋምን የተጠጋ ቁልቋል ሲያስቅስ ይኖራል

አ*ጋ*ሰስ በጭነት ወገብ በመቀነት

አጋዘን ሲጠግብ የነፍጠኛ ጎጆ ይታከካል

*አጋ*ጨው *እን*ደ ነ*ጋ*ዴ ጨው

አግባኝ አግባኝ ብለው ሊሽጠኝ አሰበ

አግኝቶ ከመዋረድ አጥቶ መኩራት

አንት ጣጦ የዕከረ ካሳ በልቶ የከበረ የለም

አጎንብሶ በላን ተኝተሀ ቀላውጠው

አጎንብሶ የሚበላን ተኝተሀ ቀላውጠው

አጣሪ እንደ ለጋስ ከመንገድ ዳር ትቀመጣለች

አጣቢ ነበርን አለቅላቂ አዘዘብን

አጣቢ ነበርኩኝ አለቅላቂ ላከብኝ

አሔ ከሞቱ በማን ይሟገቱ

አጤን መደብ እቴጌን ገደብ

አሔ*ን ያ*ሻል ቀሳሔ

አጥልቆ የሚያርስ ከብሮ የማይጨርስ

አጥልቆ የማያርስ አጥርቶ የማይጨርስ

አጥልቆ የማያርስ ጀምሮ የማይጨርስ

አጥር ጥሶ ቅጥር አፍርሶ

አጥባቂ ደን ጠላቂ

አጥባቂ ደን ጠባቂ

አጣባቂ ፈረስ ከገደል ያደርስ

አጥብቀህ ጎርሰህ ወደ ዘመድህ ዙር

አጥብቀህ ጉረስ ወደ ዘመዶችህ ተመለስ

አጥብቀህ ጉርስ ወደ ዘመዶችህ ምልስ

አጥብቆ ጠያቂ የናቱን ሞት ይረዳል

አጥብቆ ያሰረ ዘቅዝቆ ይሽከማል

አጥንት የሚያለመልም ወሬ ሰማሁላችሁ ዛሬ

አጥንት የሚያለሰልስ ወሬ ሰማሁላችሁ ዛሬ

አጥንትና ጅማት በአከላት

አዋፊና ጠፊ ወናፍና አናፊ

አጥፊው አልሚ መስሎ ይታየዋል ለሰው

አጥፍቶ ይርቋል አልምቶ ይሞቋል

አጬለው በለው

አጭር አህያ ሁልጊዜ ውርንጭላ

አጭር ባይኮራ ረጅም ባይፈራ

አጭር ባይኮራ ነፋስ በወሰደው ነበር

አጮላቂ ሰራቂ

አጮላቂ አጭላጊ

አፈ ምሳጭ በደረቅ ይሳጭ

አፈረች ድብኝት አከለች

አፈር ማሽ በአንድ እጁ አፈር መላሽ

አፈር ብለው አያፈሱሀ እሀል ብለው አያፍሱሀ

አፈር ፈጭ ዝርዝር ቁጭ

አፈኛ ባፋ ሀይለኛ በመዳፋ

አፋ ቅቤ ልቡ ጩቤ

አፋ ከኛው ልቡ ከወሬኛው

አፉ ከኛ ልቡ ከነኛ

አፋን የረቱ እጁን የመቱ

አፋን ጠቅሞ ወርቁን ቅሞ

አፍላ ያለወጉ ፈላ

አፍልተው ቢጠጡት ወተት አይፋጅም

አፍራ ያለው ማሽላ ተኝቶ ያፈራል

አፍ ሲናገር ልብ ይንቃል

አፍ ሲናገር አፍንጫ ያሽሟጥጣል

አፍ ሲከዳ ከሎሌ ይብሳል

አፍ ሲከፈት ጭንቅላት አብሮ ይከፈታል

አፍ ሲከፈት ጭንቅላት ይታያል

አፍ ሲያመልጥ ጸጉር ሲመስጥ አይታወቅም

አፍ ሲያርፍ ወ*ጻጁን ያጣ*ል

አፍ ሲያብል ልብ ዳኛ ነው

አፍ ሲዋሽ ሆድ ይታዘባል

አፍ ሲድጥ ከእ*ዳ እግር* ሲድጥ ከአን*ጋዳ*

አፍ ቢሳሳት *እዳ እግር* ቢሳሳት *አጉጋዳ*

አፍ ነገር አይን አገር አያጣም

አፍና ቅብቅብ ሁሌ አያበላም

አፍና እጅ አይን የላቸው ምነው አለመሳሳታቸው

አፍና እጅ እጅና ፍንጅ

*አፍና እ*ጅ *እግርና ፍን*ጅ

*አፍን*ጫ ሲ*መታ አይን ያ*ለቅሳል

*አፍን*ጫ ሲነካ አይን ያስቅሳል

አፍንጨን ሲ*መ*ቱት አይን ያለቅሳል

አፍ እሳፊ ያስከትሳል ጥፊ

አፍ እኩል *ጉ*ልበት ስንኩል

አፍ ካልተናገሩበት እዳሪ ነው

አፍ የሚጎርሰውን እጅ ይመጥነዋል

አፍ ያለው ያግባሽ ከብት ያለው

አፍ ያለው ጤፍ ይቆላል

አፍ ያለው ጤፍ ይቆላል ራሱ ተናግሮ ሰውን ያናግራል

አፍ ያበዛ ጥበቡ ዋዛ

አፍ ዳገት አይፈራም

አፍጣኝና አቅጣኝ እመዳሮው እንገናኝ

እሄድ ባይ ስንቅ ፈጅ

እህሉ አንድ ሴቱ አስር ነው

እህል ለቀጠና ወርቅ ለዝና

እህል ሳራሽ ርስት ለወራሽ

እህል **ሳ**በደረ አፈር ወርቅ **ሳ**በደረ ጠጠር

እህል ሲያጡ የናት ልጅ ያጡ

እህል ሲ*ገኝ ወፍ***ጩ ይ***ሟልጣ*ል

እሀል ሲጠፋ ወፍጮ ይሰላል እሀል ሲ*ገኝ* ወፍጮ ይደ*ን*ዛል

እህል ሲጠፋ ወፍጨ ይቀራል

እህል በቀርበቦ እንቁላል በወታቦ

እሀልን በጥቅምት ልጅን በጡት

እሀል ባሳደገ ደመኛ አይደለም

እህል ከበዩ ሰው ከገዳዩ

እሀል ከባዶ ልጅ ከጎዶ

አህል ከዘባጣ ልጅ ካርጣጣ

እሀል ከውድማ ብቻውን ዋለ አያሌ ሰዎችን እንዳልገደለ

እሀል ከዱር ልጅ ካ<u>ጉ</u>ል

እሀል ሲያጡ የናት ልጅ ይጡ

እሀል የበቀለበት ያስታውቃል

እህል ያለውሀ ንጉስ ያለድሀ

እሀል አይገፋም

እሀልን አላምጦ *ነገርን አዳ*ምጦ

ሕሀል ወዳጁን ይጎዳል

እህል የያዘ ፈርዛዛ ወርቅ የያዘ ቀበዝባዛ

እሀል ያለ ውሀ ንጉስ ያለድሀ

"እህ" ትበል እናትሽ እኔን አይታ የዳረችሽ አለ ቆማጣ

እለት ቆይቶ ላመት

እልልታ ደስታ

እልልታ ለደስታ እሪታ ለርዳታ

እልከና *መዠገር* ከላም ጡት ተ**ጣ**ብቆ *ይገ*ኛል

አልክ ምላጭ ያስውጣል

አልፍ ሲሉ አልፍ ይገኛል

እልፍ ሲሉ እልፍ ይገኛል ድሀ **ሞ**ኝ ነው ሞቱን ይመኛል

እልፍ ካሉ እልፍ ይገኛል ደሀ ሞኝ ነው ሞቱን ይመ**ኛ**ል

እማን ላይ ቆመሽ *እግዜርን ታሚያ*ለሽ

አማኝ ሲገዙ ነገር አያበዙ

እምዬ ኢትዮጵያ ሞኝ ነሽ ተላላ የሞተልሽ ቀርቶ የገደለሽ በላ

እምነት እስከ **ሞ**ት

እምን ላይ ቆመሽ እግዜር ታሚያለሽ

እረባዳ ቤቱ *ገራም ሚ*ስቱ

እረኛ ቢያኮርፍ ራቱ ምሳው ይሆናል

እሩቅ አሳቢ እቅርብ አዳሪ

እሪ በከንቱ ማን ሊሰማ ነው ጩኸቱ

እሪ በከንቱ ማን ሊሰማው ነው ጩኸቱን

እራሴን መተው እግሬን ቢያሻሹኝ መች ይገባኛል

እራቁቱን ለተወለደ ልጅ ጥብቆ መች አነሰው

እራት ሲበሉ የመጣ እንግዳ እራቱ ፍሪዳ

እራት ሲበሉ የመጣ ይ**ቆጠራል ፍ**ሪዳን እንዳመጣ

እራት የሌላት ደግሞ ምሳ አጣራት

እሬትን ያልቀመሰ የ*ጣር ጣ*እምን አያውቅም

እራት የሌለው ቄስ እንደ ልቡ አይቀድስ

እሬት ለቀመሰው *እንጂ* ላልቀመሰው *አይመርም*

እራስ ከተ*መ*ለጠ *ነገር* ካመለጠ

እራትን ቢንቁ አንድ እጅ ይለቃለቁ

እራትን ቢንቁ አንድ እጅን ይለቃለቁ ዳኛን ቢንቁ ከመከራ ይወድቁ

አርም ለትሀትና

*እርግጣን ያነ*ሰው *ገበያ ይፈሳ*ል

አራትና መብራት አማትና ምራት

እራት የለሀም ቢሉት ከወጡ አውጡልኝ አለ

እራት የስማይ መብራት

እርሚን ብታፈላ አንድ ቁና አተላ

እር<u>ሚን</u> ብታፈሳ *ጋን ሙ*ሉ አተላ

እርሟን ብታፈላ ጀበናው ሙሉ አተላ

እርሚን ጠምቃ ፈጀችው ጠልቃ

እርሱ አይወደኝም መከራው አይለቀኝም

እርሱ ካለው ላያልፍ በሽተኛው ባይለፈለፍ

እርሱ ካለው ላያልፍ ምነው በሽተኛው ባይለፈልፍ

እርሷ ሰንፋ *ራቷን ገንፎ አድርጋ* ቢ*ያጎ*ርሷት ተኮሳት

እርሷ ወል*ዳ*ው አልመሰለም እርሷም *ጋግራ* አልበሰለም

እርሱ ራሱ ጊዜ *መሆኑን ባያ*ውቀው ጊዜ ጊዜ ይላል ሞኝ ሰው

እርስ በርሱ ስ*ጋ*ን በኩበት ጠበሱ

እርስ በርሱ የተከፋፈለ ቤት አይቆምም

እርስ በርሱ ያልተደ*ጋገ*ፈ ግርግዳ አይቆምም

እርሻ ለባለ ከብት ርስት ለባለ ርስት

እርሻ ሲሉ ሞፈር ቆረጣ

እርሻ ሳጥማጅ መሬት ለተወላጅ

እርሻ ቢያስሰልሱት **እህል ያሳምራል 1ንዘብ ቢያከ**ማቹት ያኮራል

እርሻ ቢያርሱ እንደልብ ያጎርሱ

እርሻ ያውቋል ያጠብቋል

እርሻ ደ*ጉ ሳያደገድጉ*

እርሻ *ጋራ* ዞሮ የጎረቤት ዶሮ

እርሻው ቢያምር ዳቦውም ያምር

እርቅ ቢፈርስ ካስታራቂው ድረስ

እርቅ አይፈርስ አይን አይፈስ

እርቅ አፍራሽ ቤተክርስትያን ተኳሽ

አርቅ ከወርቅ ዛላ ከምርቅ

እራቁቱን ለተወለደ ልጅ ለምድ አነሰው ወይ

እርቅ ደም ያደርቅ

አርቅ የሰው ደ**ም** ያደርቅ

እርቅ የ**ፈለገ ንጉስን ገበሬ ያስታርቀዋል እርቅ ያልፈለገ ገበሬን ንጉስ** አያስታርቀውም

እርቅና ስንቅ ከቤትሀ ሳለሀ ይጠላል

እርኩም ይህን እስክበላ እድሜ ሰጠኝ ይላል

እርሻው ሲያምር ዳቦውም ያምር

እርኩም *ጉ*ድ ባይ ጠጣ አታላይ

*እርያ በ*ሬ አይደለም

እርጅና ብቻህን ና

እርጉዝ **ሳም ያስ**ው ሰው ደረቅም *አያጓ*ቀው

እርጉዝ ሲያርዱ በወዳጅ ይፈርዱ ሆድ መርበድበዱ

እርጎውን ለውሻ እርሱን ለውርሻ

አርጉዝን ያቅፋ ይደግፋ

እርጥቡ ሬሳ ደረቁን አስነሳ

እሰራስሁ ብላ ሄዳ ተላጭታ መጣች

እሰር በፍንጅ ጣል በደጅ

እሱሱሱሱስ አለ ጎጣ መነፋቱን ሳያውቀው

እሱ ቀርቶ ሌላ ዘፈን ወጥቶ

እሱ አይወደኝ መከራው አይለቀኝ

እሱ እርጥብ ነገሩ ደረቅ

እሷ ጣፋጭ ልጅቷ ቆንጣጭ

እሳት ለፈጀው ምን ይበጀው

እሳት መጣብሀ ቢሉት እሳር ውስጥ ገብቻለሁ አለ

እሳት ቢቀርቡት ያሳክካል መነኩሴ ቢቀርቡት ይልካል

እሳት ቢያንቀላፋ ገለባ ጎበኘው

እሳት በሌለበት ጢስ አይኖርም

እሳት ቢዳፈን የጠፋ ይመስላል

እሳት ቢዳሬን የጠፋ ይመስላል ሞት ቢዘገይ የቀረ ይመስላል

እሳት ቢፈጃት ወደ ልጅዋ ጣለች

እሳት አመድ ወለደ እንዲሉ

እሳት ካየው ምን ለየው

እሳት እና ጌታ ብርቁ ነው

እሳት የሌለበት ቤት ጭስ አይወጣውም

እሳትን ምን ብትወደው ከጉያ አይሽጎጥ ወይ ጣራ አታወጣው

እሳት አለ እንጨት አይለማ ጀሮ እዳውን አይሰማ

እሳት ያለ እንጨት አይለማ ጀሮ እዳውን አይሰማ

እሳት አመድ ይወልዳል

እሳት ከበሳው ወራሪ የዘረፈው

እሳት ከበረበረው ሴት የመከረው

እሳት ከበረበረው ሴት የበረበረው

እሳት ካባረረው ሴት የመከረው

እሳት ካልነደደ አያበራም

እሳት ካየው ምን ለየው

እሳት የገባ ቅቤ

እሳት ጭሮ ከነፋስ ላይ

እሳትና *ነገር* ትንሽ ይበቃዋል

እሳትና ነገር ቢያ ጋንኑት ይ ጋነናል

እሳትና ነፋስ *ማርና መ*ላስ

እሳትና ድሀ ሲነካኩት አይወድም

እሳትና **ጥል የ**ቀረበውን ያቃጥል

እስኪያልፍ ያለፋል

እሷ ሰርታ እሷው ታፈርሰዋለች

እሷ ሰንፋ *ራቷን ገንፎ አድርጋ* ቢ*ያጎር*ሳት ተኮሳት

እሷ በፈሳችው በኔ አላከከችው

እሷ ነፍ*ጋ ራቲን 1ንፎ አድርጋ ቢያጎር*ሷት ተኮሳት

እሷው ሙታ እሷው መርዶ ጠርታ

እስሩ ባርፍ ደክሞኝ ዋርካ በፍሬው ፈነከተኝ

እስራኤልና ጻህይ የማይደርሱበት የለም

እስቲ ይሁና እናያለን አለች እውር

እሺ ባይ አክባሪ እምቢ ባይ አሳፋሪ

እሺ ባይ አክባሪ እምቢ ባይ አቅላይ

እሺ ይበልጣል ከሺ

እሽ*ና ገ*ለባ አይከብድም

እሾሀ ለረ*ጋ*ጩ ነገር ሳምጪው

እሾሀ ላጣሪው ስራ ለሰሪው

እሾሀ በሾሀ ይነቀሳል *ገን*ዘብ በ*ገን*ዘብ ይመለሳል

እሾሀ በሾሀ ይወጣል ሰው በሰው ይመጣል

እሾሀ አጣሪውን ነገር ፈጣሪውን ይጎዳል

እሾሀን በእሾሀ

እሽት በወረት እህል መውቃት በከብት

እሽት አድርገሀ ቅዳው እንዳይጎሽ ጠላው

እቃ እንደመጣ ይውጣ

እበላ ባይ ቃል አቀባይ

እበ**ላ ብዬ ተበ**ላሁ

እበላ ብዬ ተበላሁ ምነው ሳልበላ በቀረሁ

አበላ ያለ ዳኛ አገድል ያለ መጋኛ

አበትም ትል ይወልዳል

አበት ትል ይወልዳል

እበት ትል ይወልዳል ድሀ እብለትን ይወዳል

አበትና ኩበት ወገንና ከብት

እባብ ለእባብ ይተያያሉ ካብ ለካብ

እባብ ለእባብ ይተያያል ካብ ለካብ

እባብ ላይበላው አብላላው

እባብ ሲያዩት ይለሰልሳል ጌታ ቢጫወት ባልንጀራ ይመስላል

እባብ ስለሆዱ ይሄዳል በሆዱ

እባብ ቀጭን ነው ተብሎ ራሱ አይረገጥም

እባብ በመርዙ መሬት በወንዙ

እባብ በራሱ ጠመጠመ ከሰይፍ ላይ እግሩን አቆመ

እባብ በአፃርህ በትር በጅህ

እባብ ከእግርሀ ብትር ከእጅሀ አለች ቀበሮ

እባብ አፈር ያልቅብኛል ብሎ ሲሰስት ይኖራል

እባብ እንደ መለሰለስሽ ቅናተ ሮሀንስ በሆንሽ

እባብ እንደ መለስለሱ መታጠቂያ በሆነ እሱ

እባብ ከምድር ተ*ጋ*ድሞ ሰው በትር ይዞ ቆሞ

እባብ የልቡን አይቶ እግር ነሳው

እባብ *የሚገ*ድለው በምላሱ እኮ ነው እባብን ያየ በልጥ በረየ እባብ ያየ በልጥ በረየ እባብ *ጉድጓዱ*ን አይስት እባብ ጉድጓዱን ውሻ ጌታውን እባብ **ማ**ደል ከነበትሩ *ገ*ደል እባብ ጥበስልኝ ይብረድልኝ እባብና *ጓጉጓቸር* ባንድ ይኖራሉ እባብን ሞተ ብሎ እራሱን መርገጥ መቅበ**ጥ** እባክሀ አታጋልጠኝ ለጠላት አትስጠኝ እባክሽ ያሏት ጎረቤት ትሆን እመቤት እቤት *ሆኖ* ካሰበ ሄዶ ያልሰጠ በለጠ እቤት ዶሮ ሲታረድ እዱር ቆቅ ይያዛል እቤት ዶር ሲታረድ እዱር ቆቅ ይይዛል **እብድ ለእብድ አብሮ ይነ**ጉድ እብድ በ.ጨምት እስከ እስኩለ**ቀን** እብድ ቢጨምት እስከ እስኩለቀን ነው **እብድ ከወፈፍተኛ ቤት ያድራል** እብድ እሀል ገዝቼ ሚስቴን አሳበድኳት **እብድና ብርድ ያ**ስቃል በፃድ እብድና ሰካራም የልቡን ይናገራል እብድና ዘበናይ የልቡን ይናገራል እብድና የዘ*መኑ ፓ*ሊስ *ህግ አያ*ቅም እብድ የያዘው መልክ አይበረክትም እብድ ለእብድ ቀን ይባጅ እብድ ቀን አይመሽም **እታከል ተ**ግመል **አተካከል ተ**ግመል **እቴ ከ**ሆንሽ ካለስሜ አታልቅሽ **አ**ቺን ዘዴ ለ*ጋ*ሽ ዘውዴ **እ**ቺውም ቂጥ ሆና ተፈሳባት አሉ የኔታ እቺም ቂጥ ሆና ስንጥቅ ተበጀላት እቺ እንጣጥ እንጣጥ አምፓል ለጣውለቅ ነው እናቱ የሞተችበትና ውሀ የወረደችበት እኩል ያለቅሳሉ እናቱ የሞተችበትና ገበያ የሄደችበት እኩል አለቀሱ እናቲቱን አይተሀ ልጅቷን አማባ እናቲቱ ዶሮ ልጅዋን ይዛ ዓሮ ለዓሮ እናቴ ቤት ጠላ አጠጣለሁ ብላ የቤቷን ውሀ ትታ ወጣች እናቴን ላህል ዘጠኝ ወር ቀረኝ አለች እናቴን ሳይ ሴት ማግባቴ ቤትን ሳይ ትምባያ መጠጣቴ እናቴን ያገባ ሁሉም አባቴ ነው እናት ለልጇ ነቢይ ናት **እናት ለል**ጀ ልጅ ለነ*ገ*ዬ እናት ትረገጣለች እንደ መሬት እናትዋን አይተሀ ልጅቷን አማባ እናት የሌለው ልጅ ቀላል እንደ ጌሾ ሳይበላ የበላ ሳይናገር ዋሾ እናት የሌለው ተጓዳጅ እርሻ የሌለው ጠሳ ወዳጅ እናትየዋን ሲከጅሉ ልጅቷን ይስማሉ

እናቴ ቤት ጠላ አጠጣለሁ ብላ የቤቷን ውሀ ትታ ወጣች እናቷ ዘንድ ሄዳ ከመጣች ከእንብላው በቀር ስራ አጣች እናንተ ቤት ያለው እሳት እኛ *ጋርም* አለ **እናያለን ሲሉ ይታያሉ እና**ማለን ሲሉ ይታማሉ እኔ ልብላ አንተ ጣም እደር እኔ ሙቼ እኔው ቄስ ጠርቼ እኔም አለኝ ቁስል ያንተን የሚመስል እኔም *አራዳ አን*ቺም *አራዳ ምን ያጣ*ሳናል በሰው በረ*ንዳ* እኔም *ፈጣጣ አን*ቺም *ፈጣጣ ምን ያጣ*ሳናል በሰው ሰላጣ እኔ በል**ጀ ሳዝን ል**ጀ በል*ጁ ያዝን* **እኔ ባልኩ ይልኩና ይላኩ** እኔ ሳጣ ልጀ ጥርስ አወጣ እኔ ከሞትኩ ሀብቴ ለከዝኔ እኔ ከሞትኩ ማዘር ታብዳለች እኔ ከሞትኩ ምርጫው ይሰረዛል እኔ ከሞትኩ ሰርዶ አይብቀል አለች አህደ **እኔ ከሞ**ትኩ እቃ እ*ንዳታ*ውሽ እኔን ሲፈጀኝ ልጀን ያቃጥለው እኔን አይተሀ ተቀጣ በጉድሀ እንዳትወጣ አለ ሌባ እኔን የወደደ ካንጀት ልጀን የወደደ ካንገት **እ**ኔን ያለ ካንገቱ ልጀን ያለ ካንጀቱ እኔ አለኝ ቁስል ያንቱን የሚመስል እኔ አይገባኝ አር ላይ ቁጭ ብሎ ፈስ ገማኝ እኔ እበላው ሳጣ ልጀ ጥርስ አወጣ እኔ እውነት እናገራለሁ ሌላውን አስኮንናለሁ እኔ የምሞተው በእለት ሀልሜ የሚደርሰው በአመት እኔ የምበላው ሳጣ ልጀ ጥርስ አወጣ እኔው ሞቼ እኔው ቄስ ጠርቼ እኔው ሞቼ እኔው ቄስ ጠርቼ አለች ሴትዮ ቢመራት እኔው ተቀርድጀ እኔው ተቀቅዬ ባወጣሁት ነፍስ ተንጎራደደብኝ ባለ ዘጠኝ ልብስ እኔ ያለሁት እዚህ አንተ ያለኸው ሽሬ በምን አውቀህ በወሬ እኔ የምሞተው ዛሬ *ጣታ ገ*ብሱ የሚደርሰው ለፍልሰታ እንብላም ካላችሁ እንብላ አንብላም ካላችሁ እንብላ አለች አደ ጅቦ እንብዛም ብልሀት ያደርሳል ከሞት እንብዛም ስለት ይቀዳል አፎት እንቁራሪት ዝሆን አክል ብላ ተሰንጥቃ ሞተች እንስራዋን ረስታ ውሀ ወረደች እንስራዋን ጥላ ወንዝ ወረደች

እንቅልፍ ታበዥ ከነብር ትፋዘዥ

እንቅልፍና ሞት አሬትና ሀሞት እንቅልፍ የጠሳ ውሻ ያሳድ ጋል

እንበለ ገንዘብ መዝናናት ያመጣል ውርደት

እንባ ሲሻኝ አይኔን ጢስ ወ*ጋ*ኝ

እንኳን ለሙቅ ለገንፎም አልደነፃጥ

እንኳን ለራሱ ለሰው ይተርፋል እሱ እንኳን ለቤቱ ይተርፋል ለጎረቤቱ

እንኳን ለእሀቴ ለሌላውም ይዘፍናል አንገቴ

እንኳን ለገንፎ ለሙቅም አልደነግጥ

እንኳን ሊያበሉኝ ገርፈው ሰደዱኝ

እንኳን መሞት ማርጀት አለ

እንኳን ተልባ ሽቶሽ እንዲያም ዘጠኝ ቂጣ ትልጃለሽ

እንኳን እመነኩስ አልከናነብም

እንኳን እናቴ ሙታ እንዲያውም አልቅስ አልቅስ ይለኛል

እንኳንስ ዘንቦብሽ እንዳያውም ጤዛ ነሽ

እንኳን ዘንቦብሽ ድሮም ጤዛ ነሽ

እንኳን ከፎከረ ያድናል አምላክ ከወረወረ

እንኳን ከፎከረ ያድናል ከወረወረ

እንኳን እስቀው አገጠው የለኝ

እንኳን የሸመተ ያረሰም አይችልሽ

እንኳን ይችን የዝምብ ጠንጋራ እናውቃለን

እንኳንስ ዘንቦብሽ እንዲየውም ጤዛ ነሽ

እንኳንስ ዘንቦብሽ እንዲየውም ጤዛ ነሽ አሉ እትዬ ዘነቡ

እንደ ልብ የለም ነዳጅ እንደ ልብ የለም በራጅ

እንደ ልጅ በቀለበት እንደ ድመት በወተት

እንደ መረብ ሽፍኖ እንደ እንቁላል ደፍኖ

እንደ ሚስቴ እንጃ እንደእናቴ ሀሳብ አታውለኝ

እንደ ርግብ የዋሀነት እንደ እባብ ብልሀነት

እንደ ሰው ትመጪ እንደ አውሬ ትሮጪ

እንደ ሳር ነጭቶ እንደ ውሀ ተጎንጭቶ

እንደ ሽሽ ተነጥፎ እንደ ቅጠል ረግፎ

እንደ ሽመሳ በሁለት ይበላ

እንደ ቆጨት ተነስታ የሰው ለቅሶ አጠፋች

እንደ በሶ አንቆ እንደ እርጉዝ አስጨንቆ

እንደ ተተከለ ትርሽማ እንደ ተሰጣ ሽማ

እንደ አባት ስቆ እንደ ንጉስ አውቆ

እንደ አገሩ ይኖሩ እንደ ወንዙ ይሻገሩ

እንደ አንድ ልብ መካሪ እንደ አንድ ቃል ተና*ጋ*ሪ

እንደ አሔ ስርአት እንድ አብርሀም እራት

እንደ አጥር እንደ ቅጥር

እንደ አይን ፈሪ እንደ እግር ደፋር የስም

እንደ እንቁላል ድፍን እንደ መረብ ሽፍን

እንደ እሽት ፈልፍዬ እንደ ዘንባ መልምዬ

እንደ እንግዳ ደራሽ እንደ ውሀ ፈሳሽ

እንደ እንግዳ ጥልቅ እንደ ውሀ ፍልቅ

እንደ እውር አፍጣጭ እንደ ጎግ ቀሳዋጭ

እንደ ካህን ናዝዞ እንደ *ንጉ*ስ አዝዞ

እንደ ንብ ቀስሞ እንደ ወጥ ቀምሞ

እንደ ንጉሱ አጎንብሱ

እንደ ወርቅ አንከብሎ እንደ ሽማ ጠቅሎ

እንደ ወንድማማች ተበዳደሩ እንደ ባእዶች ተቆጣጠሩ

እንደ ወይን መልምዬ እንደ እንጨት ተክዬ

እንደ ውሀ ይፈስ እንደ ጋዝ ይነፍስ

እንደ ውሌ ደጃዝማች ባሌ

እንደ ዝንጀሮ በአፋፍ እንደ ጣጣ በዛፍ

እንደ ዳኛ በውል እንደ ምሰሶ በመሃል

እንደ ገና ይመታል በገና

እንደ የቤቱ ብዙ ነው ብልሀቱ

እንደ ጻህይ የሞቀ እንደ ጨረቃ የደመቀ እንደ አበባ ያሸበረቀ

እንደ ጴጥሮስ ብጽሳሎተ ርእስ እንደ ጳውሎስ በዘፈረ ልብስ

እንደ ፈረስ ጀሮ እንደ ሰላጢን ጉሮሮ

እንደ ፈታሂነቱ ሁላችን እንኮነናለን እንደ መሃሪነቱ ሁላችን እንጣራለን

እንዲህ ሲታረፈን ለሚስቴ ነፈፃኋት

እንዲሀ ልጠግብ በሬዪን አረድኩት

እንዲህ ነድጀ ልሙት የፊቱን በኋላ አድርጎት

እንዲያውም በመላ ፈስ ዳለቻ ነው

እንዲያው ብትመለሺ የገንፎ እንጨት ላሺ

እንዲያው ከምትቀሪ ምንቸቱን አንቅሪ

እንዳልበላ በአፌ እንዳልበር በክንፌ

እንዳልተወው ወለድኩ እንዳልሰው ነደድኩ አለች ላም

እንዳትበላ ለጎሟት እንዳትሄድ ቀየጹ ት

እንዳትሄድ ቀየዳት እንዳትበላ ለጎማት

እንዳየን ጤፍ አ*ጋየን*

እንዳዩ መብላት ሆድ ያስፋል

እንዳዩ መጉረስ እድሀነት ያደርስ

እንዳያማህ ጥራው እንዳይበላ ግፋው

እንዳያጣ ጥራው *እንዳ*ይበላ ግፋው

እንዳይወልዱ ይመነኩሱ እንዳይጸድቁ ይልከሰከሱ

እንዳገሩ ይናገሩ

እንዶድ በገርነቱ ውሀ ወሰደው

እንዴት ዋልሽ ለአህቱ ግንድ ለሚስቱ

እንጀራ ለራብ ድንጋይ ለካብ

እንጀራ ለባእድ መከራ ለዘመድ

እንጀራ ምን ይጨርሰዋል መጉረስ

እንጀራ በማየት አያጠግብም

እንጀራ በሰፌድ አሞሌ በገመድ

እንጀራን ከባእድ መከራን ከዘመድ

እንጀራ የስም እንጃ በወተት አምገህ ትበላ ነበር

እንጀራ ያለወጥ ቤት ያለ ሴት ከብት ያለበረት

እንጀራ ያለው ክቡድ እንጀራ የሌለው እብድ

እንጀራ ይ*ጋ*ግሩዋል እጣድ ቤት መላ ያጣክሩዋል ለሴት

እንጀራው ሳይኖር ከወጡ አስነኩልኝ

እንጃ በሰማያት በምድርስ የለም ምክንያት

እንግዲህ ነገሬን በከንፈሬ

እንግዳ ደራሽ ውሀ ፈሳሽ

እንግዳ ሆነሀ ብትመጣ ሳይሰለቹሀ ውጣ

እንግዳ ሲወደስ ባለቤቱን ያጎርስ

እንግዳ ሲያዘወትር ቤተሰብ ይሆናል

እንግዳ ሲ*ያፍር ባለቤት ይጋብ*ዛል

እንግዳ ይጋብዛል ባለቤት ሲያፍር

እንግዳ ደራሽ ውሀ ፈሳሽ

እንግዳ ፊት ወርቅ ኋላ ብር ኋላ ብረት

እንግዳ ፊት ወርቅ ኋላ ብር ኋላ ብረት ኋላ ጨርቅ

እንግዳና ሞት በድንገት

እንጎቻ የበላ ከራት ይ*ታገ*ሳል

እንጣጥ እንደ ፌቆ ሙልጭ እንደ ስብቆ

እንጥስ ቢሉ ቅንጥስ

እንጨት ሞልቶ ዛቢያ አይገኝበት

እንጨት ቢጠርቡት ይቀጥናል ሰው ቢበልጡት ይቀናል

እንጨት ቢያነዱት አመድ ቃጨ ቢፈትሉት ገመድ

እንጨት አይሽከሙ ሳመድ አሮጊት አያገቡም ሳትወልድ

እንጨት አይሽከሙም ሳመድ አሮጊት አያገቡም ሳትወልድ

እንጨት ካልነሱት እሳት አይጠፋም

እንጨት ካልነፈጉት እሳት አይጠፋም

እኖራስሁ ብስህ እጅግ አትበርታ እሞታስሁ ብስህ ስራ አትፍታ

እኖር ባይ ተ*ጋዳ*ይ

*እኖር ባይ ተጋዳይ እድን ባይ ተከ*ሳካይ

እኛ ባገራችን ዳቦ ፍሪዳችን

እኛ ያልፈሳንበት ዳገት የለም አለች አሉ አህያ

እኛ ምን አባባን በሰው ፖለቲካ እኛንም አይንኩን እኛም ሰው አንነካ

እኛ ባገራችን ዳቦ ፍሪዳችን

አከከኝ ልከክሀ

እከክ የሰጠ ጌታ ጥፍሩን አይነሳም

እከ*ክን ያመጣ* ጥፍርንም አላሳጣ

እከክ የሰጠ ጥፍር አይነሳም

እከሌ እባብ ነው መሄጃው አይታወቅም

እኩሉ በዶሮ እኩሉ በሽሮ

እኩሉን ተላጭታ እኩሉን ተቀብታ

እካስ ያለ ታግሶ እጸድቅ ያለ መንኩሶ

አወቁኝ ደብቁኝ

እወቁኝ *ያ*ለ ደብቁኝ

እወቅ ያለው ባርባ ቀኑ ያውቃል አትወቅ ያለው ባርባ ዘመኑ

እወደዋስሁ *እንጂ* ይወደኛል አትበል

እወ*ዳ*ስሁ እያለ የሚጠላ እጾማስሁ እያለ የሚበላ

እውር ምን አይቶ ደንቆሮ ምን ሰምቶ

እውር ምን ይሻል ብር*ሀን ነጋ*ዴ ምን ይሻል *መዳን*

እውር ምን ይሻል ብር**ሀን በሽተ**ኛ ምን ይሻል *መዳ*ን

እውር ሲቀናጣ ምርኩዙን ወርውሮ ይፈልጋል

እውር ሲቀና**ጣ ምርኩዙን ወርውሮ ፍለ**ጋ ይገባል

እውር ሲቀናጣ ምርኩዙን ይጥላል ብሬክ ይደንሳል

እውር ሲወበራ በሽማው ላይ አራ

እውር ሲወበራ በትሩን ይጥላል

እውር ሲወበራ ከመ**ሪው ይጣ**ላ

እውር ሲጠግብ ከመሪው ይጣላል

እውር *ነገ አይ*ንሽ ይበራል ቢ<u>ሷ</u>ት ዛሬን እንዴት አድሬ አለች

እውር በበዛበት አንድ አይና ይነግሳል

አውር በዘንጉ ነጋዴ በወርቁ

እውር ቢሸፍት ከ*ጓሮ አያመ*ልጥ

እውር ቢጠ**ግብ ዘንጉን** ይወረውር

እውር ቢፈርዱ እውር ይወልዱ

እውር ተመሪው ሞኝ ተመካሪው

እውር ተመረው **ሞ**ኝ ተመካረው ይጣሳል

እውር ተመ**ሪው ሞ**ኝ ተመካሪው አይ**ጣ**ላም

እውር ከመሪው ሞኝ ከመካሪው እውርን እውር ቢመራው ተያይዞ ገደል እውር አያፍር ፈሪ አይደፍር እውር እውርን ቢከተል ተያይዘው ገደል እውር *አያፍር ፈሪ አ*ይደፍር እውሻ **ሆድ ቅቤ አ**ያድርም እውነተኛ *ሚ*ስት ባሏን ትወዳለች እውነቱን ተናግሮ እመሸበት ያድራል እውነት ለግዜር ውሽት ለሳጥናኤል እውነት ትዘገያለች እንጂ አትቀርም እውነት የተናገረ በመርከብ የተሻገረ እውነት የ**ሀሰት ባሀር ብትሰም**ጥ ትሟሟለች እንጂ አትጥፋም እውነት ይመስላል ልብ*ን ያ*ቆስላል እውነትና **ሀቅ እያደር ይጠራል እ**ንደ ወርቅ እውነትና *ጓጋ*ት እያደር ይታያል እውነትና *ጉጋ*ት እያደር ይጠራል እንደወርቅ **አዚያው ሞሳ አዚያው ፈሳ እዚያው ዘንቦ እዚያው ያባራ እዛም ቤት እሳት አለ** እየሰለሱ እድ*ሜ መ*ቁጠር እየቆሉ ጥሬ እየቆረጣችሁ አንበሳውም ሄደ ነብሩም ሞተላችሁ እየበለቱ ሳይሆን እየቧለቱ እየቤትሀ ግባ እየራስሀ ተቀባ እየተፈጨ እየተቦካ እየሞተ እየተከካ እየታጠቡት ያድፋል እየመከሩት ያጠፋል እየወገንሀ ቢሉት የመቶ አመት ቆዳ ከብት ተራ ቆመ እየወገንሀ ቢሉት አክንባሎ ጋጥ ገባ እየነገርናቸው እያረጉት ዋዛ ከተለበለበው የተላጠው በዛ እዩን እዩን ያለች ደብቁን ደብቁን ታመጣለች እኖኝ እኖኝ ያለ ደብቁኝ ደብቁኝ ይላል እየጠጡ ዝም የ*ጋ*ን ወንድም እየፈለገው አወቀኝ ብሎ መጣ እየፈለገው እወቀኝ እወቀኝ ብሎ መጣ እየፈጬ ፕሬ **እያለው የ**ማይከፍል ~~ጭ~~ኖ የማያደላድል እያወቁ ቢስቱ ምንድር ነው መድኃኒቱ *እያ*ጨወትኳት *ታን*ቀላፋለች እያየህ ተናገር እየዋኘህ ተሻገር እያየኋት የምታስቀኝ ሚስት አገባሁ እያየኋት የምታስቅ ሚስት አገባሁ እያደር ይቃቃር **እያደፈ በእንዶድ እየ**ጎለደፈ በሞረድ **እ**ዬዬም ሲ*ዳ*ላ ነው **እ**ዬዬ ሲደላ ነው **እ**ዬዬ ሲ*ዳ*ላ ነው እደ ልቡና ለጸሎት እደ ሰብእና ለመስዋእት እደን ገብተሀ አምሳያሀን ቁረጥ

እዳ ለቤት ምስጢር ለጎረቤት

*እዳ*ሪ ሳያወጣ የበላ *እዳ*ውን ሳይከፍል *ጎታውን* የሞላ

*እዳሪ ያረ*ሰ ለልጇ አጎረሰ

እዳ ሰርጉ ነውር ማእረጉ

እዳ ቢያምርህ ዋስትና ኩነኔ ቢያምርህ ግብዝና

*እዳ ከሜዳ ሲለኝ አ*ደረ

እ*ዳ* አለብኝ ብለሀ አትቸገር እዳ የለብኝም ብለሀ አትከበር አይታወቅም የአምላክ ነገር

እዳውን ከፍሎ የከተተ ጌታውን የተሰናበተ

አዳው ዶሮ መጋቢያው ዳወሮ

እድለ ቢስ ሲዳር ውሀ ይሞላል በጥር

እደለ ቢስ አሞራ አንበጣ ሲመጣ አይኑ ይጠፋል

እደለ ቢስ አሞራ አሸን ሲመጣ አይኑ ይጠፋል

እድሳም አሞሌ በቅ**ሎ** ይለው**ጣ**ል

እድሳም **አሞሌ በዶሳር ይሸጣል**

እድላም አሞሌ የምርጫ ምልክት ነው

እድል ተርታውን እጣ ፈንታውን

እድል የሌለው የሚለፋው ለሰው

እድል *ፈንታ* ጥዋ ተርታ

እድ*ሜ ለ*ንስህ ዘ*መን* ለፍስህ

እድሜ ያልመከረው ሽማግሌ ከውሀ የገባ አሞሌ

እድ*ሜ* ካላነሰው ጊዜ አለው ለሰው

*እድሜና መ*ስታወት አይጠገብም

እድሜና ቁረንጩ ተበጣጥሶ ያልቃል

እድሜና ጨርቅ ሲበጣጠስ ያልቅ

እድ*ሜ*ና ጨርቅ በደህና አያልቅ

እድር እስከ በጌምድር

እጁ ተበትር አፉ ከነገር

እጇን በሰንሰለት እግሩን በብረት

እጀን በእጀ ቆረጥኩት

እ**ጀ ከበት**ር አፌ ከነገር

እጅ *ለነግር ያግ*ዛል ልብ *እንደ ንጉስ ያ*ዛል

እጅ ሳፍ *ሚ*ዛኑ ነው ባፍ የ**ገባ ለ**እጅ ሀይሉ ነው

እጅ ሲነድ ልብ ይነድ

እጅ **እሾ**ሀን ይነቅሰዋል ጥ*ጋብ ሞትን ያስረሳዋል*

እጅ **እያጠቡት ያድ**ፋል ልጅ እየነ<u>ገ</u>ሩት ያጠፋል

እጅ ከልብስ **ም**ላስ ከጥርስ

እጅ ከበት*ር* አፍ ከነገር (ይቆጠብ)

እጅ ይዘው ያስገቡት እጅ ይዞ ያስወጣል

እጅህን ከባሀር አማባ ብ*ታገኝ አሣ*ን ታወጣለህ ባታገኝ ታጥበህ ትወጣለህ

እጅና **አፍ አይተጣ**ጡም

እጅና **አፍ አይተጣጣ**ም

እጅና **ጭ**ራ አፍና እንጀራ

እጅና **ጭ**ራ ስ*ጋ*ና አሞራ

እጅ*ግ ጣግ*ኘት *ያመጣ*ል ትእቢት

እጅግ ስለት ይቀ*ዳ*ል አፎት

እጅ**ግ ብልሀት ያደርሳል ከሞ**ት

እሪ በከንቱ ማን ሊሰማ ነው ጩኸቱ

እገሌን ሲያማ ለኔ ብለሀ ስማ

እገሌ የዋለበት ሽንጎ አይጥ የገባበት እርጎ እርጎውንም ለውሻ እርሱንም ለውርሻ

እግረ መንገዳቸውን ይሽጣሉ በሬአቸው

እግረ ቀጭን እንደ ሰሳ ልበ ሙሉ እንደ አንበሳ

እግረ ቀጭን ይሞታል ሲሉ እግረ ወፍራም ይሞታል

እግረ ቀጭን ይሞታል ሲሉ እግረ ደንዳና ይሞታል

እግሩን ለጠጠር *ግንባ*ሩን ለጠር

እግሩ ለጠጠር *ግን*ባሩ ለጦር

እግር ሄዶ ሄዶ ካር ጉድጓድ ይገባል

እግር ሲደርስ እግት ይመለስ

እ**ግ**ር ቢሳሳት ከአ*ንጋጻ* አፍ ቢሳሳት ከእ*ጻ*

*እግር ተርካብ እ*ጅ ተዛብ

እግር ከእርካብ እጅ ከዛብ

እግር ከሸሸ ልብ ሸሸ

አግር የላት ክንፍ አጣራት

እፃር ዜጋ ነው

አግርህን በፍራሽህ ልክ ዘርጋ

እግርና እራስ እኔ እለብስ እኔ እለብስ ይጣላሉ

እግርህን ለጠጠር ደረትን ለጦር

እግዚአብሄር ለፍጥረቱ ሰው ለሰውነቱ

እግዚአብሄር ለፍጥረቱ ሰው ለሰውነቱ ያስባል

እግዜር ሲስጥ እንጀራ በወጥ

እግዜር ሲቆጣ በዝናብ አር አመጣ

እግዜር ሲቆጣ በዝናብ *አር ያመጣ*

እግዜር በትር ሲቆርጥ ቆላ አይወርድም

እግዜር ሲዋል እናት አታነሳም

እግዚአብሄርን ያህል ጌታ **ገ**ነትን ያህል ቦታ

እግዜር በመለኮቱ ጎልማሳ በሚስቱ

እግዜር ባወቀ ሰማይን አራቀ

እግዜር እባብን ልቡን አይቶ እግር ነሳው

እግዚአብሄር የተናገረውን አያስቀር የማያደርገውን አይናገር

እግዜርን ሳይጨምር የቆጠረ ሁልጊዜ ሲቆጥር ይኖራል

እግዚሄር *ያመነውን ማን* ይችለዋል *ንጉ*ስ የተከለውን *ማን* ይነቅለዋል

እጠጣ ሲል ይዋኛል እበላ ሲል *ይዳ*ኛል

እጣ ያስታርቃል ሙግት ያዳርቃል

እጣ ያስታርቃል እንጂ አይፈርድም

እጭን ያለ ኮርቻውን እለምን ያለ ስልቻውን

እጸድቅ ብየ ባቅፋት አንቀላፋች

እጸድቅ ብዬ ባዝላት አንቀልባውን በጥርሷ በጠሰችው

እጸድቅ ብዬ ባዝላት ተንጠልጥላ ቀረች

እጸድቅ ብዬ ባዝላት ተኝታ ቀረች

አፍረት ያከሳል ያመነምናል

እፍኝ **ቆሎ ይዘ**ሀ ከአሻሮ ተጠ*ጋ*

ሽረ ሳቄ ናልኝ ጥርሴስ አመሉ ነው

ኧረ ጉዴ ባሌ ገደለ በጎራዴ

ħ

ከሀጻን *ጋር አትብ*ላ ድንች ድንቹን ይለቅምብሀል

ከልብ ካለቀሱ ነጻ ምርጫ ይካሄዳል

ከልብ ካለቀሱ እንባ አይገድም

ከልጅ አትጨወት ንፍጥ ይለቀልቅሀል

ከልጅ ጋር አትጨወት ይወጋሀል በእንጨት

ከልጅ *ጋር አ*ትጨወት አይንህን ያወጣዋል በእንጨት

ከመሞት መሰንበት

ከመሽም *ጋ*ዝ አለ

ከመቶ ሀምሳ ዳዊት የልብ ቅንነት

ከመናገር ደጃዝማችነት ይቀራል

ከመደብደብ ይሻላል ማደብ

ከማትረባ ጉልበት በሀግ አምላክ ይሻላል

ከማን ጋር እንደምትውል ንገረኝ አንት ማን እንደሆንክ እነግርሀስሁ

ከማያቁት ወዳጅ የሚያቁት ጠሳት ይሻሳል

ከማያውቁት መልአክ የሚያውቁት ስይጣን ይሻላል

ከማይረባ ቁርስ የጠዋት ጸሃይ ይሻላል

ከሜዳ ወዳያ ፈረስ ካርባ ወዳያ ቄስ

ከምኔው ሞትሽና አፈር አፈር ሽተትሽ

ከምድር ውስጥ ልቃቂት አይወጣም

ከሞኝ ደጃፍ ሞፈር ይቆረጣል

ከራስ በላይ ነፋስ

ከርሞ ጥጃ አድሮ ቃሪያ ታጥቦ ቄቃ

ከሰው ቀለብላባ ከመሬት ገብ*ጋ*ባ

ከሰው ክፋ ደባል ከጭነት ክፋ አላል

ከሰጠሽ ሰጪኝ ካልፈለግሽ ፈግጪው ተቀምጠሽበት ከምትደፈጥጪው

ከቁራ *ጋር* የዋለች እርግብ ሳባዋ ባይጠቁርም ውስጧ ጠቁሮ ትመስሳለች

ከቁርባን ውጭ ክርስትና

ከቁንጫ መላላጫ ያወጣል

ከበሉ አይቀር እንክት ከገሙ አይቀር ጥንብት

ከበሮ በሰው ላይ ታምሪያለሽ ሲይዙሽ ታደናግሪያለሽ

ከበሮ በሰው እጅ ታምር ሲይዙዋት ታደናገር

ከባለቤቱ (በላይ) ያወቀ ቡዳ ነው

ከባልሽ ባሌ ይበልጣል ማይክሮዌቭ አበድሪኝ

ከባልሽ ባሌ ይበልጣል ሽሮ አበድሪኝ

ከባልሽ *ጋር ሁኚ* ቢሏት የተለመነች መሰላት

ከባቄላ አይጠፋም ዲቃላ

ከባእድ የጠጡት ኮሶ ይወጣል ደም ጎርሶ

ከተኛ አንበሳ ዞርዞር ያለ ቀበሮ ይሻለል

ከነገረኛ ሰው ስንቅ አይደባልቁም

ከነገሩ ጾም እደሩ

ከነገሩ ጾም ይደሩ

ከኑግ *ጋር* የተገኘ ሰሊጥ በጣም ይጣፍጣል

ከናትዋ ልጅዋ ትብስ ባቄላ አሮባት እጅዋን ትልስ

ከኔ ከወሰድሽው ተቀምጠሽ ልበሽው

ከወንድም ደረቅ ከወጥ መረቅ

ከዘመድ አጠገብ የተዳረች ልጅ ትዳር አትይዝም

ከጠጅ ወዲያ አስካሪ ከባለቤት ወዲያ መስካሪ

ከኛ ወዲያ ጎራሽ እህል አበላሽ ከኛ ወዲያ ፋጨት አፍ ለማሞጥሞጥ ከአህያ የዋለች ሳር መጋጥ ትማራለች ከአህያ የዋለች ጊደር ለከፋ ጀመረች ከአህያ የዋለች ጊደር ፈስ ተምራ መጣች ከአህያ የዋለች ጊደር ፈስ ተምራ ትመጣለች ከአጣት መኖር መጋጣት ከአባቱ ፊት የሚናገር አፍ ለምጽ ይሆናል ከአብሮ አደግሀ *ጋር* አብረሀ አትሰደድ ከአጋም የተጠጋ ቁልቋል ዘሳለም ሲያለቅስ ይኖራል ከአፈርኩ አይመልሰኝ ከአፍ የወጣ አፋፍ ከአፍ የወጣ ቃል ከእጅ የወደቀ እንቁላል ከዘላለም ፈስ ያንድ ቀን ቅዘን ይሻላል ከዝንጀሮ ቆንጀ ምን ይመራርጡ ከዝንጀሮ ቆንጀ አንዱ ውድድሩን አሸነፈች ከዳቦ የተገኘ ወጥ አብረህ ግመጥ ከገሙ አይቀር መጠንባት ነው ከገሙ አይቀር ቅርንት ነው ከጠጣ የዋለ ጉሬዛ እህል ፈጅቶ ገባ ከፈሳም ቤት ቅዘናም ገባበት ከፍትፍቱ አጉርሱኝ ከፍትፍቱ አጉርሱኝ ከመረቁ ጾመኛ ነኝ ከፍትፍቱ ፊቱ ኩላሊት ካላየ አይን አይይም ካለመናገር ደጃዝጣችነት ይቀራል ካለቀ መቆጠብ ከመሽ መንጠብጠብ ካለቀሰ አይቀር በደንብ ምታው ካለቃና ከጠገራ ፊት ዞር በል ካለ ፈጣሪ አሚጠሽ *ጋግሪ* ካላት ከፍላ ኑ ቅመሱ የምትል ናት ተቃመሱ ካልቀበጡ አይዘሉ ካልዘለሉ አይሰበሩ ካልበሉበት ደጀ ሰላም ከበሉበት ቤት ነው ካልታዘልኩ አላምንም አለች ሙሽራ ካልደፈረሰ አይጠራም ካልደፈረሰ አይጠራም ካልጠራ አይጠጣም ካልፈላ አይገነፍል ካልተጣደ አይበስል ካረባዘች ክታብ ያዘች ፈሷን ፈስታ ቂጧን ያዘች ካረጇ አይበጇ ካረጇ አይባጇ ካንቺ የተሻለች ሴት ባላገኝ ሌላ እንዳታገቢ ጠብቂኝ ካንድ ልጀገረድ ይገኛል ሁለት ዘመድ ካንዠት ካለቀሱ እንባ አይገድም ካያያዝ ይቀደዳል ካነ*ጋገር ይፈረዳ*ል ካገሩ የወጣ አገሩ እስኪመለስ ቢጭኑት አህያ ቢጋልቡት ፈረስ ኳስ ለራስሽ ስተይ ጎል ግቢ አለዚያ ፎሪ ብስው ይጠልዙሻል ካንጀት በላይ ፍቅር እያደር ያቃቅር ካንጀት ነው ካንገት

ካዋቂ ጠያቂ
ክሬምት ከቄቃ በኃ ከግጫ
ክሬምትና በኃ ቆላና ደኃ
ክሬምትና ኮሶ ቤት በምስሶ
ክሬምትና ወላድ ሲጠሉት ያከብራል
ክሬምትን የሬጀ በኃ አዳውን የሬጀ ዜኃ
ክፉ ሴት በኑሮ ላይ ከባድ ሬሳ ትሆናለች
ክፉ ሴት ጠዋት ወተት ማታ ሬት
ክፉ ባይኖር የመልካም ዋኃ አይታወቅም

Ø

ወልዶ አይስም ዘርቶ አይቅም ወረቱን የተቀጣ ነጋዴ ዋግ የመታው ስንዴ ወሬኛ ሚስት ዘርዛራ ወንፊት ወራጅ ውሀ አይውሰድህ ሟች ሽማግሌ አይርገምህ ወሬ ቢነፃሩሀ መላ ጨምር ወሬ ቢያበዙት ባህያ አይጨንም ወርቅ የያዘ ቀበዝባዛ እህል የያዘ ፈዛዛ ወርቅ የጨነች አህያ ስትገባ የማይፈርስ ግርግዳ የስም ወስፌ ቢለግም ቅቤ አይወ*ጋ*ም ወንዝ ለወንዝ መቀደስ ያረፈ ሰይጣን መቀስቀስ ወንዝ ለወንዝ ሩዋጭ የሰው በግ አራጅ ወንድ ልጅ ተወልዶ ካልሆነ እንዳባቱ ስጡት አመልጣሎ ይፍተል እንደናቱ ወንድ ልጅ እና ቢላዋ ጨማ ይወዳሉ ወንድ ሊበላ የሴት ሌባ ወንድ ልጅ በተሾመበት ሴት ልጅ ባንባበት ወንድ ልጅ ለፈረስ ሴት ልጅ ለበርኖስ ወንድ ልጅ አንድ ቀን እንደ አባቱ አንድ ቀን እንደ እናቱ ወንድ ባለ በእለት ሴት ባለች በዓመት ወንድ እንደያዙት ነው ወንድ ከዋለበት ከብት ከተስማራበት ወዛም 1ማ ቢለው የነጭ ወሬ ነው አለው ወይ አበዳሪ ወይ ተበዳሪ ይሞታል ወይ አታምር ወይ አታፍር ወይዘሪትነት ያንድ ቀን ርቀት ወይ ዘንድሮ !አለች ቀበሮ ወይኖ አረሰው ወይኖ ጎረሰው ወደሽ ከተደፋሽ ቢረግጡሽ አይክፋሽ ወደሽ ነው ቆማጢት ንጉስ ትመርቂ ወደቀ ሲሉ ተሰበረ ነው ወደው የዋጡት ቅልጥም ከብርንዶ ይጥም ወዳጅ ይመጣል ከራያ ጠላት ይወጣል ከጉያ ወገኛ ቀበሌ ወረዳ (ከፍተኛ) መሆን ያምራታል ወግ ነው ሲዳሩ ማልቀስ ወጠሔ ለወጠሔ ቢማከሩ እንዳይታረዱ ወጡ ሳይወጠወፕ ወስከምቢያው ቁጥፕ ወጣ ወጣና እንደ ሽንበቆ ተገነደስ እንደ ሙቀጨ

ወጥን ማን ያውቃል ቢሉ ቀሳዋጭ

ወጥን የሚጨርስ መጎራረስ ሴትን የሚያስመታት መመላለስ

ወጪ ያዘዘባት ጥቁር ሴት አንገቷን ትነቀሳለች

ወጭትና ሴት ሲከናነቡ ይሻላል

ወፍ እንዳገርዋ ትጨሀለች

ወፍጩና ሴት መቼም አይሞላለት

ዋቢ ያስው ያመልጣል ዋቢ የሌስው ይስምጣል

ውሀ ለሚወሰደው ሰው በትርህን እንጂ እጅህን አትስጠው

ውሀ ለቀደመ ግዳይ ለፈለመ

ውሀ ለወሰደው ካሳ አይከፍልም

ውሀ ለወሰደው ፍለጋ የለውም

ውሀ ሊያንስ ሲል ይገማል ሰው ሊያንስ ሲል ይኮራል

ውሀ ሳነቀው ባለቤቱ ሳሳወቀው መድሀኒት የለውም

ውሀ ልትቀዳ ሄዳ እንስራዋን ረስታ መጣች

ውሀ መልሶ ውሀ ቀልሶ

ውሀ መመለስ ወደ ሌላ ማፍሰስ

ውሀ ምን ያሰጩኸዋል ድንጋይ

ውሀ ምን ያገሳ ድሀ ምን ያወሳ

ውሀ ሲወስድ እያሳሳቀ ነው

ውሀ ሲደርቅ ይሽታል ሰው ሲከዳ ይወሽክታል

ውሀ ሲጎድል ተሻገር ዳኛ ሲገኝ ተናገር

ውሀ በለዘብታ ድንጋይ ይፈነቅላል

ውሀ በብልሀት ይቆላል በእሳት

ውሀ በእሳት ሰስ በዳገት

ውሀ ቢወቅጡት መልሶ እንቦጭ ነው

ውሀ ቢወቅጡት እንቦጭ

ውሀ ቢደርቅ አሳ ያልቅ

ውሀ ቢጠቅምህም ማእበሉን አትመኝ

ውሀና ገደል እያሳሳቀ ይወስዳል

ውሀና ጠጅ እኩል ይጠጣሉ

ውሀ**ን** መመለስ ወደ ሌላ ማፍሰስ

ው*ሀን ምን ያ*ስ<del></del>ጨኸዋል ድ*ጉጋ*ይ

ውሀ አያንቅ ነገር አያልቅ

ውሀ እድፍን ያጠራል ትምሀርት ልብን ያጠራል

ውሀ ከነቁ አባባ ከአጽቁ

ውሀ የሚወሰደው ሰው አረፋ ይጨብጣል

ውሀ የጥቅምት ነበርሽ *ታዲያ ማን* ይጠጣሽ

ውሀ ዌስ ክፋ ሴት ሰውን ያበራሉ ከቤት

ውሀ ቄነስና ክፋ ሴት ሰውን ያባርራሉ ከቤት

ውሀውም *እንዳ*ይደርቅ አሳውም *እንዳያ*ልቅ

ውሀውም እንዳይደርቅ አሳውም እንዳያልቅ አድርጎ ነው እርቅ

ውል አያወላውል ምላት አያሻግር

ውል ያዋውላል ታንኳ ያሻግራል

ውል ያዋውሳል ታንኳ ያሻግራል አቧራ ያስሳል

ውስጥ ውስጡን ድመትም አውሬ ነች

ውሻ ምን አገባት እርሻ

ውሻ በሰፈሩ ጅብ ነው

ውሻ በቀደደው ድመት ተከተለች

ውሻ በቀደደው ጅብ ይገባል ውሻ በበሳበት ይጨሀል ውሻን በርግጫ ማስት አንካ ስጋ ማስት ውሻ የጌታውን ጌታ አያውቅም ውሽማዋን ብታይ ባልዋን ጠላች ውጣ ያለው ብር ግርግዳ ሲፍቅ ያድራል ውጣ ያለው ገንዘብ ግርግዳ ሲቧጥጥ ያድራል ውጣ ያለው ገንዘብ ግርግዳ ሲጨጥር ያድራል

ዘላለም ከመፍሳት አንዴ መቅዘን ዘመነ ግልምቢጥ ውሻ ወደ ሰርዶ አህያ ወደ ሊጥ ዘመነ ግርምቢጥ ውሻ ወደ ሰርዶ አህያ ወደ ሊጥ ዘመን እንደንጉሱ አውድማ እንደንፋሱ ዘመን የሚወልደውን ንጉስ የሚፈርደውን ዘመን የሚወልደውን ንጉስ የሚፈርደውን የሚያውቅ የስም ዘመን የሰጠው ቅል ድንጋይ ይሰብራል ዘመን የወለደው ንጉስ የወደደው ዘመን ያነሳው ቅል ድንጋይ ይሰብራል ዘመደ ብዙ ጠላሽ ቀጭን ነው ዘመደ ብዙ ጠላው ቀጭን ነው ዘመዱን ያማ ገማ ዘመዱን ያማ ለራሱ ገማ ዘመዱን ያማ እራሱ ገማ ዘመድ ሲጣላ ያረክሳል ዘመድ ሲፈራ ላሊበላ ሲኮራ ዘመድ በዘመዱ አይጨክንም ሆዱ ዘመድ ቢረዳዳ ችግርም ባልጎዳ ዘመድ ቢረዳዳ ችግርም አይጎዳ ዘመድና መድሀኒት የተቸገሩ ለት ዘመድና መድሀኒት በተቸገረ ቀን ይፈለጋል ዘመድና ሚዛን ከወገብ ይይዛል ዘመድና እሳት በሩቅ ዘመድና ሳንቲም ከመንገድ ወድቀው ሳንቲሙን አነሱ ዘመድን ጥለው ዘመድና ዋንጨ እያለቀሰ ይመጣ ዘመድና ገንዘብ ሳያስቡት ይገኛል ዘመድና ፍየል ቤት አጥፊ ነው ዘመድን ከዘመድ *ጋር ማጣት ዳቦ እንደመግመ*ጥ ነው ዘመድን ከዘመድ *ጋር ማጣት ጨጣ እ*ንደመቁረጥ ይቆጠራል ዘመድን የሚወጉበት ጠር ጀንፎው አይለቀቅም ዘመድን የሚወጉበት ጦር ጅንፎው አይለቀቅም ዘመድ ከዘመዱ አህያ ካመዱ ዘመድ ያረጀ በልቶ ያፈጀ ዘመዶችዋ ሁሉ ይሏታል ግንድ አልብስ ዘምቶ ተወረሰ ዘምቶ ያረጀ በልቶ ያፈጀ

ዘረፋና ቀን ካልተሻሙበት ያልቃል

ዘሩ የጣቴ ምድሩ ያባቴ

ዘር ልትበደር ሂዳ እህል ሲሸት መጣች

ዘር ከል3ም ይስባል

ዘር ከልንም ይጠቅሳል

ዘር ከልንም ይሰባል

ዘር ከበረከት ትውልድ ከምርቃት

ዘርቶ መቃም ወልዶ መሳም

ዘርቶ ያልበላ አምላክን ጠላ

ዘር የጣቴ ምድሩ ያባቴ

ዘባራቂ ሳባ ቀረሽ እብድ አስተኔ

ዘባራቂ ይወዳል ምራቂ

ዘቅዝቀው ቢቀብሩት ቀና ብሎ አደገ

ዘንዶ የዳገት በረዶ

ዘንጋዳ ከቆረጡት አገዳ ሚስት ከፈቷት እዳ

ዘን*ጋጻ* ተቆረጡት *አገጻ እዳ*ኛ ከደረሱ *እጻ*

ዘን*ጋዳና ወታደር በመከር ጊ*ዜ ይታይ ነበር

ዘንጋዳ የገለበጠ አባቱን የገላመጠ

ዘንዶ የዳገት በረዶ

ዘንፃ ከተተከለ ልብ ተከፈለ

ዘኬውን ሲቋጥር አነቀው ነብር

ዘጠኝም ቢታለብ ለኔ ያው ገሌ ነው

ዘጠኝ ሞት መጣ ቢሉት አንዱን ግባ በለው

ዘጠኝ ሞት መጣ ቢሉት አንዱን ግባ በለው አለ

ዘጠኝ ሞት መጣ ቢሉት አንዱን ግባ በለው አለው

ዘጠኝ ጠጥቶ አስረኛውን የወደደ በሙሉ ነደደ

ዘጠኝ ጠዋቶ አስር የወደደ በሙሉ ተናደ

ዘጥ ዘጥ አቁ*ጣጻ* ቂጥ

ዘገየች ከረመች ቆይታ መጣች

ዘፌን በበገና ነገር በዋና

ዘፈን በከበሮ አዋጅ በደበሎ

ዘፈን በገና ነገር በዋና

ዘፈን አለ በገና ነገር አለ በዋና

ዘፈን አለ በገና ነገር አለ ዋና

ዘፍኖ *አያምር እ*ንኳን አልቅሶ

ዛሬ ጠምቃ ፋጀችው ጠልቃ ጠልቃ

ዛሬ የትላንት ነገ ነበረች ዛሬ ደግሞ የነገ ትላንት ትሆናለች

ዛር ልመና ሳይያዙ ገና ከተያዙ ብዙ ነው መዘዙ

ዛብ የሌለው ፈረሰኛ ምሳ የሌለው ኮሰኛ

ዛፍ ሲወድቅ ከግንዱ ሰው ሲቸገር ከዘመዱ

ዛፍ በሌለበት እንቧጮ አድባር ይሆናል

ዛፍ ዝናብ ያስጥላል ትልቅ ሰው ከዳ ያስጥላል

ዛፍ ያለቅርንጫፍ አይደምቅም ሰው ያለሰው አይከበርም

ዛፎች ቢጠፉ ቁጥቋጦች ተሰለፉ

ዛፎች ቢጠፉ ቁጥቋጦች ዛፎች ነን አሉ

ዛፎች አለቁ እና ግራሮች ዛፍ ሆኑ

ዜማ በሀሌ ነገር በምሳሌ

ዝሆኑ ሳለ ዱካውን

ዝሆን ለቀንድ ባላባት ለትውልድ

ዝሆን ማለት ከሞኝ ያስቆጥራል ዝሆንም ለሆዱ ድምቢጥም ለሆዱ ወደ ወንዝ ወረዱ ዝ*ሆን* ቂጡ*ን ተማምኖ ግንድ ይውጣ*ል ዝሆን ቢያንቀላፋ ዛፍ ተደግፎ ነው ዝሆን እንሆት ፍለጋው ወዴት ዝሆን እንሆ ፍለጋው ወዴት ዝሆን ጥርሱን አዝመራ ገብሱን ዝ*ሆንና ዝሆን ቢጣሉ የሚጎዳ*ው ሳሩ ዝሆን የዋለችበትን ትመስላለች ዝም ባለ አፍ ዝምብ አይ*ገ*ባበትም ዝም ብትል ባትከበርም ችላ ትባልበታለህ ዝምታ ለበግም አልበጃት አስራ ሁለት ሆና አንድ ነብር ፈጃት ዝምታ ራሱ መልስ ነው ዝምታ ራሱን የቻለ መልስ ነው ዝምታ ወርቅ ነው ዝምታ ወርቅ ነው መናገር ብር ነው ዝም አይነቅዝም ዝም ያለ ተንኮለኛ ይመስላል እንብላ ያለ ስስታም ይመስላል ዝርክርክ ከወንፊት የባለ ዝክዝክ ዝቅ ቢል ከገብርዬ ከፍ ቢል ከዚያ ሰውዬ ዝባድን ከውሻ እምነትን ከባለጌ አትሻ ዝናር የሌለው ነፍጠኛ አለንጋ የሌለው ፈረሰኛ ዝናብ ለዘር ጠል ለመከር ዝናብ ለዘር ጠል ለመኸር ዝናብ ሊጥል ሲል ይነፋፍሳል ዝናብ ሊጥል ሲል ይነፍሳል ዝናብ ሲያባራ ከዋሻ ምን ሊሻ ዝናብ ሲያባራ ዋሻ ምን ያሻ ዝናብ ሳይመጣ ሁሉ ቤት *እንግዳ* ባይመጣ ሁሉ ሴት ዝናብ ሳይመጣ ገና የውሀን መንገድ መጥረግ ደህና ዝናብ ከደመና ነገር ከዋና ዝናብ ካልጣለ ሁሉ ቤት እንግዳ ካልመጣ ሁሉ ሴት ዝናብ ካባራ ወደ ዋሻ ዝናብና ልጅ ሲጠሉት ያከብር ዝናብ ዘነበ ቢለው ከደጅሀ እየው ዝንብ ፋቅ *አይበር ሜዳ አደግ ዱር አይደፍር* ዝንብ ሩቅ አይበር የሜዳ ልጅ ዱር አይደፍር ዝንብ ሳያቆሙ ዝግን አይቅሙ ዝንብ ሳይቅሙ ዝግን አይቅሙ ዝንብ ቢሰበሰብ *መግ*ላሊት አይከፍትም ዝንብ ቢሰበሰብ *ጋን* አይከፍትም ዝንብ ካይን ጭራ ከዘባን ዝንኛሮ መቀመጨዬ ይብሳል አለች ዝንጀሮ የመቀመጨዬ ይቅደምልን አለች ዝንጀሮ ሰው ነበር ይላሉ ድሮ ዝንጀሮ ቢሰበሰብ ውሻን አይመክትም ዝንጀሮ *እን*ሳሳቅ ካልሽ *ነዶዬን መ*ልሽ

ዝንጀሮና ጥዋ ካፋ ነው የሚያዝ

ዝንጀሮና ጥዋ ክፉ ነው የሚይዝ
ዝንጀሮን በበግ ለውጠኝ ቢለው ጣፍጩን ትቼ አልጣጩን
ዝንጀሮ የራሷን ጠባሳ ሳታይ በባልንጀራዋ ሳቀች
ዝንጀሮ የቂጧን መላጣ ሳታይ በባልንጀራዋ ትስቃለች
ዝንጅብል ማን ቢሉህ ማነኝ ትል
ዞር አሉ አልሸሹም
ዞሮ ዞሮ መዝጊያው ጭራሮ
ዞሮ ዞሮ አራቱ ፕሬ
ዞሮ ዞሮ የዶሮ አንገት በማስሮ
ዞሮ ዞሮ የዶሮ አንንት ከማሰሮ

9

የሀምሌ ብራ የባልቴት ወብራ የሀምሌን ውሀ ጥም የህዳርን ራብ የሚያውቅ ያውቀዋል የሀምሌ ጭቃ ቅቤ ለጋ የሀር ገመድ የበቅሎ ክበድ የሀብታም ልጅ ሲጫወት የድሀ ልጅ ይሞታል የሀብታም ልጅ ወደ ቦሌ የድሀ ልጅ ወደ ባሌ የሀጢአት ክፋ ጉቦ የበሽታ ክፋ ተሰቦ የሀጥት ዳፋ ጻድቁን ያዳፋ የሁለት ሴቶች ባል ይሞታል ይበላል ሲባል የሁለት አገር ስደተኛ የሁለት እዳ ከፋይ የኋላ የኋላ አይቀርም ዱላ የሀልም ሩጫ የጨለጣ ፍጥጫ የሆነ አይመለስ እሳት አይጎረስ የሆድ ማበድ ያስቃል በግድ የሆድ ምቀኛ አፍ ነው የሆድ ምቀኛው አፍ ነው የሆድ ብልሀት የጋን መብራት የሆድ ነገር ሆድ ይቆርጣል የለመነ መነመነ የለመነ ያገኛል የነገደ ያተርፋል የስመኑትን የማይረሳ የነገሩትን የማይረሳ የለመደ ለማኝ ቁርንጩዬን ቀማኝ የለመደ ልማድ ያሰርቃል ከማእድ የሰመደ ልማድ ያሰድዳል ከማእድ የስመደ መደመደ የለመደ እጅ ጀሮ ግንድ ያስመታል የስመደ ፈረሰኛ ዛብ አይጨብጥ እርካብ አይረግጥ የለመደች ጣጣ ሁልጊዜ ሽምጠጣ የለማኝ ስልቻ ሲንከባለል ከለማኝ እጅ ይወድቃል የለማኝ ቅንጡ ይላል በወጥ አምጡ የለም ቀሪ ካለ ፈጣሪ የለበሰ የማንንም ጎረሰ የለበሱት ያልቃል የሰጡት ያጸድቃል የለጋስ ምስክሩ መስጠቱ

የሳሜ ልጅ ያውራዬ ውሳጅ የሳም መንጀ የሰጣ መከንጀ የጣር መቅጀ የሳም ወተቱን የጌታ ከብቱን የላከ እንደ አፋ ያከከ እንደ እጁ አይሆንለትም የሳይ ለምጡን የውስጥ አብጡን ባለቤቱ ይውቀዋል የላይ አልኃ የውስጥ ቀኃ የላይኛው ከንፈር ለክርክር የታችኛው ከንፈር ለምስክር የሳጭ ልጅ ጸጉሩ ድሬድ ሆነ የሳጭን ልጅ ቅማል በላት የሳቄን ልጅ ቅማል በሳው ያናጢን ልጅ ጅብ በሳው የሌለው ልብም የለው የሌለው ልብ የለው ወዳጅ የለው የሌለው ሚስት የለው ወዳጅ የለው የሌሊት ማስገሳ የቀን ዘለሳ የሌላት እራት ደግሞ ምሳ አጣራት የሌባ መኝታው አመድ መታሰሪያው ገመድ የሌባ ምኝታው ካመድ መታሰሪያው ገመድ የሌባ ሞኝ ከጎተራ ስር ይገኝ የሌባ አይነደረቅ መልሶ ልብ ያደርቅ የሌባ እጇን የፍየል ልጇን የሌባ ዋሻ የቀ*ጣኛ መ*ሸሻ የሌባን ጠበቃ አደባልቀህ ውቃ የሌባን ጠበቃ ደርበህ ውቃ የልመና በሬ ትክክል አይሄድም የልመና እንጀራ ምንጊዜም ከልመና አያወጣም የልቡ ሳይደርስ እድሜ ይደርስ የልቡን ሲነፃሩት የኮሪኮሩትን ያህል ይስቃል የልቡን አድራጊ አይናደድም የልብህን ቢያናግሩህ አለ እዳ ቢለቁህ የልብሀን ቢያናግሩሀ አለ እዳ ቢሰዱሀ የልብስ ቀላል ባለቤቱን ያቀላል የልጅ ልጅ እሀል ፈጅ ኋላም ጅብ ያስፈጅ የልጅ ልጅ ጅብ አስፈጅ የልጅ መልከ ጥፋ በስም ይደግፉ የልጅ ሞት የአፃር አሳት የልጅ ስ*ጋ* በናቷ ቅቤ የልጅ ቀላቢ የአህያ ኃላቢ የልጅ ብልጥ እየቀደመ ይውጥ የልጅ ብልጥ የፊት የፊቱን የልጅ ብልጥ የሰጡትን የልጅ እናት አባይ ናት የልጅ ተሟጋች በፊት ሰማይ ያያል ኋላ መሬት የልጅ ተሟ*ጋ*ች ጠዋት ሰማይ *ጣታ ምድር ምድር ያይ* የልጅ ነገር ሁለት ፍሬ አንዱ ብስል አንዱ ፕሬ የልጅ ነገር ፕሬ በገል የልጅ ክፋ ዲቃላ የቤት ክፉ ሰቃላ የልብስ ክፉ ነጠላ የልጅ ክፋቱ አለመከማቸቱ

የልጅ ጥፋ በስም ይደባፋ

የልጅ ፍቅር የሴት ከንፈር እናትን አያስቀብር የልጅቷን ስጋ በእናቷ ቅቤ የልጅ ፍሬ *አንዱ ብ*ስል *አንዱ* ጥሬ የሎሌ አልቃሽ የሴት ቀዳሽ የሎሌ አልቃሽ የሴት ቀዳሽ የቄስ አውደሽዳሽ የመልኳን ሲሏት የጠባዩዋን የመሬት ሴሰኛ ከመንገድ ዳር ይተኛ የመሬት እርጥብ እሽቱን ደረቅ ምርቱን የመስከረም ውስጡ በኃ ያረመኔ ልቡ ቀኃ የመቀናጀ በሬ ሲመሽ ወደ ቤቱ ይሰባል የመበደሪያ አፍ መክፈያ አይሆንም የመተሩበት እጅ ይወዛል የተማከሩት ዳኛ ያግዛል የመታሰር ምልክቱ መጋዝ የመዳኘት ምልክቱ መያዝ የመነነ ከዱር የሞተ ከመቃብር የመነነ ከዱር የሞተ ከመቃብር አይወጣም የመነኩሴ ሎሌ የክረምት አምሌ የመንጣና የለው ገናና የመንታ እናት ተንጋላ ትሞት የመንገድ ዳር እሽት ባል የሌላት ሴት የመንገድ ዳር እሽት ባል የሌላት ሴት ለማንም ናት የመንዝ ልጅ እራያ ሂዶ ብልቱን አያወዛውዝም የመከሩበት ሞተ የወርወሩበት ተሳተ የመከራ ልጅ ሁል ጊዜ መከራ መስሎ ይታያል የመከራ ሌሊት አያልቅም የመከራ ሎሌ መከራ መስሎ ይታያል የመከራ ውዝፍ ያለበት ነ*ጋ*ዴ ከሚወረር አገር ይደርሳል የመከራን *ጉድጓድ ሚዳ*ቋ *አ*ትዘለውም የመኮንን ልጅ በከተማ የድሀ ልጅ በውድማ የመኮንን ልጅ አዘን ቢነፃሩት አደን የመዝሙር መጀመሪያ ሀሌታ የዘፈን መጀመሪያ እስክስታ የመጠጡት ቅልጥም ከብርንዶ ይጥም የመጣ ሳይመጣ የውሃ ቦይ ጥረግ የመጣው ቢመጣ ወይ ፍንክች ያባ ቢላዋ ልጅ የመጣ ቢመጣ ከቤቴም አልወጣ የመፕረቢያ ልጅ መዝለፊያ የመፕረቢያ ልጅ ፕልቆ አይደል የሚባለው የሙሽራ እድሜ ቢያጥር የሰርጉ ድግስ ሆነ ለተዝካር የሙት ቀናተኛ ሚስቴን አደራ ይላል የሙት አልቃሹ የቁም ወራሹ የሙት አልቃሹ የቁም ወራሽ የሙት የለውም መብት የሚሆን ቢሆን ዝሆን ይበላ ቢሆን *የሚ*ሉሽን በሰማሽ *ገበያ*ም ሳልወጣሽ የሚሉሽን በሰማሽ *ገበያም* ባልወ**ጣ**ሽ የሚመክተው ጋሻ የሚጠጋበት ዋሻ የሚመክተው *ጋ*ሻ የሚጠጋበት ዋሻ የለውም የጣመጣውን እንድታውቅ ያለፈውን እወቅ የሚሞት ልጅ አንገቱ ረጅም ነው

የሚሮጡበት ሜዳ የሚወጡበት ቀዳዳ የሚሰራ ምንም አያወራ የሚሰርቀውን ያጣ ሌባ ሰላማዊ መስሎ ይገባ የሚሰርቀውን ያጣ ሌባ ሰላማዊ መስሎ ይገባል የሚሰርቅ ሰው አደራ ቢያስቀምጡት እጅ ይነሳል የሚክድ ሰው አደራ ቢያስቀምጡት እጅ ይነሳል የሚሰጥም እሾሀ ይጨብጣል የሚሰጥም ገለባ ይጨብጣል የሚስት መናኝ የእናት አገር ለማኝ የሚስት አንባሻ የጎረቤት ውሻ የደጅ እርሻ የሚስት አሳቢ የጥንድ በሬ ሳቢ ይስጥሀ የሚስት ወይዘሮ እርሻው *ጋ*ራ ዞሮ የሚስት ዘመድ የማር አንገት የሚስት ዘመድ የማር እንጎቻ *የሚ*ሸሹበት አምባ ሲሸሽ ተ*ገ*ኘ የሚበላው ካጣ ይበላለት ያጣ የሚበላው ካጣ ይበላበት ያጣ የሚበጀውን ባለቤት ያውቃል የሚከርመውም የማይከርመውም ባንድነት ዝናብ ይለምናል የሚከርመውም የማይከርመውም አንድነት ዝናብ ይለምናል የሚካኤል ስለት ለገብርኤል ምኑ ነው የሚካኤል እለት ለገብርኤል ምኑ ነው የሚወዱትን ሲያጡ የጠሉትን ይቀላውጡ የሚወዱትን አቅፎ የሚጠሉትን ነቅፎ የሚወዱትን እቅፍ የሚጠሉትን ንቅፍ የሚወጋ ጠር ከእጅ ሲወጣ ያስታውቃል የሚውል ሆድ ማስዳ ያረግዳል የሚውል ሆድ ማለዳ ይርበዋል የሚወጡበት ገደል የሚንጠለጠሉበት ቅጠል የሚጠጉበት ገደል የሚንጠለጠሉበት ቅጠል የሚዛንን አባይ ለእሳት የዳኛን አባይ ለሰንሰለት የሚያልቅ እህል ከማያልቅ ዘመድ ያጣላል የሚያልፍ ቀን የማያልፈውን ስም ያወርሳል የሚያልፍ ቀን የማያልፍ ስም ያወርሳል የሚያልፍ ነገር የማያልፍ ስም ይሰጣል የሚያልፍ ውሀ አደረገኝ ድሀ የሚያልፍ ውሀ አደረገኝ ድሀ አለች ልጅዋን ጎርፍ የወሰደባት የሚያልፍ ዝናም አይምታህ የሚሞት ሽማፃሌ አይርገምህ የሚያልፍ ዝናም አይምታህ የሚያድግ ልጅ አይጥላህ የሚያማ ጠበኛ ዘወር ይበል ከኛ የሚያስፈራውን ለሚነግርህ የሚያስቀዝነውን ንገረው የሚያስፈሳውን ለሚነግርህ የሚያስቀዝነውን ንገረው የሚያብረቀርቅ ሁሉ ወርቅ አይደለም የሚያድባ ልጅ በእናቱ እጅ የሚያድግ ልጅ አትበድል የሚሞት ሽማግሌ አታቃልል የሚያድግ ልጅ አትበድል የሚሞት ሽማግሌ አታቅል የሚያድግ ልጅ አይጥሳህ የሚሞት ሽማግሌ አይርገምህ የሚያድግ ልጅ አይጥሳሀ የሚያልፍ ዝናብ አይምታሀ

የሚያድግ ዛፍ በቁጥቋጠው ያስታውቃል የሚያድግ ዛፍ ከቁጥቋጠው ያስታውቃል የሚያጠግብ ቂጣ ከምጣዱ የሚወጣ ጥጃ ከገመዱ የሚያጠባብ ቂጣ ከምጣዱ የሚወጣ ጥጀ ከገመዱ ያስታውቃል የሚያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል የሚያፈስ ቤት ጨቅጨቃ ሚስት የሚዳቋ ብዛት ለነአቶ ውሻ ሰርግ ነው የሚዳቋ ብዛት ለውሻ ሰርግ ነው የሚዳቋ ግርግርታ ለውሻ ሰርጉ ነው የሚዳቋ ግርግርታ ለውሻ ሰርግ ነው የሚጣፍጥ ምግብ ምንድን ነው ቢሉት ሲርብ የበሉት የሚጣፍጥ ምግብ ሲርብ የበሉት ነው የሚጣፍጥ ምግብ ምንድን ነው ቢሉት ሲርብ የበሉት ነው የሚፈልግ ያገኛል የሚተኛ ያልማል የሚያፈስ ቤት ጨቅጨቃ ሚስት የሚፈርስ ከተማ ነ*ጋ*ሪት ቢ*መታ አ*ይሰማ የሚፈታ ከተማ አዋጅ ቢነግሩበት አይሰማ የማሀበር አሽከር በልቶም አይጠገን ታሞም አይድን የጣሚቴን እጅ ያሳየ በእሳት ይጨወታል የማሽላ ዘር ከነአገዳው ቸር የጣታ ጣታ እውነት ይረታ የጣታ ጣታ ጭምት ይረታ የጣታ ምግብ ለእንግዳ የጠዋት ምግብ ለአገዳ የጠዋት መጠጥ ለእዳ የጣታ ሩጨ እንቅፋት ትርፋ የጣታርፍ ጣት አር ጠንቁላ ወጣች የጣታደግ ውርንጨ እናትዋን ትመራለች የጣታድባ ጥጃ እናቷ ን ትመራለች የጣታ አፍ ከጋን ይሰፋል የጣታድግ ፍየል አምስት ትወልዳስች ልጆቹዋም ያልቃሉ እሷም ትሞታስች የጣታፍር ድመት ስሜ ገብረጣሪያም ነው ትላለች የማትሄድ መበለት ዞራ ዞራ ትስናበት የማትረባ ፍየል ዘጠኝ ትወልዳለች ዘጠኙም ያልቁና አሷም ትሞታለች የማትሰማው ስድብ ከቀረርቶ ይቆጠራል የማነው እህል ያሰኝሃል ክምር የማነው ቤት ያሰኝሃል አጥር የማን እርሻ ብለሀ እረስ የማን ሚስት ብለሀ ውረስ የማን ገበሬ ሹሩባ ይሰራል የማን ዘር ጎመን ዘር የማያልፍለት ዘበኛ ከዋርካ ስር አይጠፋም የማያልፍ ነገር የስም ምሽትም በማስዳ ይተካል የማያመሽ ባል ቅንድብ ይስማል የማያስተኛ ነግረውሀ ተኝተው ያድራሉ የማያስተኛ ነግረውት ሳይተኛ አደረ የማያበላ ቢብላምጥ አያስደነግጥ የማያበድር ደመና የማይመልስ ቀማኛ የማያበድር ገዳይ የማይመልስ አባይ የማያዋጣ ማህበር በጠጅ ይጀመራል የማያቀጣ ባል ቅንድብ ይስማል

የማያውቁት ስድብ ከዘፈን ይቆጠራል

የማያውቁት አገር አይናፍቅም የማያውቁትን መስራት ከጥቅሙ ጉዳቱ ይብስ የማያውቁት ምን ያውቅ የማያዛልቅ ጸሎት ለቅስፈት የማያደርግ እንትን ከቤተክርስቲያን ይቆማል የማያድግ ልጅ ባራስ ቤቱ ዳንኪራ ይመታል የማያድባ ልጅ ታዝሎ ያፏጫል የማያድግ ልጅ ቅዘን ይበዛዋል የማያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል የማያድግ ጥጃ ከበሬ ፊት ይነጫል የማያግዙ በፈር ያግዛሉ በከንፈር የማያጠግብ እንጀራ ከምጣዱ ያስታውቃል የማያፍር እንግዳ ባለቤቱን ይጋብዛል የማይሆን ነገር የተገላቢጣሽ ያችን ላንቺ ማናለሽ የማይመለስ ማር ሹመኛ ይበደረዋል የማይመስል ነገር ለሚስትህ አትንገር የማይመስል ነገር ለሴት አትንገር የማይመቱት ልጅ ሲቆጡት ያስቅሳል የማይመቱት ልጅ ቢቆጡት ያለቅሳል የማይሰማ ሰው ልቤን አፈረሰው የማይሰማ ጀሮ ከጎረቤት ያጣላል የማይሰራ አይብላ የማይረዳ አይጥላ የማይስማሙ ዝንቦች ተምብ ይልሳሉ የሚስማሙ ንቦች ማር ይጎርሳሉ የማይቀርልሀን እንግዳ አጥበቀሀ ሳመው የማይቀና ባይወለድ የማያስብ ባይነግድ የማይቀና ባይወለድ የማያስብ ባይነግድ ይሻላል የማይቀና ባይወልድ የማያሰብ ባይነግድ የማይቀና ባይወልድ የማያስብ ባይነግድ ይሻላል የማይበሉት እህል ከአፈር እኩል ነው የማይበላ የለም የማይጠግብ ባሰ የማይተማመኑ ባልንጀሮች በየወንዙ ይማማሳሉ የማይተማመኑ ባልንጀሮች እየወንዙ ይማማሳሉ የማይተማመን ባልንጀራ በየወንዙ ይማማላል የማይተች አይፍረድ የማያተርፍ አይነፃድ የማይቻል ጠላት ስለ ወዳጅ ይቆጠራል የማይቻል ጠላት ከወዳጅ ይቆጠራል የማይችሉት ድንጋይ ሲያወጡት ደረት ሲያወርዱት ጉልበት ይመታል የማይከፍል ባለክዳ የሰጡትን ይቀበላል የማይነጋ መስሏት እቋቱ ላይ አራች የማይዘልቅ ማህበር በጠጅ ይጀመራል የማይዘልቅ ማህበር አሜሪካ ይኛመራል የማይዘልቅ ባል ቅንድብ ይስማል የማይዘልቅ ጸሎት ለቅስፈት የማይደርሱበትን አያኩም የማይድን በሽተኛ በጥር እሽት አምጡ ይላል የማይድን በሽተኛ በበኃ እሽት አምሑልኝ ይላል የማይድን በሽተኛ የማይመለስ ሀጢአተኛ የማይድን ባህታዊ ወተት አምጡ የማይድን ፋቅራ ጠላ ስጡ የማይገባ ሱሪ የማይበቅል ዘሪ

የማይጠረጥር ቤቱን አያጥር የማይጣሉ መሳእክት የማይታረቁ አጋንንት የማይጽፍ ደብተራ ክንፍ የሌለው አሞራ የማይፈርስ ምሽግ የስም የማይፈወስ ድውይ የማይመለስ ጊጉይ የሜዳ ንስንሱን የቤት ጉስጉሱን የሜዳ ንስንሱን የቤት ጉዝንዙን የምህረት ጎደሎ የባሪያ ወይዘር የምላስ ወለምታ ሪፌር የለውም የምላስ ወለምታ በቅቤ አይታሽም የምመክተው *ጋ*ሻ የምጠ*ጋ*በት ዋሻ የምሮጥበት ሜዳ የምወጣበት ቀዳዳ የለም የምስራች በቃሏ መላች የምስራች በቃሏ መጣች የምበላው ሳጣ ልጀ ጥርስ አወጣ **የም**በላው ሳ**ጣ** ማእቀብ ሊ**ጣ**ል ነው የምታሽንፈውን ምታ ቢሉት ወደ ሚስቱ ሮጠ የምትለብሰው የላት ሻንጣ ቆለፈች የምትለብሰው የላት የምትከናነበው አማራት የምትመክተው ኃሻ የምትሰወርበት ዋሻ የምትሮጥበት *ሜዳ* የምትገባበት ቀ*ዳዳ* የምትበሳው እህል ከጣታየው መሬት ይበቅሳል የምትታጠቀው የሌላት የምትከናነበው አማራት የምትነቃነቅ ግንድና የምትስቅ ሴት ልብ ሩቅ ነው የምትኮነን ነፍስ ጎረቤት ያውቃታል የምትጠሳው ሰው ፈሱ እሆዱ ውስጥ ሳለ ይሽታል የምትጠላውን የምትወደውን ሰጥተህ ሽኘው የምትጠባ ጥጃ አትጨህም የምትጠባ ጥጃ አትጮህም የማይደርሱበትን አያኩም የምኛት ፈረስ ልንም አይገታውም የምናውቃትን ክምር በድባብ ሽፈኑዋት የምድሩን በአፍ የሰማዩን በመጣፍ የምጣዱ ሳለ የእንቅቡ ተንጣጣ የምጣዱ እያለ የእንቅቡ ተንጣጣ የምጣዱ እያለ የእንቅቡ ተንጨጨ የምጥ መድሀኒቱ አንድ እግር ማስቀደም ነው የሞላለት ድመት በሞዝቮልድ ይተኛል የሞላለት ድመት ሳንባ ያማርጣል የሞተ ልጅ አንገቱ ረጅም ነው የሞተ ቢሞት ያለን እንጫወት የሞተ አይከሰስ የፈስስ አይታፈስ የሞተው ባልሽ የገደለው ውሽማሽ የሞተው ባልሽ *ገዳ*ዩ ወንድምሽ (ሀዘንሽ ቅጥ አጣ ከቤትሽ አልወጣ) የሞተ ያልነበረ ይመስላል ያለ የማይሞት ይመስላል የሞተን አትርሳ የወደቀን አንሳ የሞተውን አያ ይለዋል የሞት በደለኛ አያይዞ በዳኛ

የሞኝ ለቅሶ መልሶ መልሶ

የሞኝ ልቅሶ መልሶ መልሶ

የሞኝ ልጅ ባባቱ ምን ይጨወታል አሉ

የሞኝ ሚስት በምልክት

የሞኝ ምስጋና የግንቦት ደመና

የሞኝ ቄስ ጻሎት ዘወትር አቡነ ዘበሰማያት

የሞኝ በትር ሆድ ይቀትር

የሞኝ እጁን ሁለት ጊዜ እባብ ነከሰው አንድ ጊዜ ሳይይ ሁለተኛው ሲያሳይ

የሞኝ ዘመድ ያፍራል

የሞኝ ዘፈን ሁልጊዜ አበባዬ

የሞኝን ጠላ በለው በአንኮላ

የሞኝ ጀርባ ሲመታ ለአዋቂ ይስማማል

የሞኝን ጥርስ ብርድ ፈጀው

የሞኝ ነበሬ እርሻ በሰኔ

የረጋ ወተት ምርጫ ይደገምስታል

የረጋ ወተት ቅቤ ይወጣዋል

የራሷ ሲያርባት የሰው *ታማ*ስላለች

የራስህን አትበላ ገንዘብ የለህ የሰው አትበላ ዐመል የለህ

የራሷ አሮባት የሰው ታማስላለች

የራስዋ እያረረባት የስው ታማስላለች

የሰማ ያውራ ያየ ይናገር

የሰካራም ግጥም ሁልጊዜ ቅዳ ቅዳ

የሰው አመሉ ዳውላ ሙሉ መቼ ያስታውቃል አብረው ካልዋሉ

የሰው አገሩ ምግባሩ የከብት አገሩ ሳሩ

የሰው አገር ዝናብና የእንጀራ አባት አይምታህ

የሰው እንጂ የቃል ውሽት የለም

የሰው ወርቅ አያደምቅ

የሰው ፈላጊ የራሱን ያጣል

የሴት ምራቋ ወፍራም ነው

የሴትን ብልሀት የጉንዳንን ጉልበት ይስጥሀ

የሴት አገር ባልዋ

የሴት አጭር ወይዘሮ የወንድ አጭር አውራ ዶሮ

የሴት ጠጭና የአህያ ፈንጪ አያድርስ ነው

የሴት ልባም *ያህያ ቀንዳ*ም

የሴት ልቧ እንጃ ሆደ አይመርጥም

የሴት መልኳ ምንድር ነው እጅዋን ታጥባ እንኩ ስትል ነው

የሴት መጠጥ ደፋር የወንድ አይን አፋር

የሴት ምክር ማሰሪያው አሽከቴ

የሴት ምክር የሾሀ አጥር

የሴት ሞቷ በማጀቷ

የሴት ረዥም የማቅ ውዥምዥም እንብዛም አያስጎመጅም

የሴት ስካር ያጭር ሰው ኩራት አይታይም

የሴት ብቻዋን ሂያጅ የቄስ አርፋጅ ሁስቱም ነገር ወዳጅ

የሴት አመዳም የአህያ ሆዳም

የሴት አመዳም የአሮጌ ሆዳም

የሴት አንሩዋ ባሏ

የሴት አገሩዋ ባሏ ማደሪያዋ አመሏ

የሴት እንግዳ የመርፌ ጎዳ

የሴት ቀበጥ የበቅሎ መድን ለመሆን ገበያ ትወጣለች የሴት ትንሽ የለውም የሴት ጉልበት ምሳሱዋ የሴት ጠጪ የግመል ፈንጪ የሴት ዘበናይ የፊትዋን እንጃ የኋላዋን አታይ የሽማግሌ ፍቅር እና የክረምት አበባ አንድ ነው የሽሮ ድንፋታ እንጀራው እስኪመጣ ነው የሽሮ ደንፋታ እስኪቀርብ ድረስ የቀረ ይቀራል እንጂ ቀርቅር ብዬ አልጣራም የቀበሮ ባህታዊ የለም የቀበጠች አይጥ በድመት ጭራ ዘፈን ትዘፍናለች የቀበጠች አይጥ የድመትን አፍንጫ ታሽታለች የቀበጠ እንትን ቅቤ ቀቡኝ ይላል የቀበጡ እለት ሞት አይገኝም የቀን *ጠማማን ሚዳ*ቆ አትዘለውም የቀጣፊ እንባ ባቄላ ያክላል የቂጥ አ*ጋሚ* ፈስ ነው ወሮቃው የቃመ ተጠቀመ ያልቃመ ተለቀመ የቃርያ እልክ አወፈረኝ የቄስ ጠበቃ ዳዊት ይጠቅሳል የቅርብ ጠበል የልጥ መንከሪያ ይሆናል የቅድሙ በዛ ያሁኑ ተንዛዛ የቆጡን አወርድ ብላ መሰላል አመጣች የቆጡን አወርድ ብላ ቤቷን ከርቸሌ አደረገች የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷን ጣለች የቆጡን አወርድ ብላ የብብቷ ጸጉር ታየ የቆጡን አወርድ ብላ የጣራውን አወረደች የበላ በለጠኝ የሮጠ አመለጠኝ የበሳ ባይጣታም ዱሳ ይችላል የበላችው ያገሳታል በላይ በላዩ ያጎርሳታል የበሳና የተደገፈ ወድቆ አይወድቅም የበሰበሰ ዝናብ አይፈራም የቡና ስባቱ መፋጀቱ የባለጌ ባለሟል ቂጥ ገልቦ ያያል የባሪያ ደግ የቁልቋል ዘንግ የለውም የባስ አለ ሚስትህን አትፍታ የባሰ አለና አገርህን አትልቀቅ የቤቴ መቃጠል ለትኌኄ በጀኝ! አለች አሉ! የባሀር ዳር ሲታረስ ንጉንቸር ሆድ ይብሳታል የባልቴት ወብራ የክረምት ብራ የባል ደግነቱ ውሽሜን መርሳቱ የባል ደግነቱ ውሽምን መርሳቱ የባሰ አለና አገርህን አትልቀቅ የባእድ ፍቅር የውሀ ጌጥ አንድ ነው የቤት ቀጋ የደጅ አልጋ የተለጎመ በሬ ከቀንበሩ ቢያመልጥ ቢላዋ ይጠብቀዋል የተመረረ ድህ ይገባል ከውሀ የተማረና ታጥቦ የተቀመጠ ብርጭቆ ፈላጊ አያጣም

የተጠማ ከፈሳሽ የተጠቃ ከነ*ጋ*ሽ የተናቀ ሰፈር በአህያ ይወረራል የተናቀ ብእር ይገነፍላል የተናቀ አንትን ያስረግዛል የተናቀ ያስረግዛል የተናገሩት ከሚጠፋ የወለዱት ይጥፋ የተናገሩት ከሚጠፋ ጽፎ ማስቀመጥ የተናጠ ወተት ቅቤ ይወጣዋል የተንቀለቀለች አፍሳ ለቀመች የተንቀዠቀዠች ውሻ ላፏ ሊጥ ለወገቧ ፍልጥ አታጣም የተከፋ ተደፋ የተገነዘች ነፍስ የተለጎመች ፈረስ የትም ፍጨው ዱቄቱን አምጨው የት ትሂጃለሽ ቢላት በታክሲ አለች የት ትሂጃለሽ ቢሏት በታክሲ የት አውቅሽ ብሎ አጥብቆ ሳመኝ የቸኮለ አፍስሶ ለቀመ የቸገረው እርጉዝ ያገባል ስትወልድበት ገደል ይገባል የባሰበት አመጨቷን የቸገረው ዱቄት ከንፋስ ይጠጋል የነሀሴ ውሀ ጥሩ ነው የሚጠጣው የስም የድሀ ነገር ፍሬ ነው የሚሰማው የስም የነብርን ጭራ አይዙም ከያዙም አይለቁም የነቶሎ ቶሎ ቤት *ግድግዳ*ው ሰንበሌጥ የነቶሎ ቶሎ ቤት *ግድግዳ*ው ብሎኬት የነቶሎ ቶሎ ቤት ግድግዳው አስቤስቶስ የነቶሎ ቶሎ ቤት ግርግዳው ጭራሮ የነቶሎ ቶሎ ቤት በሊዝ ተሽጠ የነቶሎ ቶሎ ቤት ዘበኛው ቶሎሳ የነፋክክር ቤት ሳይዘጋ ያድራል የእናት እርግጣን ወለምታ ነው የእናት ሞትና የግር እሳት እያደር ያንገበግባል የእናት ልጅ ቢጣላ እውነት ይመስላል ለሌላ የእናት ልጅ የሌለው አይበላ ሽሮ የሌለው ምንቸት አይፈላ የናት ሆድ ዥንጉርጉር የናት ሆድ ዠንጉርጉር ወላጅ ቀይና ጥቁር የናት ልጅ የጎን አሳጅ የናት ሞትና የድንጋይ መቀመጨ እያደር ይቆረቁራል የናትን ክፋት የደመናን ውሀ ጥጣት ባለቤቱ ያውቀዋል የናት ድሀ የለውም የንግዳ አይን አፋር ባለቤቱን ይጋብዛል የአህያ ባል ከጅብ አያስጥልም የአህያ "እቃው" ሆዱ ውስጥ ነው የአሳ ግጣቱ ከወደ አናቱ የአሳ ግጣቱ ከወደ ጭንቅላቱ የ10 አለቃዬ ምክትሌ ሆይ አንተም እንደ መቶ ትኮራለህ ወይ የአባትሀ ቤት ሲዘረፍ አብረሀ ዝረፍ የአባይ ልጅ ኩሬ የአባይን ልጅ ወዳቂ የዞማ ልጅ ሳቂ

የአባይን ልጅ ውሀ ጠማው የሳጭን ልጅ ቅማል በሳው

የአንዱ ሀገር ዘፈን ለአንዱ ሀገር ለቅሶ ነው የአንድ ቀን መዘዝ ያለ ዘጠኝ ወር አይመዘዝ የአይጣች አድማ ምርጫ እስኪደርስ ነው የአገሬ ሰዎች ተጠንቀቁ የሰረቁት ስጋ ያስይዛል መረቁ የአፍ ወለምታ በቅቤ አይታሽም የአፍ ወለምታ በፖሊስ ይታሻል የእሀል ክፋ አጃ የሳር ክፋ ሙጃ የነገር ክፋ እንጃ የእህል ጣም በጉረሮ የነገር ጣም በዣሮ የእብድ ገላ*ጋ*ይ ድን*ጋ*ይ ያቀብላል የእናት ሞትና የድንጋይ መቀመጨ እያደር ይቆረቁራል የእንጨት ምንቾት እራሱ አይድን ሌላ አያድን የክፋ ሰው ተዝካር ውሀ ያስወስዳል በሀዳር የክረምት ጥማትና የመከር ጊዜ ረሀብ አለባለቤቱ የሚያውቀው የለም የወረት ውሻ ስሟ ወስተኪሮስ የወረቀት ላይ ነብር የተግባር ስንኩል (አንሁን) የወንድ አልጨ የእንደድ ሙቀጨ የወንድ አጭር ዝንጀሮ የሴት አጭር ወይዘሮ የወንድም ልጅ ባይወልዱትም ልጅ የወንዶች ባል አይተሀ ማር የወንድ ልጅ ሞት ያደረገውን የዘነጋለት የወንድ አልጨ እንዶድ ሙቀጨ የወንድምሀ ጢም ሲላጭ ጢምሀን ውሀ አርስ የወጣ ቢገባ የገባ ይወጣል የወደቀ ዛፍ መንገዱን ዘጋ የወደደና የአበደ አንድ ነው የወደዱትን ሲያጡ የጠሉትን ይቀላውጡ የወጋ ቢረሳ የተወጋ አይረሳም የወጋ ቢረሳ ፖሊስ ያስታውሳል የወጌሻ ልጅ ዛፍ ላይ ያድራል የወደቀ ዛፍ ምሳር ይበዛበታል የዋኝ ይሻገራል የሰራ ይከብራል የውሀ ሽታ የእባብ ፍለጋ የለውም የውሀ ውሀ ምን አለኝ ቀሀ የውሀ ጡር በእድፍ ያስታጥባል የውድማ ዘንዶ ይቀጠቀጣል እንደበረዶ የዘመድ ዘመድ ወንዝ ያሻግራል የዘመድ ጥል የስጋ ትል የዘሬን ብለቅ ይቆማምጠኝ አለ ቆማጣ የዘንድሮውስ ብርድ ቆማጥ ያሳቅፋል የዘንን አዘን ያልዘንን አዘን የዝንጀሮ ስቅሶ መልሶ መሳልሶ የዝንጀሮ ስብሰባ በውሻ ጩኸት ይበተናል የዝንጀሮ ንጉስ እሱ ይከምር እሱ ያፈርስ የየጇ ቄስ አንደዜ ቅኔው ቢጎልበት ቀረርቶ ሞላበት የየጁ ደብተራ ቅኔ ቢያልቅበት ቀረርቶ ጨመረበት የደላው ሙቅ ያኝካል የደሳው ወርቅ ያስራል የደመና ውሀ ጥምና የእናት በደል አይታወቅም

የደንቆሮ ለቅሶ መልሶ መልሶ የደንቆሮ ለቅሶ መልሶ መሳልሶ የደንቆሮ ሰርግ በሽብሸባ ያልቃል የድመት ልጅ መቧጨሯን አትረሳም የድሮው ኮንጎዬ ካሁኑ ስቶኪንጌ ተሻለኝ የድፍድፍ ኩራቱ ውሀ እስኪ ባባበት የድፍድፍ ኩራቱ ውሀ እስኪ 1ባ ነው የጅብ ችኩል ቀንድ ይነክሳል የጅብ ችኩል ቶሎ ያ<u>ፋ</u>ጫል የገበያ ሽብር ለሌባ ሰርጉ ነው የገበያ ግርግር ለሌባ ይበጃል የገንዘብን ነገር ካሰላሰሉት አባ ሀናም ሞቱ እንደጨበጡት የገጣጣ ሚስት ችግሩን አልቅሶ ካልነገራት አይገባትም የጉልበት ግማሹ አፍ ነው የጉድ አገር ገንፎ በጣም ይጣፍጣል የጉድ አገር ገንፎ እያደር ይፋጃል የጉሮሮን መታነቅ ያይን መደንቆል ያስጥሰዋል የጎረምሳ መልኩ እንጂ አነ*ጋገ*ሩ አያምርም የጎጃም አዝመራ ሽንብራ ነው አሉ እኛም እንዳንበላ ተነቀለ አሉ የግመል ሽንት ይመስል ሁሌ ወደኋላ የግፍ ግፍ በእንቅርት ላይ ጀሮ ደግፍ የጥቅምት ቀን እና የቆንጀ ሳቅ አይታልልሀ የጥንት ወዳጅክን በምን ሽኘኸው በሻሽ አዲሱ እንዳይሽሽ የጨለጣ አፍጣጭ የአውር ገልጣጭ የጨለማ አፍጣጭ የእውር ገልማጭ አይረባም የጨረቃ ሂያጅ የምስክር ፈራጅ የጨረቃ ሂያጅ የምስክር ፈራጅ የጨረቃ ንጋትና የእውር ሞት አይታወቅም የጨርቅ ነጩ የበራ ልጩ የጨነቀው እርጉዝ ያገባል የጨነቀው እርጉዝ ያገባል ስትወልድበት ገደል ይገባል የጨነቀው ይዋጋል ያልደረሰበት ያወጋል የጨዋ ልጅ ሁሉ አርግዟል ሆዱ የጨዋ ልጅ ሁሉ አርግዟል በሆዱ የጨዋ ልጅ ሲያዝን አሳ በወንዝ ይመክን የጨዋ ልጅ ሲያዝን ውሀ በወንዝ ይመክን የጨዋ ልጅ ሲፋታ ይ*ጋ*ባ ይመስላል የጨዋ ልጅ ከከተማ የድሀ ልጅ ከውድማ የጨዋ ልጅና ቅል ተሰባሪ ነው የጨው ገደል ሲናድ ሞኝ ይስቃል ብልሀ ያለቅሳል የጨው ገደል ሲናድ ብልሀ ያስቅሳል ሞኝ ይልሳል የጨውን ባለእዳ በጨው ቢያባብሉት ጨዌን ማለቱ አይቀርም የጨኔ ከብት በየወገኑ ይከተት የጨጣ ጠጠርና የእንጀራ ልጅ እያደር መቆርቆሩ አይቀርም የጫጣ ጠጠርና የእንጀራ እናት እያደር መቆርቆሩ አይቀርም የፈሳ ጠጅ የደረሰ ልጅ

የፈረሰኛ ማቅ ለባሽ የሴት ትምባታ ቀማሽ

የፈረሰኛ ማቅ ለባሽ የሴት ትምባታ ጎራሽ

የፈረሰ አልኃ የተሸበረ ዜኃ

የፈረንጅ አሽከር ነጭ ለባሽ ሳሀን አመላላሽ

የፈሩት ይደርሳል የጠሉት ይወርሳል

የፈሪ ዱላ ሰላሳ ነው

የፈሪ ዱላ አያዳግምም

የፌሪ በትር አስር

የፈሪ ገዳይነት ለማታ

የፈሰሰ ውሀን ማቆር ይጠቅማል

የፈሰሰ ውሀ አይታፈስ

የፈሰሰ አይታፈስ የሞተ አይመለስ

የፈሲታ ተቆጢታ

የፈሳ የጥ*ጋ*ብም አይደል ሲረሳ

የፈስ ማደናገሪያው ዳባ

የፈስ ማደናገሪያው ዳቦ

የፈቷት ሴት ያጠቡት ወጪት የወጡበት ቤት አንድ ነው

የፈቷት ሴት ያጠቡት ወጪት የወጡበት ቤት አንድ ናቸው

የፋክክር ቤት ሳይዘ*ጋ ያድራ*ል

የፊተኛውን አሳረርሽ ቢሏት የኋለኛውን ጥሬ አወጣች

የፊት መሪ የኋሳ ቀሪ

የፊት ምስጋና ለኋላ ሀሜት ያስቸግራል

የፊት እድፍ በመስታወት የሀጢአት እድፍ በካሀናት

የፊት ከብት የእጅ ወረት

የፊት ወዳጅህን በምን ቀበርከው በሻሽ የኋለኛው እንዳይሽሽ

የፊት የፊቱን አለ ጓደ ነቃይ

የፋቂ ልጅ ሰነፍ *አንዱን* ሳይፍቅ *አንዱን* ይዘፍቅ

የፋቂ ሰነፍ *አንዱን* ሳይፍቅ *አንዱን* ይዘፍቅ

የፋቂ ቆንጀ ቡድነቱን አይተውም

የፌጦ መስሎሽ ሰናፍጭ ትቀምሽ

የፌ**ጦ ብቅል የብሳና ጌሾ የተልባ አ**ሻሮ ይህን ጠምቆ ለማ የሰው ነገር ለማይሰማ

የፍቅር ጣእሙ በመሳለሙ

የፍየል ልጇን የሌባ እጇን

የፍየል ጅራት ቂጥ አይከድን ከብርድ አያድን

የፍየል ጅራት ብልት አይከድን ከብርድ አያድን

የፍየል ጅራት ከብርድ አያድን ብልት አይከድን

የፍየል ጅራት ከብርድ አያድን አፍረት አይከድን

የፍየል ጅራት ከብርድ አያድን እፍረት አይከድን

የፍየል ጭራና የሰው ሀሳብ ሁልጊዜ ወደ ላይ ነው

የፍጅት ወራት እሳት በወንፊት

የፖሊስ ዘመድና የቤንዚን አመድ

የፖሊስ ዘመድ የቤንዚን አመድ የለውም

ዩዩዩዩዩ ....አለ !አምቡላንስ (የቁጭት አባባል)

ያህያ ስጋ አልጋ ቢሉት አመድ

ያህያ ባል ቀለበት አያስርም

ያህያ ባል ከጅብ ጉቦ በሳ

ያህያ ባል ከዥብ አያስጥል

ያህያ ውሀ ጠጭ ሳይታወቅ መጣጭ

ያህያ ልጅ ጥሎ ይረግጣል የፈረስ ልጅ ጥሎ ይደነግጣል

ያህያ ስጋ ካልጋ ሲሉት ካመድ ያህያ ካልጋ ሲሉት እምድር ያህያ ስጋ ውርደተኛ አልጋ ላይ ቢያኖሩት እመሬት ይተኛ ያህያ ቀበጥ ከጅብ ጡት ይጣባል ያህያ ባል ከጅብ አያስጥል ያህያ እንግዳ የጅብ እራት ነው ያህያ ደግነት ጭነት ማብዛት ያህያ ውሀ ጠጭ ሳይታወቅ መጣጭ ያህያ ጀላፋ መስክ ያጠፋ የሹም ዘፋፋ አገር ያጠፋ ያህያ ፍለጋና የጥሬ እራት በግዜ ነው ያህያ ፍሪዳ የእባብ ለማዳ የለውም ያለባለቤቱ አይነድም እሳቱ ያለአንድ የላት በዘነዘና ትነቀስ ያለውን የሰጠ ንፋግ አይባልም ያለውን የወረወረ ንፋግ አይባልም ያለአዋቂ ተራች የራሱን አመልካች ያለ ዝናብ ነጎዳ ያለ ብድር እዳ ያለ ወጉ አህሮች ተዋጉ ያለ ባለቤቱ አይነድም እሳቱ ያለ የሚኖር ይመስላል የሞተ ያልነበረ ይመስላል ያለ ይበዛል (አለ ወፍጨ) ያለሀ ምዘዝ የሌለሀ ፍዘዝ ያለ መሰረት ቤት ያለ ትምህርት አውቀት የለም ያለ መከራ አይገኝም እንጀራ ያለ መከራ ጸኃ ያለ ድካም ዋኃ አይገኝም ያለ መጥረቢያ እንጨት ሰባሪ የቆማጣ ዘንግ ወርዋሪ ያለ ምቀኛ አይገኝ ፍቅረኛ ያለ ሴት ምን ያደርጋል ቤት ያለ ሴት ቤት ያለበሬ መሬት ያለ ስራ መብል ያለዳኛ ውል ያለ ስራ መብል ያለዳኛ ውል አይቻልም ያለ ስራ አይበላ እንጀራ ያለ ስራ አይበላ እንጀራ አለባል ቆጥ አይሰራ ያለስፍራው የተሰበረ ሲጠግኑት አስቸገረ ያለስፍራው የተሰበረ ሲጠግኑት ያስቸግራል ያለ በሬ ምን ያደርጋል ገበሬ ያለበት ይብላላበት ያለበት ይጉላላበት ያለ ባለቤቱ አይነድም እሳቱ ያላባቱ ቢዛቁን አባክኖ ያባክን ያለአቻ ኃብቻ ቆይ ብቻ ቆይ ብቻ ያለ እዳው መዝመት ዋ ብሎ መቅረት ያለ እዳው ዘማች ዋ ብሎ መቅረት ያለ ክንፍ መብረር ያለ ስራ መክበር ያስው ሳይዋደድ ስሞተው መናደድ ያለው ይምዘዝ የሌለው ይፍዘዝ ያለው ይመዛል የሌለው ይፈዛል

ያስው ይበሳል የሌስው ያፈጣል

ያለውን ካልሰቱ በስም አይበሉ

ያለ ዘዴ *ጋ*ሻ እንቅብ ነው

ያለ ዘመድ ነግሶ ያለ አቡን ቀስሶ

ያለ ዝናብ ነጎዳ ያለብድር እዳ

ያለ የሚኖር ይመስላል የሞተ ያልነበረ ይመስላል

ያለ ጊዜው የተወለደ ልጅ አባቱን ጥሎ አያቱን ያሰረጅ

ያለ ጎረቤት ቡና ያለ ሙያ ዝና

ያለ ጎታ ደረባ ያለልብስ ካባ

ያለ ጎተራ ደረባ ያለልብስ ካባ

ያለ ጎታ ደረባ ምንድን ነው

ያለ ይበዛል አለ ወፍጨ

ያለ ጥርስ ቆሎ ያለ ጓድ አምባጓሮ

ያለ ጨው በርበሬ ያለሞፈር በሬ

ያለ ፊቱ አይቆርስ ያለባለቤቱ አይወርስ

ያስ ፍርድ ማስር በፈጣሪ ማማረር

ያለ ፍቅር ሰላም ያለ ደመና ዝናብ

ያለ ፍቅር ጸሎት ያለ እንጨት እሳት

ያሉሽን በስማሽ ኖርዌይ ባልመጣሽ

ያሉሽን በሰማሽ ገበያ ባልወጣሽ

ያሳማረ ሰርግ ጉልቻው ይሽረፋል

ያሳዋቂ ሳሚ ንፍጥ ይስቀልቃል

ያላዩት አገር አይናፍቅም

ያላረፊች ምላስ ሽማ ትልስ

ያላረፊች እግር ከዘንዶ ጉድንድ ትገባለች

ያላሰብከውን አግኝ መረገመም ምርቃን አይደል

ያላሰደጉት ውሻ ቤት ዘግተው ቢመቱት ዞሮ ይናከሳል

ያላባቱ ቢዛቁን አባክኖ ያባክን

ያሳዋቂ ሳሚ ምላስ ይነክሳል

ያላወቁ አለቁ

ያላዞሪ ሲዞር አደረ

ያሳዋቂ ቆራሽ *ማ*እድ አበላሽ

ያሳየ ልጅ ዳቦ ፍሪዳው

ያላዩት አገር አይናፍቅም

ያላዩት ነገር ክፋ አይደለም መልካምም አይደለም

ያልሰማ ጀሮ ከጎረቤት ያጣላል

ያልበላሀን አትከክ

ያልበላ ዳኛ አያሟግት ያልጠጣ እንግዳ አይጨወት

ያልተመካ ግልግል ያውቃል

ያልተማረ ዋናተኛ ከዳኛ ፊት እንቢተኛ

ያልተነካ ግልግል ያውቃል

ያልተገሳበጠ ያራል

ያልታደለ ቆዳ ሲላፋ ያድራል

ያልታደለ በረዶ ከድንጋይ ላይ ያርፋል

ያልታደለች ከንፈር ሳትሳም ታድራለች

ያልታደለ ከንፈር ሊፕስቲክ ያበዛል

ያልታደለ ከንፈር ሳይሳም ያረጃል

ያልነበረ ያፈርሳል ቀዳዳ ያፈሳል

ያልወለደ አጋድሞ አረደ

ያልወለድኩት ልጅ አባባ ቢለኝ ሆዴን ባርባር አለኝ ያልወለድኩት ልጅ አባዬ ቢለኝ አፌን ዳባ ዳባ አለኝ ያልጠረጠረ ተመነጠረ ያልሟል ይተረጉሟል ያልሞሳ ተርፎ አይፈስም ያልሞተና ያልተኛ ብዙ ይሰማል ያልሰማ ጀሮ ከጎረቤት ያጣላል ያልሰማ ጥኑ ነው ባልሽ ወዳጀ ነው ያልሰሙት ነገር ክፋም መልካምም አይደለም ያልሰጡት ተቀባይ ያልጠሩት አቤት ባይ ያልሳሉት አይሳጭ ያላዩት አይቆጭ ያልቆረጠ እግብ አይደርስም ያልበሉት እዳ ያልጠሩት እንግዳ ያልበላ ሬሳ ያልለበስ እንሰሳ ያልበላ ዳኛ አያሟግት ያልጠጣ እንግዳ አያጫውት ያልበላኝን ቢያከኝ አይገባኝ ያልበጀው እሳት ፈጀው ያልተጣረ አይጻድቅ ያልተወቀረ አያደቅ ያልተጣረ አይምርም ያልተወቀረ አያደቅም ያልተመታ ልጅ ሲቆጡት ያለቅሳል ያልተማረ ዋናተኛ ከዳኛ ፊት እንቢተኛ ያልተረታ አይረታ ያልጠገበ አይጣታ ያልተሾመ አያዝ ያልቀሰሰ አያናዝዝ ያልተሾመ አያዝ ያልቀሰሰ አይናዝዝ ያልተቀጣ ልጅ ቢቆጡት ያስቅሳል ያልተቀጣ ልጅ ያልታጠበ እጅ ያልተነካ ግልግል ያውቃል ያልደረሰበት ግልግል ያውቃል ያልተገላበጠ ያራል ያልተገላበጠ ያራል ያለ ይበዛል አለ ወፍጨ ያልተገራ ፈረስ ይጥላል በደንደስ ያልተጠናከረ ድንገት ተሰበረ ያልተፈተነ ወዳጅ ያልተተኮሰ ሽክላ ያልተፈተነ ወዳጅ ያልተተኮሰ ሽክላ ነው ያልታረመ አፍ ከዋንጨ ይሰፋል ያልታየ እንጂ ያልተሰማ ያልተደረገ እንጂ ያልተባለ ነገር የለም ያልታደለ በረዶ ከድንጋይ ላይ ያርፋል ያልታደለ ከንፈር ሳይሳም ያረጃል ያልታደች ወፍ አይኗ በጥቅምት ይጠፋል ያልነበረ ያፈርሳል ቀዳዳ ያፈሳል ያልወለደ አንጀት ጨካኝ ነው ያልወለደ አይነሳ የሽምብራ ማሳ ያልወለደ አጋድሞ አረደ ያልወለዱ ሁሉ ጊደሮች ይባላሉ ያልወለደኩት ልጅ አባባ ቢለኝ አፌን ዳባ ዳባ አለኝ ያልወለደኩት ልጅ አባ አባ ቢለኝ አፌን ዳባ ዳባ አለኝ ያልዘሩት አይበቅልም ያልዘራሁት በቀለብኝ ዱባ ያልኩት ቅል ሆነብኝ

ያልዘራውን የሚበላ ዝንጀሮ ነው ያልገደለ በሽታ ምስጋና የለውም ያልገደለ ዘማች ያልወለደ አማች ያልጋ ሴሰኛ ሶስት ያስተኛ ያልጠረጠረ ተመነጠረ ያልጠሩት መካሪ ያልሽሙት ፊታውራሪ ያልጠሩት ሰርገኛ በትረኛ ያልጫ ድንፋታ እንጀራ እስኪቀርብ ያልጫ ድንፋታ እንጀራ እስኪቀርብ ነው ያልፋል ስኪያልፍ ያለፋል ያመል ትንሽ ይጥላል በጭራሽ ያመሰገኗት ቅል ባፏ ታፈሳለች ያሞሌ ጥጃ በወንዙዋ ትናፋ ያመነታ ተመታ ያመኑት ሲከዳ ይቀላል እዳ ያመኑት ፈረስ ጣለ በደንደስ ያመጣሁት ውሻ ነከሰኝ ያነደድኩት እሳት ጠበሰኝ ያመጣል አንበሴ ይበላል ኮሳሴ ያማከሩት ዳኛ ያግዛል የመተሩበት እጅ ይወዛል ያምላክን ነገር ምኑን አውቀሽው ወይ እኔ አበላው አንቺ አርመሽው ያምላክን ነገር ስንቱን አውቀሽው ወይ እኔ እበላው አንቺ አርመሽው ያምራል ብለው ለነብር ልጅ አይድሩም ያምራል ብለው ከተናገሩት ይከፋል ብለው ያስቀሩት ያምራል ብለው ከመናገር ይከፋል ብሎ መተው ያምራል ብሎ ይሽልሟል ያውቃል ብሎ ይሾሟል ያምሩዋል ይታደሷል ያምና ሞኝ ዘንድሮም ደገመኝ ያምናውን ዘንድሮ የአዋጇን በጀሮ ያሞላቀቁት ልጅ አይሆንም ወዳጅ ያሞሌ ጥጃ በወንዙዋ ትነፋ ያረረበት ያማስል ያረሮ ልጅ ጠስፋ ያረሰ እንደ ልቡ ጎረሰ ያረገዘች ታስታውቅ ከደረቷ ትታጠቅ ያረጀን ሹም ገባር ይከሰዋል ያረጀን ጅብ አህያ ይጥሰዋል ያራስ ክፋ መበለት ያደ*ጋ* ክፋ እሳት ያራሷን በርጉዙዋ ያራሷን ገንፎ እርጉዙዋ ውጣ ሞተች ያርጋጅ አናጋጅ ያር ጋጅ አንጓጅ ያሳደግሁት ውሻ ነከሰኝ ያነደድሁት እሳት ጠበሰኝ ያስረ ይፈታል የሰጠ ይረታል ያስለመዱት ሰው ሁልጊዜ እጅ ያያል ያሰቡት አይገድም ጎኔን ላርገው ጋደም ያሳደግኋት ጥጆ አለችኝ በርግጫ ያሳደኩት ውሻ ነከሰኝ ያነደድኩት እሳት ጠበሰኝ ያስታርቀኛል ሙተራ እያንዳንዱ እየኮራ ያሽላል ያሉት ኩል አይን ያጠፋል

ያቀረቡልሀን ጉረስ የተረፈሀን መልስ ያበረ ወገኑን አስከበረ ያበራሽን ጠባሳ ያየ በእሳት አይጫወትም ያ በሬ ባላገደደ ያ በሬ ገደል ባልገባ ያ በሬ ባገደደ ያ በሬ ገደል ገባ ያ በሬ ባገደደ ያ በሬ ገደል ገባ ያበጠው ይፈንዳ ያበደ ለኑሮው የፈረደ ለጉሮሮው ያበደች ጋለሞታ እናቷን ትመታ ያበደና የወደደ አንድ ነው ያበጠው ይፈንዳ ያባ ሆይ መቋሚያ ላዩ ባላ ታቹ ዱላ ያባ ጎፍናኔ ቤቱ በሪድ ያባትህ ቤት ሲዘረፍ አብረህ ዝረፍ ያባት ወዳጅ የድንጊያ ገድጋጅ ያባቱን ቢሰጡት ህይወቱ ያባቱን ቢነሱት ሞቱ ያባቱን ያገኘ ህይወቱ ያባቱን ያጣ ሞቱ ያባት ልጅ የደንደስ ስጋ ያባት ልጅና ጀሮ አንድ ነው ያባት ምርቃት አያስገባም ጥቃት ያባት ልጅ የማድጋ ዶሮ ነው ያባት ልጅ የማድጋ ዶሮ አንድ ነው ያባት ሞቱን አይወዱ ረጃቱን አይሰዱ ያባት ሞቱን አይወዱ ረድኤቱን አይሰዱ ያባት ሲቀር ምስህ ቅበር ያባት አገር ከሞት አያስጥልም ያባት እርግማን ሲዳሩ ማልቀስ ያባት እዳ ለልጅ ያፍንጨ እድፍ ለእጅ የወፍጨ እዳ ለመጅ ያባት ወርቅ ባለዝና እህል ለቀጠና ያባት ያምራል የባእድ ያናግራል ያባት ያምራል የባእድ ያኖራል ያባት ደግ ይደልላል ያባት ክፋ ለእንጀራ ልጅ ያደላል ያባትህ ቤት ሲበዘበዝ አብረህ ዝረፍ ያባትሀና የናትሀ ወገኖች ሲጣሉ ጥግሀን ያዝ ያባያ ልጅ ወዳቂ ያራኝ ልጅ አጥባቂ ያባያ እናት አትታሪድም ያባያ ወንድሙ አይታረድም ያባይ ምልክቱ አንደበቱ የገዳይ ምልክቱ ሽልጣቱ ያባይ እንባ አይታገድም ያባይን እናት ውሀ ጠማት ያባይ ውሀ ተለያየ ሲሉ ተገናኝ ያባይን ልጅ ውሀ ጠማው የሳጭን ልጅ ቅማል በሳው የአብሮ አደግ ልብ በቁና ይሰፈራል ያብዬን እከክ ወደ እምዬ ላከከ ያብዬን እከክ ወደ እምዬ ልክክ ያተር ክምር የጭሰኛ ክብር ያናጢን ልጅ ጅብ በሳው የሳጭን ልጅ ቅማል ፈጀው ያንበሳ ልመና ጋማ ይዞ ነው ያንበሳ ልመና *ጋጣ* ይዞ የቄስ ልመና አናዞ

*ያን*በሳ *ማ*ላጅ *ጋማ ይ*ዞ ጅብን መው*ጋ*ት አህያን ተጎዝጉዞ ያንበሳ ማሳጅ ጋማ ይዞ ጅብን መውጋት አህያን ተገን ይዞ ያንበሳ አማላጅ *ጋ*ም ይዞ ጅብን መው*ጋ*ት አህያን ተገን ይዞ ያንበሳ ኮርዲዳና የጨዋ ልጅ ሞግዚት ከመሆን ይሰውርህ ያንበሳ ገራም ይውላል ከላም ያንተን የሚመስል የኔም አለኝ ቁስል ያንቺን አትበይ ገንዘብ የለሽ የሰው አትበይ ምግባር የለሽ ያንካሳ ልቡ ኢየሩሳሌም ያንዱ በሬ ሲሞት ላንዱ አጋዘኑ ፍስሀው ላንዱ ሀዘኑ ያንዱ ቤት ሲቃጠል ላንዱ ቋያው ነው ያንዱ ቤት ሳይጠፋ ያንዱ ቤት አይለማ ያንዱ ቤት ካልጠፋ ያንዱ ቤት አይለማም ያንዱ ነገር ላንዱ የእንጀራ ልጇ ነው ያንዱ አገር መልከኛ ላንዱ አገር ገባር ነው ያንዱ ላም ወተት ያንድ እርሻ እሽት ያንድ ሚስቱን የሺ ከብቱን ያንድ ሰው ፍቅር ባንድ እጅ እንደጣጨብጨብ ያለ ነው ያንድ ሰው ነገር ሰምተህ አትፍረድ ያንድ በሬ እሽት ያንድ ላም ወተት ያንድ እርሻ እሽት ያንድ ላም ወተት ያንድ ቀን ስህተት ለዘላለም እውቀት ነው ያንድ ቀን ስህተት የዘላለም ጸጸት ነው ያንድዋ እለት አንድዋ ባልቴት ያንጎርጓሪ ጉልበት የተራጋጭ ወተት ያኖሩት እንቅርት መለያ ይሆናል ያኖሩት እንቅርት ያገለግላል ያኩራፊ ምሳ እራት ይሆነዋል ያኩራፊ ምሳው የነበረ እራት ይሆነዋል ያኮረፈ ልብሱን አራገፈ ያኮረፈ ምሳው እራቱ ነው ያወረደ መስቱን ያመጣ ምህረቱን ያወቀ ተጠነቀቀ የዘነጋ ተነጠቀ ያወቀ ተጠነቀቀ የዘነጋ ተወጋ ያወቀ ተጠነቀቀ ያላወቀ ተነጠቀ ያወቀ ናቀ ያወቀ ዘለቀ ያላወቀ አለቀ ያወቁ ሲታጠቁ ያላወቁ ተሳቀቁ ያዋቂ ሴት ቤት አለው ውበት ያዋቂ አጥፊ የእስራኤል ጣፊ ያዋቂ አጥፊ የጸመኛ ገዳፊ ያዋጁን በጀሮ የእስቱን በቀጠሮ ያውሬ ስጋ ለወሬ ያውቃል ብሎ ያሟል ያምራል ብሎ ይሽልሟል ያውቃል ብሎ ይሾጧል ያምራል ብሎ ይሸልጧል ያው እንዳያችሁኝ ቅዳሜ የወጣሁ ይቆጡኛል ብዪ አርብ ማታ መጣሁ ያዙኝ ልቀቁኝ ያዛዥ ቤተ ክርስቲያን ሳሚ ያጋፋሪ ራስጌ ቋሚ ያየ ሳውራ ቢል ያልሰማ አወራ

ያየ ሳውራ ቢል የሰማ አወራ ያየ ልናገር ቢል የሰማ ሳውራ አለ ያየ ቢሄድ የሰማ ይመጣል ያየ ቢሄድ ያልሰማ ይመጣል ያየ ይናገራል የተወለደ ይወርሳል ያዩትን ሊሰሩ አይናቸውን ታወሩ ያዩትን ቢያጡ ያላዩትን ይቀላውጡ ያያን ጨንቋራ ሁሉ ያየዋል ያይጥ ምስክሯ ድንቢጥ ያይጥ ሞት የድመት ሰርግ ያይጥ እርዳታ በጭራንፎ ያልቃል ያይጥ ፋከራ ለመከራ ድመት ምን ሊበላ ያይጠች ዝላይ ለነአቶ ውሮ ሲሳይ ያደረገችውን ታስታውቅ ከደረቷ ትታጠቅ ያደፈ በእንዶድ የጎስደፈ በሞረድ ያደፈውን በእንዶድ የጎለደፈውን በሞረድ ያዳቆነ ሰይጣን ሳያቀስ አይለቅም ያዳቆነ ሰይጣን ሳያቀስ አይቀርም ያዳቆነ ሰይጣን የግል ኮሌጅ ከፈተ ያዛቆነ ሰይጣን ሳያቀስ አይቀርም ያዳኝ ውሻ ጠጉር ባፉ ብትር ትርፉ ያገሩን ስርዶ ባገሩ በሬ ያገሩን ሰርዶ ያገሩ በሬ ይወጣዋል ያገር ልማት የገበሬ ሀብት ያገር ልጅ በምን ይመታል በኩበት ያም እንዳይሄድ ያም እንዳይሞት ያገር ልጅ በምን ይማታል በኩበት ያ እንዳይሄድ ያ እንዳይሞት ያገር ልጅ የማር እጅ ያገር ልጅ የጣር ጠጅ ያገር እድር ለንጉስ ያስቸግር ያገር እድር መም ያሳድር ያገርሀ ልጅ ብታገባት ሚስትሀ ብትፈታት እሀትሀ ያገርህ ልጅ ብታገባት ሚስትህ ብትፈታት እትህ ያገርህ ዱር ፍራትን ያስወግዳል እንጃ ከሞት አያድንም ያገርን ስርዶ ያገር በሬ ያወጣዋል ያገባሽስ ይፈታሻል ይብሳኝ ለወለደሽ ያገባሽ ይፈታሻል ይብላኝ ለወለደሽ ያገባሽ ይፈታሻል ወዮለት ለወለደሽ ያገኘ ከራሱ ያጣ ከዋሱ ያጓኑት ድንጋይ ተመልሶ ራስን ያጓኑት ደንጋይ ተመልሶ ራስን ይመታል ያጣ ለማኝ ተሳድቦ ይሄዳል ያጣጣመ የቆረጠመ ያጣ ሰው ያገኝ አይመስለውም ያጥንት ፍላጭ የስጋ ቁራጭ ያፍ አማኝ አደረገኝ ለማኝ ያፌን እስክውጥ እድሜ ይስጠኝ ይላል እርኩም ያፍ ወለምታ በቅቤ አይታሽም ያፍ ዘመድ በመንገድ አይገድ

ያፍሳ ለማኝ አደረገኝ ለማኝ ያፍሳ የሰው ቀርፋፋ ያፍላ የለው ቀፋፋ ይሄ እንግዳ ቸኮለ ሊያድር ነው መሰለኝ ይህ ሁሉ ከርከሬሻ ባንቺ የተነሳ ይህ ሁሉ ጠባሳ ባንቺ የተነሳ ይህ አንበሳ ደም ደም አገሳ ይህ እንግዳ ቸኮለ ሊያድር ነው መሰለኝ ይህ ከርከሬሻ *ዳ*ቦዬን ለማንሻ ይህን ብሰጥ ምን እውጥ ይህን ብትሰጥ ምን ትውጥ ይህንን ፈርቼ ደጀን በቀን ዘግቼ ይህን ፈርቼ ደጀን በቀን ዘግቼ ይሀች ባቄላ ካደረች አትቆረጠምም ይሀች ተፍተፍ እኔን ለመመንተፍ ይሆናል ብዬ ጎሽ ጠመድኩ የማይሆን ቢሆን ፈትቼ ሰደድኩ ይሆን ቢሆን ዝሆን ይበላ ቢሆን ይሉሽን በሰማሽ ገበደም ባልወጣሽ ይሉሽን ባልሰማሽ ገበደም ባልወጣሽ ይሉሽን ባወቅሽ ገበይም ባልወጣሽ ይሉ አይሉ የት አለ ቅሉ ይሉሽን ብትሰሚ ጎንደር ላይ ክረሚ ይሉኝ አይል ውሽጣ ዶሮ ሲጨሀ ይማስሳል ይሉኝ አይል የኋላውን አያይ ይሉኝ አይል ጸሀፊ ከሙሴ ይገድፋል ይሉኝታ ተፈርቶ እስከመቼ ተቆራምቶ ይሉኝታና መጠቀም ባንድነት አይገኙም ይሉኝታ የራስ አሊን ቤት ፈታ ይመሰክረዋል ለነፍሱ ይፈተፍተዋል ለከርሱ ይመስል አይመስል የጠይብ እጅ ተከሰል ይመታሉ የሚጠሉ ይመስል ይስማሉ የሚወዱ ይመስል ይሙት የገደለ ይካስ የበደለ ይጣሩኝ እያልክ ከምትታጣበት አትገኝ ይማስላል ካሉ ይዛመዳል አይገድም ይሰጠኝ መስሎ ሊሸጠኝ ይሰጡኛል ብሎ ከሰጠ ቆጥቦ የበላ በለጠ ይስጡ ብሎ ከሰጠ ቆጥቦ የበላ በለጠ ይሰጣል መሰሎ ይሽጣል ይስብረኝ ይሰንጥረኝ የሚሉ የሰውን ልብ ሊሰብሩ ይቅር ለእግዜር ወድቆ እማይሰበር ይቅር ለእግዜር ወድቆ አይሰበር ሞቶ አይቀበር ይቅደም ደግነት ይከተል ቸርነት ይበላ እንደ ቤቱ ይሰራ እንደ ጉልበቱ ይበላ እንደ ቤቱ ይሰራ እንደ ጎረቤቱ ይበላው ካጣ ይበላበት ያጣ ይበጃል ያሉት መድሀኒት አይን አጠፋ ይበጃል ያሉት ኩል አይን አጠፋ ይብላ እንደ ቤቱ ይስራ እንደ ጎረቤቱ

ይብሳኝ ለወለደሽ ያገባሽስ ይፈታሻል ይብራና ይብራ ተጣሉ በሰው ሽንብራ ይታደሷል እንጃ ይታገሷል ይታደሉታል እንጃ አይታገሉትም ይቺ ባቄላ ያደረች እንደሆን አትቆረጠምም ይቸን ለኛ ጥሬን ለጌኛ ይቺም ቁንጥር ሆና ቡታንታ አማራት ይቺን በሳሀ ብለሀ ጦሜን አታሳድረኝ አለ አሉ ይውደደኝ የጀርባዪ ቅማል አለች አንዴ ይገርጣል አህያ ከዥብ ይከርጣል ይደንቃል ይገርጣል አህያ ከዠብ ይከርጣል ይኖሩዋል በደጋ ይተኙዋል በአልጋ ይወልደዋል ካሉ ይመሰለዋል አይገድም ይው 2ሽ ብሎ ይማርሽ ይጥሉሀ አትጥላቸው ይበድሉሀ አትበድላቸው ይጠላኝ ይመሰል ይመታኛል ይወደኝ ይመሰል ይሰመኛል ይወደዋል ካሉ ይመክሩዋል ይወልደዋል ካሉ ይመሰሏል ይው ጋህ ብሎ ይማርህ ይው ኃህ ብሎ ይማርክህ ይገርመኛል ገንፎ ከራቴ ተርፎ

ደ

ደሀ ሰው ዶሮ ካረደ ከሁለት አንዳቸው ቢታመሙ ነው ደህና ሲታጣ ይመስመላል ጎባጣ ደህና ወገን ያጣ ወየው ያለበት ጣጣ ደመና ለዝናብ ድግስ ለሆዳም ደመና በሰማይ የጨዋ ልጅ በአደባባይ ደመናን የጨበጠ ሰማይን የቧጠጠ የለም ደመወዙ ስንዴ ስራው ምን ግዴ ደመወዝ ያጣ ሎሌ ይኮበልላል በሀምሌ ደም ቢያለቅሱ ድንጋይ ቢነክሱ ደም ተቀብቶ ዝንብ አይፈሩም ደም ተቃብቶ ዝንብ አይፈሩም ደም ተበክለሀ ዝንብን አትጥላ ደም ከውሀ ይቀጥናል ደም ካልፈሰሰ ስርየት የለም ደሞዝተኛ አርፈህ ተኛ ደረስሁ ልጅ ፈሳሁ ጠጅ ደረቅ ይቀመጠላል እርጥብ ይጎብጣል ደረቴን ቢያመኝ እግሬን አገመኝ ደረቴን ሲያመኝ እግሬን አገመኝ ደረጃ ለፍቶ መሄጃ ደስታና መከራ ቀኝና ግራ ደስታና መከራ ቀኝና ግራ ናቸው ደባ ራሱን ስለት ድንሱን ደባ ራሱን ስለት ድጉሱን አያጣውም

ደባል ሲስነብት ይሆናል ባለቤት ደባልና ሹመት ያለሰበብ አይሄድ ደብር ለሳስታ ድግድግታ ለጌታ ደብተራ ሲኮራ እቤት ክርስቶያን ገብቶ ጭራ ይይዛል ደብተራ የዘኬ ጎተራ ደብተራ የዘኬ ጎተራ ዘኬውን ሲቋ ጥር አነቀው ነብር ደብተራና ተማሪ ሰናፊልና ሱሪ ደንቆሮ ከሚያጨውተኝ የሚሰማ ያውጋኝ ደንቆሮ የሰማ ለት ያብዳል ደወል ላንበሳ ባማረለት ታዲያ ማን ይሰርለት ደወል እንደ ጠዋቱ ትጮሀ ለች ደጃቸውን አይዘጉ ሰውን ሌባ ይላሉ ደጃቸውን ከፍተው ሰውን ሌባ ይላሉ ደጀፋን ጥሎ በጓሮ ይመጣል ደገኛ ሲያርስ ቆለኛ ያነፍስ ደጉ ነገር ሳያልቅ ክፋ መናገር ደግ ሰው ከንጀራው ቆርሶ ከወጡ አጥቅሶ ደግ ሳይበላ ክፋ ይመራ ደግ ጌታ ሲለግስ እንደ ፏፏቴ ያርስ ደግ ጎረቤት ውሻና ድመት ያሳድጋል ደግና ማስፊያ ትግልና ልፊያ ደግ አጣችን መጠር ክፋ አጣችን በጠር ደግ አባት እርስት ያቆጣል ክፉ አባት እዳ ያቆያል ደግነት አይታረስ ልጅነት አይመለስ ደግ ጎረቤት እቃ አያስገዛም ደግ ጎረቤት ያወጣል ከመአት ደካማ ቀበሌ በአህያ ይወረራል ደፋር ሴት ጉልቻ ረግጣ ትወጣለች ደፋር ወጥ ያውቃል ደፋርና ቄስ መውጨ ቀዳዳ አያጣም ደፋርና ቄስ መውጨ አያጣም ደፋርና ቄስ ምን ያመጣሉ ደፋርና ጭስ ዝዋይ ገቡ ዱርዬ ያገባ በሬው በስኔ ገደል የገባ ዱላ ለባለጌ ምርኩዝ ለአሮጌ ዱሳ የሚጠሳው ሽክሳ ብቻ ነው ዱላን ይዞ ሌባን መጠየቅ ዱላ ይዞ ሌባን መጠየቅ ዱባ ባገሩ *ጋን ያ*ሀሳል አሉ ዱባና ቅል አበቃቀሉ ለየቅል ዱባና ቅል አበቃቀሱ አንድ ይመስላል አበላሱ ለየቅሱ ዱባና ቅል አብሮ ይበቅል አበላሉ ለየቅል ዱቄት ባመድ ይስቃል ዱጨት ባመድ ይስቃል **ዲያ**ቆን ሲጠግብ በጧፍ ይጣታል ወይፈን ሲቦርቅ ድንበር ያፈርሳል *ዲያቆን* ከዘፈነ ፍየል ከቀዘነ *ዲያቆን* ከዘፈነ ፍየል ከቀዘነ *መዳ*ኛም የለው *ዲያ*ቢሎስ በክፋቱ ተወ*ጋ ዳ*ቢቱ

- ዳሩ ምን ይሆናል ሆነና ሆነና
- ዳር ሲፈታ መሀል ዳር ይሆናል
- ዳር ዳር ያለ በመሀል የከበረ
- ዳቦ ሲበሉ ልብ ልቡን ዳገት ሲወጡ ፕግ ጥጉን
- ዳቦ በገና ቡና በጀበና
- ዳቦ በወጥ በግዜር ማምለጥ
- *ዳ*ቦ ካልበሉት ድ*ጓጋ*ይ ሎሚ ካልመጠጡት *እ*ንቧይ
- ዳቦ ያለ ቅርፊት ጠላ ያለ ምርጊት
- *ዳቦውን ጎርሶ ደሙን አብ*ሶ
- **ዳተኛ በሬ ሀብታም ነ**ው
- ዳኛ ለዳኛ ያወርሳል ጉም ተራራ ያለብሳል
- ዳኛ ምን ያደላ ከተፈታ ሊበላ
- *ዳኛ ምን ያ*ደላ ከተረቃው ሊበላ
- *ዳ*ኛ ሲ*መ*ረምር ከራስ ይዞ እስከ እ*ግር*
- *ዳ*ኛ ሲቆጣ *ማር* ይዞ ከደ*ጇ*
- *ዳ*ኛ ሲያዳላ በዳኛ አህያ ሲያ*ጋ*ድል በመጨኛ
- ዳኛ ሳለ ተናገር ውሀ ሲጠራ ተሻገር
- ዳኛ ሲገኝ ተናገር ውሀ ሲጠራ ተሻገር
- ዳኛ ስበር በእጅ ክበር
- ዳኛ ቢንቁ የተያዘ እህልን ይወቁ
- ዳኛ ቢንቁ የተያዘ አህል ይወቁ
- *ዳ*ኛ ቢያዳላ በዳኛ አህያ ቢያ*ጋ*ድል በመጨኛ
- *ዳ*ኛ ቢያ*ጋ*ድል በዳኛ አህያ ቢያ*ጋ*ድል በመጨኛ
- *ዳ*ኛ አውጥቼ ዘንግ አቅንቼ
- *ዳ*ኛ አይነቀፍ እሳት አይ*ታ*ቀፍ
- *ዳ*ኛ ካዳላ ጭነት ቀላል
- *ዳ*ኛ የወል ምስሶ የመካከል
- ዳኛ የወል ምስሶ የሚሃል
- ዳኛ የፌረደበት መርከብ የተሰበረበት
- *ዳ*ኛ የፈረደው ስለት የቀደደው
- *ዳኛ ያ*ደላበት እሳት የበላበት
- *ዳኛ ያ*ፌሰሱለት ፌረስ የከሰከሱለት
- *ዳ*ኛ ይመረምራል ጣዝማ ይሰረስራል
- ዳኛና በሬ ሀብታም ነው
- *ዳኛ* ፍርድ አይከላ እህል ጎታ ይሞላ
- *ዳኛን* ቢንቁ የተያዘ አህልን ይወቁ
- *ዳ*ኞች ከመረመሩ ይናገራል ምድሩ
- *ዳ*ኞች ከመረመሩ ይናገራል ምድሩ ይገናል ነገሩ
- *ዳ*ኞች ከመረመሩ ይገኛል ነገሩ
- *ዳዊትን ያህል መዝሙር ጨስማን ያህል ፕቁር (የስም)*
- ዳክዬን ከውሀው ፈረስን ከገለባው
- ዳኛ ሲገኝ ተናገር ውሀ ሲጠራ ተሻገር
- ዳገት ሲወጡ ፕግ ፕጉን ዳቦ ሲበሉ ልብ ልቡን
- *ጻገት እርሙ ሚዳ ወንድሙ*
- ድሀ ለወዳጁ አይሰንፍ ሀብታም ካለወዳጁ አይተርፍ
- ድሀ ሲቀልጥ አመድ አመድ ይሽታል
- ድሀ ሲቀመጥ እጁን ይዘህ አወዛውዘው
- ድሀ ሲቀማጠል ከወገቡ ቀምጠል

- ድሀ ሲቀማጠል ከወገቡ ቅምፕል
- ደሀ ሲቆጣ እግሩ ይፈናጠራል
- ድሀ ሲቆጣ እግሩ መንገድ ያሰልጣል
- ድሀ ሲቆጣ ከንፈሩ ያብጣል መንገዱን ያሰልጣል
- ድሀ ሲቆጣ መንገድ ያፈጥነዋል
- ድሀ ሲናገር ሬት ኮሶ ሀብታም ሲናገር የማር በሶ
- ድሀ ሲንቀባረር ያለቀሰ ይመስላል
- ድሀ ሲያገኝ ያጣ አይመስለውም
- ድሀ ቅቤ ወዶ ማን ሊሽከም ነዶ
- ድሀ በሀልሙ ቅቤ ባይጠጣ ኑሮ እከክ ይወረው ነበር
- ድሀ በሀልሙ ቅቤ ባይጠጣ ኖሮ እከክ ይጨርሰው ነበር
- ድሀ በሀልሙ ቅቤ ባይጠጣ ኖሮ እከክ በወረሰው
- ድህ በህልሙ ቅቤ ባይጠጣ እከክ ይጨርሰው ነበር
- ድሀ በሀልሙ ቅቤ ባይጠጣ እከክ በፈጀው
- ድሀ በሽታ አያውቅም ሀብታም ጤና የለውም
- ድሀ ተበድሎ ማሩኝ ይላል ቶሎ
- ድሀ ውሃውን ጠዋቶ እሳቱን ይሞቃል ሀብታም ስለገንዘቡ ይጨነቃል
- ድሀና ድመት ሊሞት ሲል ያምርበታል
- ድሀና ገበደ ሳይገናች ይሞታል
- ድሀ በአመዱ ንጉስ በዘውዱ
- ድሀ በጉልበቱ ባለጸጋ በሀብቱ
- ድሀ ቢናገር አያደምቅ ቢጨብጥ አያጠብቅ
- ድሀ ባይ አይኔን አመመኝ
- ድሀ ተበድሎ ማሩኝ ይሳል ቶሎ
- ድሀ ተበድሎ ራሱ ይታረቃል ሀብታም በድሎ ተመልሶ ይስቃል
- ድሀ ከንቡ ይዳላ
- ድሀ ከንቡ ይዳራ
- ድሀ ካለቀሰ ቀኑ መች አነሰ
- ድሀ ካልሰራ ዶሮ ካልጨረ
- ድሀ ካልጋሬ ዶሮ ካልጫሬ
- ድሀ ካልዘራ ዶሮ ካልጫረ
- ድሀ ካልዘራ ዶሮ ካልጨረ (ማን ያበሳው ነበረ)
- ድሀ ከርሻ ዳቦዬን ለማንሻ
- ድሀ የሚበላው እንጃ የሚከፍለው አያጣም
- ድሀ በጉልበቱ ባለጸጋ በሀ ብቱ
- ድሀ በጉልበቱ ባለጸጋ በከብቱ
- ድሀ ያልፍልኛል ይላል ጌታ ቀኑን ይቆጥራል
- ድሀ ያመልክት ዳኛ ያሟግት
- ድሀና ሹም ተሟግቶ ድንጋይና ቅል ተጣትቶ የጣይሆን ነው ከቶ
- ድሀና ጌታ ተሟግቶ ድንጋይና ቅል ተማትቶ የማይሆን ነው ከቶ
- ድሀ ምን ትሰራለሀ እንጂ ምን ትበላለሀ የሚለው የለም
- ድሀ ሲያስለቅሱ ከሰላሴ ይወቀሱ መንግስተ ሰማያትን አይወርሱ
- ድሀ ቢያስለቅሱ ከስላሴ ይወቀሱ መንግስተ ሰማያትን አይወርሱ
- ድሀን ካስለቀሱ በስላሴ ዘንድ ይወቀሱ
- ድሀን ፈርቼ ደጀን በቀን ዘግቼ
- ድህነት ከአምላክ መስማማት
- ድሀነት ከአምላክ መስተካከል
- ድል በመታደል ሙያ በመጋደል

ድል የባለ እድል ድል እድል በአንድ ድልድል ድል ድል እድልሀ እንዳይነድል ድመት ሳመሷ ዛፍ ላይ ትወጣለች ድመት መንኩሳ መናከሷን አትረሳ ድመት መንኩሳ አመሏን አትረሳ ድመት በታች ከሆነች ውሻ ታሽንፋለች ድመትና ቁንጫ ባዶ ቤት ይወዳል ድመትና አይጥ እሳትና ጭድ ድመትን በቆሎ መጠርጠር ድመትን አይጥ ገደለቻት ወይ ጥቃት ወይ ጥቃት ድመት ውስጥ ውስጡን አውሬ ናት ድምቢጥ እንደ አቅሟ በብር ት*ታገማ*ለች ድምቢጥ እንደ አቅሚ በብእር ትታገማለች ድምጽና ቁንጫ ባዶ ቤት ይወዳል ድሪቶ ከነቅማሉ መጥፎ ሰው ከነአመሉ ወዲያ በሉ ድሪያ የዝሙት ዋዜማ ድር ቢያብር አንበሳ ያስር ድርብርብ እንደ ደ*ጋ ን*ብ ድርና ማግ ለሀጭና ልጋግ ድር ቢያብር *ጋ*ቢ ይሰራል ድር ቢያብር አንበሳ ያስር ድርጎ ራቱ ድርጎ ቢቀር ሞቱ ድርጎ የለመደች መበለት ወተት ያየች ድመት ድርዌት ፈንጠር ምዝባዝባ ጎንደር ድሮም እንዳይሆን ነው የቄስ ልጅ መኮነን (አለ) ድሮም እንዳይሆን ነው የቄስ ልጅ መኮንን (አለ) ድሮ ካያታችን ካሔ ነው ትውልዳችን ድሮም ሌባ ሲሰርቅ እንጇ ሲካፈል አይስማማም ድስት ግጣሙን አያጣም ድበላ አንዳንድ ጊዜ ይበላ ድንቢጥ እንደ አቅሚ በብእ ር ትታገም ድንቀኛ ተኳሽ ድር ይበጥሳል ድንቁርና ከልብሀ መካከል ተራራ ያሀል ድንኳን ያየ ባለጌ ድንኳን ገልጠ ዙፋንን ረግጠ ድንኳን ገልጠ ዙፋን ረግጠ ድንኳን ገልጠ ዙፋን አጊጠ ድንገተኛ ስህተት የቁልቁለት ውድቀት ድንኃይ ለረገጠ ፍለኃ የለውም ውሀ ለጠጣ ሽታ የለውም ድንጋይ ላይ ተቀጣጭ የባለጌ ተለጣጭ ድንጋይ በድንጋይ ላይ ትልቅ ቤት ይሆናል ድንጋይ ቢያሳኗት ተመልሳ ካናት ድንጋይ ወርዶ እዘብጥ ያርፋል ያገኘው ይተርፋል ድንጋይ ሲያረጅ መጭ ያበቅላል ድንጋይ ወደ ሰማይ ቢወርወር ተመልሶ ምድር ድንጋይ ወደ ሰማይ ቢወርወር ተመልሶ ወደ ምድር ደግርና 1ባር ሲተካከል ያምር

ድግስ የሌለው ዋዜማ ምልክት የሌለው ዜማ

ድጥ ማንሸራተቱን ባለጌ ማሽሚጠጡን አይተውም

ደጣ ስመጣሻ ጣረሻ ስመፈስሻ

ዶሮ ሳትበሳው ታፈስ

ደር ልጀቹዋን ይዛ ዓሮ ለዓር

ዶሮ ባሏ ሲሞት ሞተች እጢስ ገብታ

ዶሮ ሲሉ ሰምታ ሞተች እጢስ ገብታ

ደሮ ሲቀጣጥቧት በመጨኛ ጣሏት

ዶሮ ሲደልሏት በመጨኛ ጣሏት

ዶሮ በልቶ ብስና *ጎመን* በልቶ ጤና

ዶሮ በልቶ ከብስና ጎመን በልቶ በጤና

ዶሮ በልጅዋ አንጀት ትጨወታለች

ዶሮ በማሰሮ ገደል ለዝንጀሮ

ደሮ በጋን

ዶሮ ቢጠፋ ከቤቱ መነኮሰች እናቱ

ዶሮ ቢጠፋ ካባቱ መነኮሰች እናቱ

ዶሮ ቢያማት በሬ ተሳሉሳት

ደሮ ብታልም ፕሬዋን

ዶሮ ብትታመም በግ አረዱላት

ደሮና ቀበሮ ተገናኝተው ንሮ

ዶሮና ቀበሮ ተገናኝቶ ንሮ

ዶሮን ሲያታልሷት በመጨኛ ጠልፈው ጣሷት

ዶሮን ሲያታልሷት በመጨኛ ጣሷት

ዶሮን ሲያታልሷት አንቺ እሩጭ እኛ እንከተልሽ አሏት

ዶሮን ሲደታልሷት ጥምር መንግስት አሏት

ዶሮን ሲያታልሷት ፎቶ አነሷት

ዶሮ አንዱን እንቁላል በወለደችበት ወታቦ ትሞላለች

ዶሮ እቤት ውላ ዝናብ ትመታለች

ዶሮ እኔ ባልበሳው ዌሬ አሳፈሰውም ወይ አለች

*ዶሮ እ*ኔ ባልበላ ጭሬ አላፈስም ወይ አለች

ደሮ ከቆጥ በሬ ከ*ጋ*ጥ

ዶሮ ከቤት ሆና ዝናም ይመታታል

ዶሮ ከቤት ውላ ዝናብ ይመታታል

*ዶሮ ከጋ*ጥ አህያ ከቆጥ

ደሮ ከጋጥ በሬ ከቆጥ

ዶሮ ከጮኸ ሌሊት የለም ከደብረ *ቃቦር ወዲያ ክ*ረምት የለም

ደሮ ከጩኸ ሌሊት ከደብረ ታቦር ወዲያ ክረምት የለም

ዶሮ ከጮኸ የለም ሌሊት ከቡሄ ወዲያ የለም ክረምት

ዶሮ ካልበሷት አሞራ ናት

ዶሮ ጭራ ጣረጃዋን አወጣች

ደር ዌራ መታረጃዋን አወጣች

ዶሮ ዌራ የምታወጣው ምስጢር

ዶክተር ሲበዛ በሽተኛ ይሞ*ታ*ል

ĕ

ጀማሪ ይጥፋ ሰካራም ይትፋ

ጀምሮ የማይፈጽም ፈጭቶ የማያልም

ጀምሮ ይጨርሳል ስጉሞ ይተኩሳል

ጀምሮ ይጨርሳል አልሞ ይተኩሳል

ጀምበር ሳለ እሩጥ አባት ሳለ አጊጥ

ጀርባ ለባለቤቱ ባእድ ነው

ጀርባዬን አሳከከኝ ተንጠራርቼ ማከክ ተሳነኝ

ጀርባዬን እከከኝ ለኔ ራቀኝ

ጀርባዬን እከክልኝ ለኔ ራቀኝ

ጀግና የሚታወሰው ወይም ከሞተ ወይም ከተለየ በኋላ ነው

ጀግናን ከደረቱ አበባን ከአናቱ

ጃርት ያስደነገጠው ዱባ ይመስላል

ጅል ስለላ ላይ ሄዶ ምግብ ቢቀርብለት ስለላ ላይ ነኝ ብሎ .እርፍ

ጅምርን ለነገ አያሳዩም

ጅምር ይጨረሳል ልጉም ይተኩሳል

ጅራትና ሀሜት በስተኋላ ነው

ጅራትና ጉድ በስተኋላ ነው

ጅራትና ጉድ ከወደኋላ ብቅ ይላል

ጅራቷ ታደርሰኝ ካናቷ

ጅራቷ ታደርሳለች ከናቷ

ጅራፍ መትቶ ያለቅሳል ባለጸ*ጋ* በድሎ ተመልሶ ይወቅሳል

ጅራፍ እራሱ ገርፎ እራሱ ይጨሃል

ጅራፍ እሱው ይገርፍ እሱው ይለፍ

ጅራፍ እሱው ይገርፍ እርሱው ይለፈልፍ

ጅብ ምን ይመስላል እግሩ ያነክሳል አፉ ይነክሳል

ጅብ ሲበሳህ በልተሀው ተቀደስ

ጅብ ባጥንት የተገደገደ በጅጣት የተጣገረ ቤት አለ ቢሉት ወዴት ነው ሳይል ገደል ገብቶ ሞተ

ጅብን ለመግደል ከአህያ ተጠለል

ጅብን ሲወጉ በአህያ ይጠጉ

ጅብ ከላይ ውሀ ሲጠጣ ከታች ያለችውን አሀያ አታደፍርሽብኝ አለ

ጅብ ከማያውቁት አገር ሄዶ ቁርበት አንጥፋልኝ ይላል

ጅብ ኪበላሀ ጅብ በልተሀ ተቀደስ

ጅብ አጥንት ባየበት ይመላለሳል

ጅብ አያውቁት አገር ሄዶ ቁርበት አንጥፋልን አለ

ጅብ አማያቁት አገር ሄዶ ሩም ሰርቪስ ያዛል

ጅብ እማያቁት አገር ሄዶ ቴሌ ሴንተር ከፈተ

ጅብ እሰር ብሎ ተሰሮ ገባ

ጅብ እስኪነክስ ያነክስ

ጅብ እንኳን ጓደኛውን ይጣራል

ጅብ እንኳን *ጓ*ደኛውን ይጠራል

ጅብ እንደቁመቱ ልብ የለውም

ጅብ እንዳባቱ ይዘርጥጥ

ጅብ እንዳባቱ ይዘርጥጥ አህያ እንደአባቱ ይፈርጥጥ

ጅብ እንዳገሩ ይጨሀል

ጅብ እንዳገሩ ይጨሀል የደላው ሙቅ ያኝካል

ጅብ እንደጉልበቱ ልብ የለውም

ጅብ ታኮተኮተ ሰው ከተከተተ

ጅብ ከሚበሳሀ በልተሀ ተቀደስ

ጅብ ካኮተኮተ ሰው ከተከተተ

ጅብ ውሀ ሲጠጣ ታች ያለችውን አህያ አታደፍርሽብኝ አለ

ጅብ የማያውቁት አገር ሄዶ ቁርበት አንጥፉልኝ አለ

ጅብ የኔ ነው ስለው ወናፌን ቀማኝ

ጅብ ጥጆቹን ጠብቅ ሲባል ይጠፉብኛል አለ

ጅብና ሽማኔ ከጉድንድ አይወጡም

ጅብና እህል ሳይተዋወቁ ይኖራሉ

ጅብን ሊወጉ ካህያ ይጠጉ

ጅብን ሲወጉ ባህያ ይጠጉ

ጅብን ከምን መታኸው ከአፉ አሰፋሁለት

ጅብን ፈርቼ ከዛፍ ብወጣ ነብር ቆየኝ

ጀሮሀ የት ነው ቢሉት እዚሀ አለ አሉ

ጀሮ ለባለቤቱ ተቃዋሚ ሆነ

ጀሮ ምነው አታድግ ቢሉት ጉድ እየሰማሁ በየት ልደግ አለ

ጀሮ ለባለቤቱ ባዳ ነው

ጀሮ በሳ ሆድ ጠሙን አደረ

ጀሮ ባይጠም ይመስላል ሆዳም

ጀር አይጣምም አይን አይጠግብም

ጀሮ እዳውን አይሰማም

ጀሮ ካያት ያረጃል

ጀሮ ካያቱ ያረጃል

ጀሮ የሰማውን ለማየት ይሄዳል አይን

ጀሮ የሰማውን ለማየት አይን ይንከራተት

ጀሮ የሰማውን ልብ ያውቀዋል

ጀሮ የሰማውን ልብ ያውቃል

ጀሮ የቀድሞዎቹ እኩያ ነው

ጀሮውን ቢቆርጡት መስሚያው ይቀራል

ጀሮ ያስው ይስማ የሰማ ያሰማ

ጀንያን ያቆመው እህል ነው

1

. ባላ*ጋ*ይ አዋቼ **ግልገሌን በ**ላኋት ባለፈንት የሴት *ጋ*ለሞ*ታ* ጉድ ነሽ ያንኮበር ቅጠል በየሄድሽበት ነገር *ማን*ጠልጠል *ጋ*ን በጠጠር ይደባፋል ግም ስግም አብረህ አዝግም

M

ጠላትህን ውሀ ሲወስደው አንትፍ ብለህ ጨምርበት ጠርፐር በገንፎ ውስጥ አንዳለ ስንጥር ጠበንጃ ራሱ መቶ ራሱ ይጮሀል ጠንቋይ ለራሱ አያቅም ጡጥም ከፈስ ተቆጠረች ጤፍ ከአቅሙ እንክርዳድ ከፈለ ጤፍ ከዘመጁ ጎታ ትሞላ ፕልቅ ብዬን ውሀ ወሰዳት ፐርሴስ ልማዱ ነው አይኔን አታስቀው
ፐርሴስ ልማዱ ነው አይኔን አታስቂው
ፐርስና ከንፈር ሲደጋገፍ ያምር
ፐርስ የሌላት ፐርስ ያላትን ነክሳ አነካከስ ታስተምራለች
ጥቂት ያለው ሁሉ ብርቁ ነው
ጥንቸልም ለሆዱ ዝሆንም ለሆዱ አብረው ውሀ ወረዱ
ጥይትና ማጣትን ተኝቶ ማሳለፍ ነው
ፐጃ ቢፈነጭ በሜዳ ውሀ ቢሄድ በጎድንዳ
ፐጃ ቢፈነጭ በሜዳ ውሀ ቢሮጥ በጎድንዳ
ጥጋበኛ ከርከሮ የነፍጠኛ ጎጆ ይታከካል
ጥጋበኛንና ውሀ ሙላትን ቁመሀ አሳልፈው
ጠር ሲመጣ ዛቢያ ቆረጣ
ጠጣ መጀመሪያ የመቀመጨዬን አለች አሉ

ക

ጨረቃ ሲጠፋ ኮከብ አባወራ ይሆናል ጨዋነሽ ቢሏት ሳቁ ገደላት ጨው ለራስህ ብለህ ጣፍጥ አለበለዚያ ድን*ጋ*ይ ነው ብለው ይወረውሩሀል ጨንራ ለመፍጨት አንኟት ለመነተት በለው ዋተት ዋተት ጨማ የለኝም ብለህ አትዘን ካልሲ የሌለው አለና ጨማ የለኝም ብለህ አትዘን አግር የሌለው አለና ጭድ ይዞ አሳት ሳል ይዞ ስርቆት ጭድ ይዞ ወዘት ሳል ይዞ ስርቆት

ķ

ጳጉሜ ሲወልስ ጎተራህን አብስ ጳጉሜ ሲወልስ ገበሬ ጎተራህን አብስ ጳጉሜ ቢለግስ ጎታህን አብስ

ጸ

ጸሀይ ሳስ ሩጥ አባት ሳስ አጊጥ
ጸሀይ ብልጭ ወፍ ጭጭ ሲል
ጸሀይ ካልወጣ ከስፈረበት አይነሳ አንበጣ ሴት ምክንያት አታጣ
ጸሀይ የጠዋት አዱኛ የሽበት
ጸሀይ ያየውን ሰው ሳያየው አይቀርም
ጸሀይና ንጉስ ሳስ ሁሉም አስ
ጸሎት በጽሞና ነገር በደመና
ጸሎት በፍቅር ሀይማኖት በምግባር
ጸሎት ከፍቅር ሀይማኖት ከምግባር ይበጃል
ጸሎት ከፍቅር ሀይማኖት ከግብር
ጸሎት ያለፍቅር ሀይማኖት ያስግብር አይረባም
ጸጸት አያደር ይመሰረት
ጻድቃን ሳይቀጣጠሩ ይገናኛሉ
ጻድቃን ሳይቀጣጠሩ ይገናኛሉ

ጽድቁ ቀርቶብኝ በቅጡ በኮነነኝ ጽድቁ ቀርቶብኝ በውሉ በኮነነኝ ጽድቅ ለመንኳሽ ቀኝ ለከሳሽ ጽድቅ እንደ ላሊበላ እድሜ እንደ ማቁሳላ ይስጥሀ ጽሀፊት በብራና ዘፈን በበገና ጸማ ጸማ ለጸሎተ ሀሙስ አርጎ ትልስ ጾም ገዋፊና ሰው ጠባቂ ለጥቂት ይሳሳታል

6.

ፈስቶ ቂጥን መያዝ

ፈሳ ገነፈለ ተሞሳ ጎደለ **ፈረሰኛ ሲሮጥ እግረኛን ምን አ**ቆመው **ፈረሰኛ ሲሸሽ እግረኛን ምን አመጣ**ው **ፈረሰኛ የወሰደውን እግረኛ አይመልሰውም** ፈረሱም ይኸው ሜዳውም ይኸው **ፈረስ ሲያጠብቅ ል**ንም አይለቀቅ ፈረስ በራሪ በቅሎ ሰጋሪ **ፈረስ ቢያነክስ አህያ ታጉዝ ፈረስ ቢጠፋው ኮርቻውን ገልቦ አየ** ፈረስ አውቃለሁ ስገታ እወድቃለሁ **ፌ**ረስና ገብስ ያጣላል ፈረስ *ያደር*ሳል *እንጂ አ*ይዋ*ጋ*ም **ፈረስ ጥ** ይደነግጣል በቅሎ ጥ ይረግጣል ፈረስ ጥሎ ይደነግጣል አህያ ጥሎ ይረግጣል *ፈረጓጀች እንደመርፌ ይገ*ቡ *እን*ደዋርካ ይሰፋ ልሩ ልሩ ማጀት አሩ *ል*ሩ ልሩ *ማ*ጀት አደሩ ተየለ ১৯ ፈሪ ለናቱ ይገባል **ፈሪ ለናቱ ጀግና ለጀግንነቱ** ልሪ በገዛ ጠቡ ገላጋይ ይሆናል **ፈሪ ቢሸፍት እስከ** *ጓሮ* ፈሪ እንዳይሉኝ አንድ ገደልሁ ጀግናም እንዳይሉኝ አልደገምሁ ፈሪ ከውሀ ውስጥ ያልበዋል ፈሪ ካልጋ ላይ ይወድቃል ፈሪ ካልኃ ላይ ወድቆ ይሞታል ፈሪን ውሀ ውስጥ ያልበዋል ፈሪ ውሀ ውስጥ ሆኖ ያልበዋል ፈሪ ውሀ ውስጥ ያልበዋል *ልሪ የሚያባርረው ሳይኖር ይ*ሸሻል ልሪ የናቱ ልጅ ነው **ፈሪ ፈራና እንድባ ቢኛ ጀሮውን በሳው ያይ**ዋ ቀበኛ **ፈሪ ፈራና እጉድባ ቢተኛ ጀሮውን በላው ያይጥ ቀበኛ** ፈርተው ድንጋይ ሲጥሉ ጅብ ወጣ ከዱሩ **ፈርተው ድን**ጋይ ቢጥሉ ጅብ ወጣ ከዱሩ **ፈርተው ድን**ጋይ ቢወረውሩ ጅብ ወጣ ከዱሩ ፈሷን ፈስታ ቂጧን ጨበጠች ፈስ በወረንጠ እየተለቀመ ነው

ፈስ ያለበት ቂጥ ዝላይ አይችልም ፈስ ያለበት ዝላይ አይችልም ፈትል ሲ*ረዳዳ አ*ንበሳ ያስራል ፈትል ሲረዳዳ አንበሳ ያስቀራል ፈክሮ መሽሽ ታሪክ ያበሳሻል ፈዛዛ እያንቀሳፋ ይገባል ፈፋ **ፈጅቶ ከሚያጠግበኝ እስቲበርድ ይራበኝ ፈጅቶ ከሚያጠግበኝ እስኪበርድ ይራበኝ** ፈገግታ የልብ አለኝታ ፈጣሪን የሚያህል ጌታ ርስትን ያህል ቦታ ፈጣሪን የሚያህል ጌታ ገነትን ያህል ቦታ ፈጥነው *የገመዱ*ት ፈጥኖ ይበጠሳል ፈጥኖ መስጠት ኋላ ለመጸጸት ፈጥኖ መሰጠት ቶሎ ለመጸጸት ፈዋኖ መስጠት በኋላ መጸጸት ፈጭታ የነበረች ሳመልጣሎ ኮራች ፊት ያሞጠሙጧል ኋላ ያፏጩዋል ፍሪክና ጻድቅ አይቀጣጠርም ፍሬ በመስጠቱ ባልታወቀ ሾላ የወፎች ዝማሬ ቀደመ አሉ ፍቅር ሲጠና ቆሎ ያንርሳል ፍቅርና ጉርሻ ካላስጨነቀ አያምርም ፍቅር ካለ ዘጠኝ ቂጣ ለባልና ሚስት ይበቃል ፍቅር ፍቅር ሲሉ ደሀ ሆነው ቀሩ ፍየል ሁለት ወልዳ አንዱ ለመጽሀፍ አንዱ ለወናፍ ፍየል ላምስት ዶሮ ለባልና ለሚስት ፍየል መንታ ወልዳ አንዱ ለመጽሀፍ አንዱ ለወናፍ ፍየል መንታ ትወልድና አንዱ ለወናፍ አንዱ ለመጽሀፍ ፍየል ሲሰባ ሾተል ይልሳል ፍየል በልታ በበግ አበሰች ፍየል በልታ በበግ አሳበበች ፍየል ሲቀናጣ እናቱን ይሰራል ፍዬል በ*ግርግር እናቱን* ይሰራል ፍዬል በ*ግርግር እናቱን ይ*ሰር ፍየል ከመድረሷ ቅጠል መበጠሷ ፍየል ከቀዘነ ዳያቆን ከዘፈነ ፍየል የለኝ ከነብር *ምን አጣ*ላኝ ፍየልና ቀበሮ ምጥጣጥና ዶሮ ፍየሷን እንደበግ ፍየል ወዲህ ቅዝምዝም ወዲያ ፍዳ ለሀጥአን እሴት ለጻድቃን ፍጥም አያናግር የጎርፍ ሙላት አያሻግር ፍጥም አፍራሽ ቤተክርስቲያን ተኳሽ ፍጥም ያቆጣል እርቅ ይጠቀልላል ፍጥም ያዋውሳል አቧራ ያስሳል *ፎክሮ መ*ሸሽ *ታሪክ ያ*በላሽ

~ *ተቋጨ* ~